

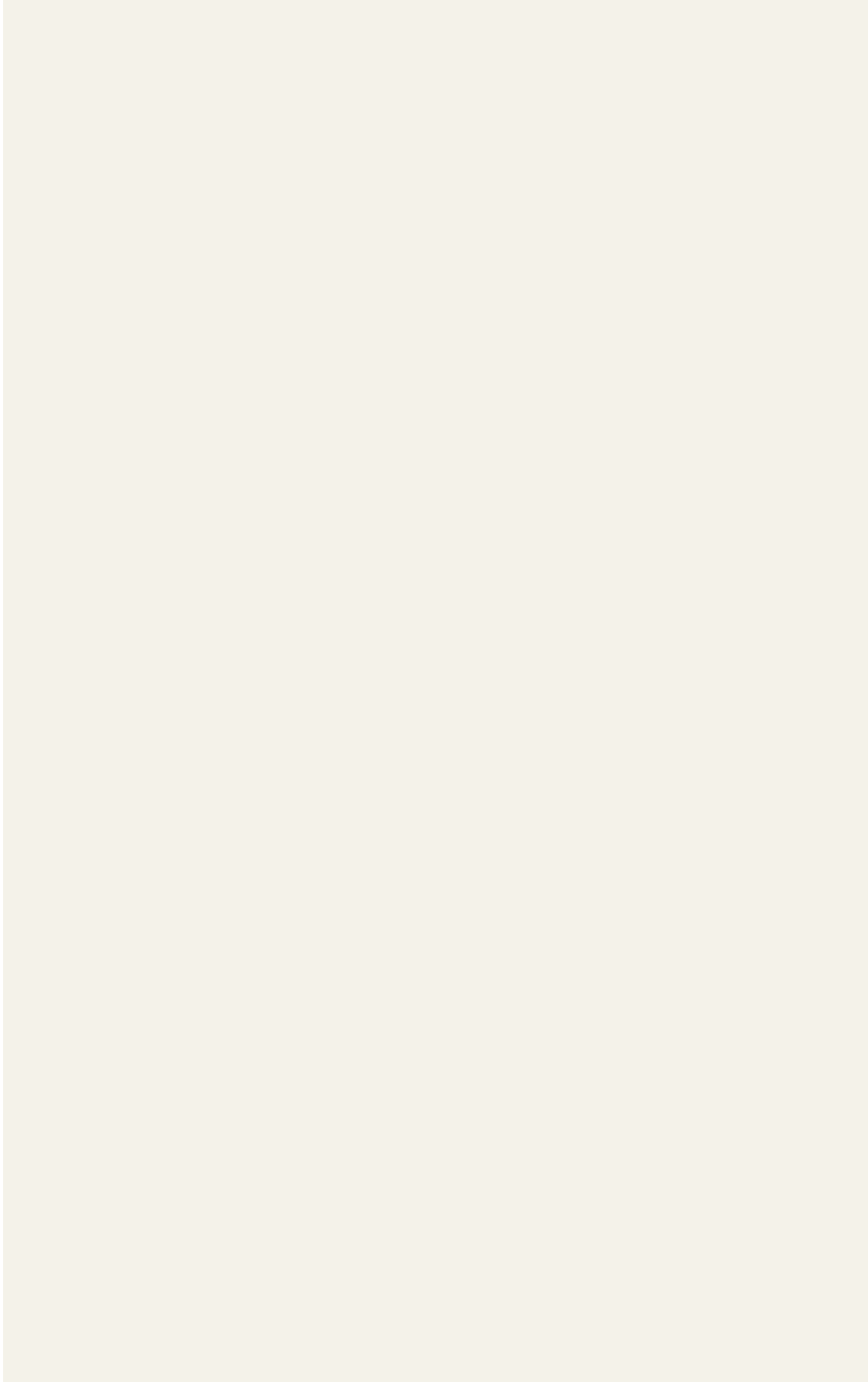


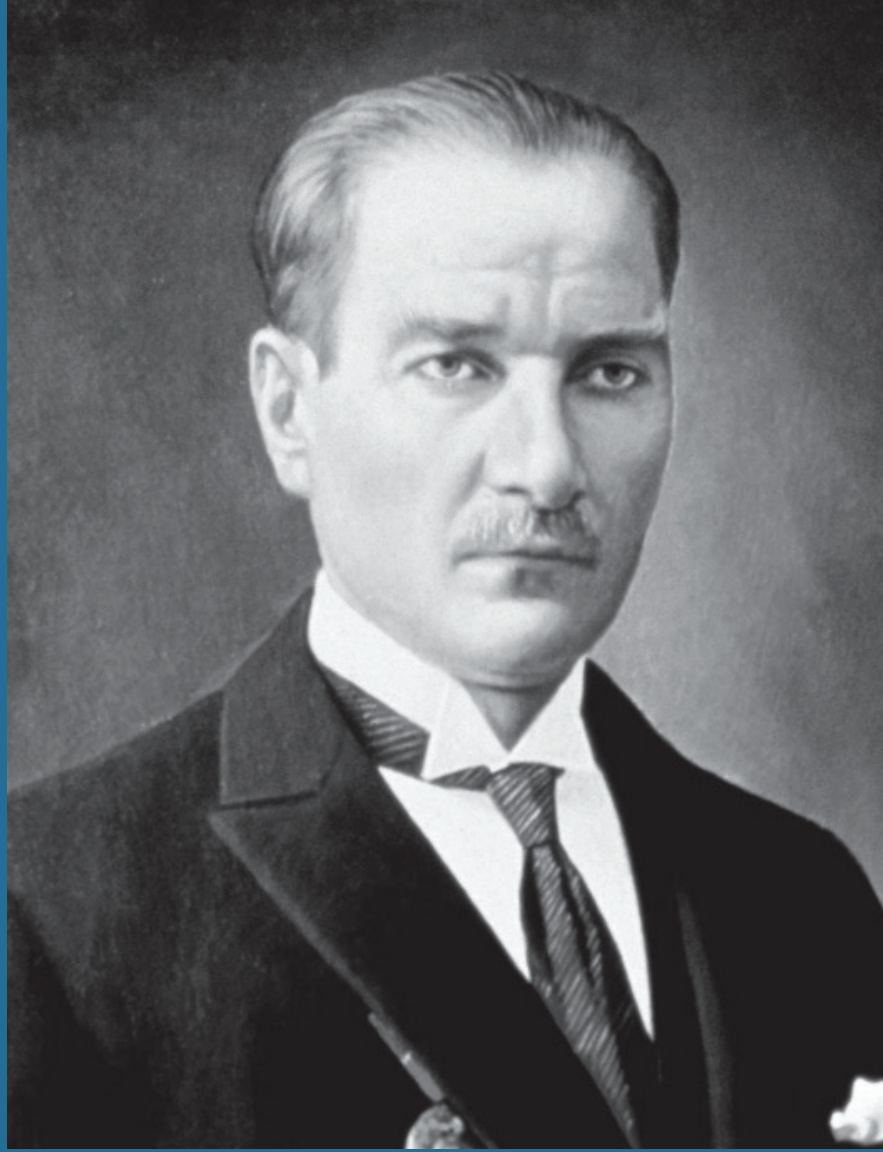
TÜRK DİL KURUMU
BAŞKANLIĞI

Strateji Geliştirme Müdürlüğü

ŞUBAT 2020

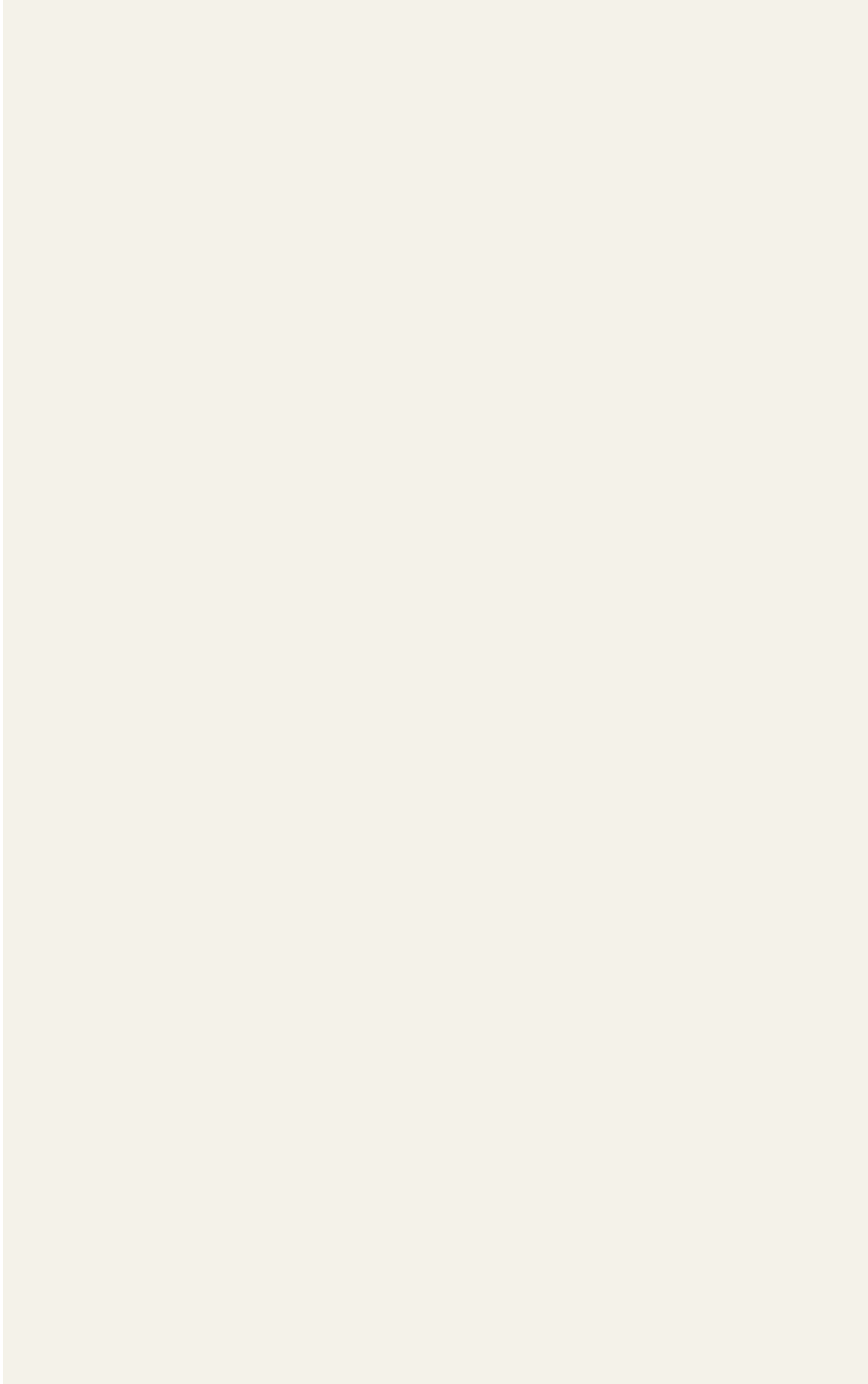
İDARE FAALİYET RAPORU 2019





*Türk Dil Kurumunun
her gün yeni hakikat ufukları açan,
ciddi ve devamlı mesaisini
takdirle yâd etmek isterim.*

Mustafa Kemal Atatürk





BAKAN SUNUŞU

Atatürk'ün kurucu ve koruyucu başkanlığında 12 Temmuz 1932'de Türk Dili ve Tetkik Cemiyeti olarak oluşturulan kurum, *Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek* amacını taşımaktadır. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kültür kurumlarından olan bu Cemiyet, 1934'te yapılan kurultayda Türk Dil Kurumu adını almıştır. Atatürk, Türk medeniyetinin temeli olarak gördüğü dil ve tarih konularıyla yakından ilgilenmiş; Türk Dil Kurumunun çalışmalarını takip etmiş, kurultaylarına katılmış, alanın çalışanlarına uyarı ve tavsiyelerde bulunmuştur. Dil ve tarih konularına verdiği önem dolayısıyla Atatürk, 1936 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışında yaptığı konuşmada Dil ve Tarih Kurumlarını birer akademiye dönüştürme arzusunu da dile getirmiştir.

1982 Anayasası'nın 134. maddesi uyarınca oluşturulan Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, bünyesindeki diğer kurumlarla birlikte yeni bir teşkilat yapısına kavuşmuştur. 1983 yılından itibaren 2876 sayılı Teşkilat Kanunu'nun kendisine görev olarak verdiği bilimsel faaliyet ve hizmetleri yerine getirmek için çalışmalarını sürdürmüştür. Söz konusu Kanun'la Türk Dil Kurumu, alanın akademisyenleri ile dil üzerine çalışan yazar ve sanatçılardan oluşan bir bilim kuruluna kavuşturularak akademik bir yapı kazanmıştır. 2 Kasım 2011 tarihinde 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve tarih Yüksek Kurumu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Türk Dil Kurumu, üstlendiği görevleri daha etkin bir şekilde yerine getirmek için bir yapılanma değişikliği daha geçirmiştir.

Kurulduğu günden itibaren kanunlarla belirlenmiş amaç ve hedeflerine yönelik bilimsel araştırmalar yürüten Türk Dil Kurumu, bu çalışmaların sonuçlarını kurultay, çalıştay, konferans, açık oturum ve söyleşilerle hem Türklük bilimi dünyasına hem de kamuoyuna duyurmaktadır. Ayrıca Türk Dil Kurumu, alanının önde gelen yayıncılarından birisidir; süreli yayınlar ve bilimsel eserler yayımlamaktadır. Bu etkinlikleriyle Türk Dil Kurumu, Türklük bilimi dünyasında bilimsel çalışmaların yönünü belirleme, dünya çapında bu çalışmaları destekleme konusunda büyük bir rol üstlenmiştir.

Türk Dil Kurumu, toplumda doğru ve güzel Türkçe kullanımı bilincinin yaygınlaştırılması amacıyla geniş halk kesimlerine ulaşmak için başta eğitim-öğretim kurumları olmak üzere çeşitli kurum ve kuruluşlarla iş birliği ve dayanışma içinde çalışmalar yürütmektedir. Türkçe bilincinin yaygınlaştırılması çalışmalarında kitle iletişim araçlarının yanı sıra günümüz bilgisayar ve iletişim teknolojilerinden de yararlanılmaktadır. Kurum tarafından yayımlanan *Türkçe Sözlük* gibi kaynak eserler ile birlikte bilim ve sanat terimleri sözlükleri de genel ağ üzerinden hizmet vermektedir.

Faaliyetler yürütülürken tahsis edilen kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmasına büyük ölçüde dikkat edilmekte; açıklık, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkelerinin gereği yerine getirilmektedir. Bu konudaki esas dayanağı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu teşkil etmektedir.

Stratejik Plan ile belirlenen amaç ve hedeflere bağlı olarak yürütülen etkinliklere ilişkin olarak hazırlanan *2019 İdare Faaliyet Raporu*, görevleri yerine getirmede performans göstergelerini ortaya koymasının yanı sıra saydamlık anlayışının güçlenmesine ve kamuoyunun bilgilenmesine katkıda bulunacaktır.

Bu faaliyetlerin gerçekleştirilmesini sağlayan bilim adamları ve Kurum çalışanları ile söz konusu *Faaliyet Raporu*'nun hazırlanmasında emeği geçen yöneticilerimize en içten teşekkürlerimi sunarım.

Mehmet Nuri ERSOY
Kültür ve Turizm Bakanı



ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU

Türk dili, dünyanın en köklü ve konuşur sayısı bakımından en önde gelen dillerinden biridir. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kültür kurumlarından biri olan Türk Dil Kurumu, bu dili dünya dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek ve çeşitli ilmî faaliyetler gerçekleştirmek amacıyla 1932'de Mustafa Kemal Atatürk tarafından kurulmuştur.

Türk Dil Kurumu, kurulduğu günden bugüne Türk dilinin güzelliklerini ve zenginliklerini ortaya çıkarmak amacıyla pek çok bilimsel araştırma yürütmekte; kurultay, çalıştay, konferans, açık oturum ve benzeri söyleşiler düzenlemekte ve bunları hem Türkoloji dünyasına hem de kamuoyuna duyurmak için süreli yayınlar ve bilimsel eserler yayımlamaktadır. Türk Dil Kurumu, bu etkinlikleriyle Türkoloji dünyasında bilimsel çalışmaların yönünü belirleme ve dünya çapında bu çalışmaları destekleme konusunda büyük bir rol üstlenmiştir.

Türk Dil Kurumu, geçen seksen yedi yılda yaptığı çalışmalarla yalnızca ülkemizde değil dünyada da Türkoloji'nin merkezi hâline gelmiştir. Kurumumuz, kuruluşundan bu yana yayımladığı 1350'ye yakın kitabın yanı sıra yılda iki kez yayımlanan Belleten ve Türk Dünyası dergileri ve aylık yayımlanan Türk Dili dergisini de okuyucusuyla buluşturmuştur. Yalnızca günümüz Türkçesini değil Türk dilinin tarihî dönemlerini ve çağdaş Türk lehçelerini bilimsel yöntemlerle araştıran, hemen her bilim dalında Türkçe terim üretme çalışmalarını yürüterek Türk dilinin bilim dili olduğunu gösteren Türk Dil Kurumu bir ARGE kurumudur.

Türk Dil Kurumu, 2019 yılında da, önceki yıllarda olduğu gibi, Türk dilinin her alanına yönelik çalışmaları yöneterek paydaş üniversite, kurum ve kuruluşların bu alandaki çeşitli etkinliklerine destekte bulunmuştur. Kurum, ayrıca Türkoloji alanında eğitim gören 150 lisans, 50 yüksek lisans ve 50 doktora öğrencisine burs vererek gelecekteki bilim adamlarının yetişmesine katkı sağlamıştır.

Türk Dili Kurumu, 2019 yılı boyunca bilimsel çalışmaları, yayınları ve başka kurumların Türk dili alanında yaptığı çalışmalara katkılarıyla kamuoyunun ve kitle iletişim araçlarının gündeminde yer almaya devam etmiştir.

Türk Dil Kurumu, 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile belirlenmiş olan görevlerini yerine getirebilmek için kendisine tahsis edilen kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmasına da dikkat etmektedir. Türk Dil Kurumu, yüklendiği görevleri yerine getirirken kaynakların önceliklere dayandırarak tahsisini gerçekleştirmekte; hazırlanan ve uygulanan Stratejik Plan ve faaliyet raporuyla hesap verme sorumluluğunu da yerine getirmektedir.

Türk Dil Kurumunun 2019 yılında gerçekleştirdiği faaliyetlere ilişkin olarak hazırlanan İdare Faaliyet raporu kamu yönetiminde yeniden yapılanmanın temel ilkelerinde olan saydamlık ve hesap verebilir olma anlayışının da güçlenmesine ve kamuoyunun bilgilenmesine katkıda bulunacaktır.

Kurumumuzun yukarıda belirtilen faaliyetlerinin gerçekleşmesinde pek çok bilim adamının ve Kurum çalışanımızın katkısı olmuştur. Bu katkıda payı olan herkese ve Faaliyet Raporu'nun hazırlanmasında emeği geçen bütün personelimize en içten teşekkürlerimi sunarım

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN

Türk Dil Kurumu Başkanı

İÇİNDEKİLER

Bakan Sunuşu • 5

Üst Yönetici Sunuşu • 7

I. GENEL BİLGİLER

A) MİSYON VE VİZYON • 11

B) YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR • 11

C) İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER • 13

1. Fiziksel Yapı • 13

2. Örgüt Yapısı • 16

3. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar • 16

3.1. Sanal Ortamda Bilgi Hizmeti • 17

3.2. Elektronik Belge Yönetim Sistemi • 17

4. İnsan Kaynakları • 18

4.1. Personelin Eğitim Durumu • 20

5. Sunulan Hizmetler • 21

5.1. Kurum Başkanının Görevleri • 21

5.2. Başkan Yardımcısının Görevleri • 22

5.3. Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü • 23

5.4. Strateji Geliştirme Müdürlüğü • 25

5.5. İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü • 26

5.6. Kütüphane Müdürlüğü • 28

5.7. Müdürlüklerin Ortak Görevleri • 30

6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi • 31

7. İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı • 32

Ç) DİĞER HUSUSLAR • 34

II. AMAÇ VE HEDEFLER

A) İDARENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ • 35

B) TEMEL POLİTİKALAR VE ÖNCELİKLER • 37

C) DİĞER HUSUSLAR • 38

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A) MALİ BİLGİLER • 39

1. Bütçe Uygulama Sonuçları • 39

2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar • 39

3. Mali Denetim Sonuçları • 45

4. Diğer Hususlar • 45

B) PERFORMANS BİLGİLERİ • 46

1. Faaliyet ve Proje Bilgileri • 46

1.1. Bilimsel Faaliyetler • 46

- 1.2. Bilim ve Uygulama Kollarının Çalışmaları ile İlgili Değerlendirme • 46
 - 1.2.1. Bilim Kurulunun Kuruluşu • 46
 - 1.2.2. Bilim Kurulunun Görevleri • 46
 - 1.2.3. Bilim Kurulunun Çalışma Usul ve Esasları • 46
 - 1.2.4. Bilim ve Uygulama Kollarının Kuruluşu • 47
 - 1.2.5. Bilim ve Uygulama Kolunun Görevleri • 47
 - 1.2.6. Bilim ve Uygulama Kolu Başkanlarının Görevleri • 47
 - 1.2.7. Bilim ve Uygulama Kolunun Çalışma Usul ve Esasları • 48
 - 1.2.8. Komisyon ve Çalışma Gruplarının Kuruluşu • 48
 - 1.2.9. Komisyon ve Çalışma Gruplarının Görevleri • 48
 - 1.2.10. Kol ve Komisyonlar • 48
- 1.3. Bilimsel Toplantılar, Söyleşiler, Konferanslar • 49
- 1.4. Yayın Faaliyetleri • 61
 - 1.4.1. Kurumumuzda Basımı Yapılan Yeni Yayınlar • 61
 - 1.4.2. Kurumumuzda Tıpkıbasımı Yapılan Yayınlar • 61
 - 1.4.3. Kurumumuzda Basımı Yapılan Süreli Yayınlar • 62
 - 1.4.4. Türk Dili Dergisi Abonelik Sistemi • 79
- 1.5. Kütüphane Faaliyetleri • 80
- 1.6. Eğitim Faaliyetleri • 84
- 1.7. Diğer Faaliyetler • 85
 - 1.7.1. Evrak İşleri • 87
 - 1.7.2. Bilgi Edinme • 87
 - 1.7.3. Bütçe, Muhasebe ve İhale İşleri • 88
 - 1.7.4. Proje Bilgileri • 92
 - 1.7.5. Kurum Tarafından Desteklenen Bilimsel Araştırmalar • 93
- 2. Performans Sonuçları Tablosu • 95
- 3. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi • 113
- 4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi • 113
- 5. Diğer Hususlar • 114

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

- A) ÜSTÜNLÜKLER • 115
- B) ZAYIFLIKLAR • 116
- C) DEĞERLENDİRME • 117

V. ÖNERİ VE TEDBİRLER • 119

EKLER • 120

- Ek-1: Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı • 120
- Ek-2: Harcama Yetkilisinin İç Kontrol Güvence Beyanı • 121
- Ek-3: Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı • 122

I. GENEL BİLGİLER

A) MİSYON VE VİZYON

Misyon (Görev)

Türkçenin yazılı ve sözlü kaynakları üzerine bilime dayalı araştırmalar yapmak; Türkçenin bilim, sanat, edebiyat ve öğretim dili olarak gelişmesini ve her alanda doğru kullanılmasını sağlamaktır.

Vizyon (Görev)

Türk dilinin zenginliğini meydana çıkarıp onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek ve Türk dünyasında ortak anlaşma dili, dünyada ise yaygın ve geçerli bir dil konumuna getirmektir.

Temel Değerler

Türk Dil Kurumu çalışmalarında;

- Bilime uygunluk,
- Uzmanlık,
- Özgünlük,
- Güncellik,
- Erişilebilirlik,
- Eleştiriye açıklık ilkelerini gözetmektedir.

B) YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

Kurumun kuruluş amacı; Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmektir.

Cumhuriyet Dönemi'ndeki dil çalışmaları yeni Türk harflerinin belirlendiği "Dil Heyeti" ile başlamıştır. Çoğunlukla "Dil Encümeni", kimi zaman "Dil İstişare Heyeti" veya "Türk Dili Lûgati Encümeni" adıyla tanınan kurulun resmî adı daima "Dil Heyeti" olmuştur. Millet olma döneminde tarih ve dil araştırmalarının önemini bilen Gazi Mustafa Kemal, Türk diliyle ilgili ilmî çalışmalar yapmak üzere Türk Dili Tetkik Cemiyetinin (TDTC) kuruluşuna öncülük ederek Cemiyetin, 12 Temmuz 1932'de kurulmasını sağlamıştır. 1934'te yapılan kurultayda Cemiyetin adı, "Türk Dili Araştırma Kurumu"; 1936'daki kurultayda ise "Türk Dil Kurumu" olmuştur.

Türk Dil Kurumunun Kurucu ve Koruyucu (Hami) Başkanı ATATÜRK; 12 Temmuz 1932 tarihinden itibaren ölünceye dek Türk Dil Kurumu ile yakından ilgilenmiş, Kurumun çalışmalarını takip etmiş, Kuruma uyarı ve tavsiyelerde bulunmuştur.

1982 Anayasası'nın 134. maddesinde; "Atatürkçü düşünceyi, Atatürk ilke ve inkılaplarını, Türk kültürünü, Türk tarihini ve Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak ve yaymak ve yayınlar yapmak amacıyla; Atatürk'ün manevi himayelerinde, Cumhurbaşkanının gözetim ve desteğinde, Cumhurbaşkanının görevlendireceği bakana bağlı; Atatürk Araştırma Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu ve Atatürk Kültür Merkezinden

oluşan, kamu tüzel kişiliğine sahip "Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu" kurulur. Türk Dil Kurumu ile Türk Tarih Kurumu için Atatürk'ün vasiyetnamesinde belirtilen mali menfaatler saklı olup kendilerine tahsis edilir." ifadesi yer almaktadır.

Türk Dil Kurumu, Anayasa'nın bu maddesine dayanılarak 11/08/1983 tarihli ve 2876 sayılı Kanun'la (*Resmî Gazete*: 17/08/1983 tarih ve 18138 sayılı) tüzel kişiliğe sahip, ilmî hizmet ve faaliyetlerde bulunacak özel bütçeli bir kurum olarak Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun kuruluşuna dâhil edilmiş ve 2 Kasım 2011 tarih ve 28103 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile yeniden yapılandırılmıştır.

10/05/2018 tarihli ve 7142 sayılı Kanun'un verdiği yetkiye dayanılarak Anayasa'da yapılan değişikliklere uyum sağlanması amacıyla bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılması Bakanlar Kurulunca 02/07/2018 tarihinde kararlaştırılmıştır. Buna binaen 703 sayılı KHK'nin 140'ıncı maddesinde, 664 sayılı KHK ile düzenlenen Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu'nun bazı maddelerinde yeniden düzenlemeye gidilmiştir. Bu düzenlemeye dayanarak Cumhurbaşkanlığının 2018/1 sayılı Genelgesi ile bakanlıklara bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlar, Genelge ekinde yer alan listede gösterilmiştir. Bu listede Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığının ilgili kurumu hâline getirilmiştir.

Türk Dil Kurumunun Görevleri

Türk Dil Kurumunun kuruluş amacı; Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmektir. Türk Dil Kurumunun bu amacı gerçekleştirmek üzere yürüteceği görevleri de 2 Kasım 2011 tarih ve 28103 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 10'uncu maddesinde şöyle sıralanmıştır:

Türk Dil Kurumu Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Türk dilinin kaynak eserlerini tespit ederek incelemek ve yayına hazırlamak, Türkçe ile ilgili yurt içinde ve yurt dışında yapılan araştırmaları takip etmek; Bütünleşik Bilgi Sistemi dâhilinde, arşiv ve dokümantasyon merkezi, bilgi bankaları ve veri tabanları oluşturmak.
- b) Türkçenin ticari hayatta, kitle iletişim araçlarında, eğitim ve öğretim kurumlarında ve sosyal hayatın diğer alanlarında doğru ve güzel kullanılması hususunda öncü görevi üstlenerek gerekli uyarıları yapmak, girişimlerde bulunmak, kamuoyunu, kurum ve kuruluşları bilgilendirmek, Türkçenin yozlaştırılmasına, yabancı sözcüklerin ve yazım biçimlerinin yayılmasına karşı dil bilincini güçlendirmek.
- c) Türkçenin söz ve anlam yapısını korumak ve geliştirmek, yazılı ve sözlü kaynaklardan Türk dili ile ilgili derleme ve taramalar yapmak.
- ç) Türk dilinin zenginleşmesine yönelik inceleme ve araştırmalar yapmak, yazım kılavuzları ve sözlükler hazırlamak, bilim, sanat, spor terimleri ile teknik terim ve kavramları karşılayacak Türkçe terim ve kavramların bulunmasına yönelik araştırma ve incelemelerde bulunmak.
- d) Türkçe dil bilgisi üzerinde araştırma ve incelemelerde bulunmak, buna dayalı olarak Türk dilinin yapısına ilişkin dil bilgileri ile Türkçenin tarihi ve karşılaştırmalı dil bilgilerini hazırlamak ve bunları yayımlamak.
- e) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre, Türkçeyi dünya milletlerine tanıttacak ve kullanımını yaygınlaştıracak uluslararası etkinlikler düzenlemek.
- f) Türk dili ve Türkçe dil bilgisi konularında kongreler, sempozyumlar, konferanslar, toplantılar, sergiler, geziler düzenlemek; yurt içi ve yurt dışında yapılan aynı konu ve mahiyetteki

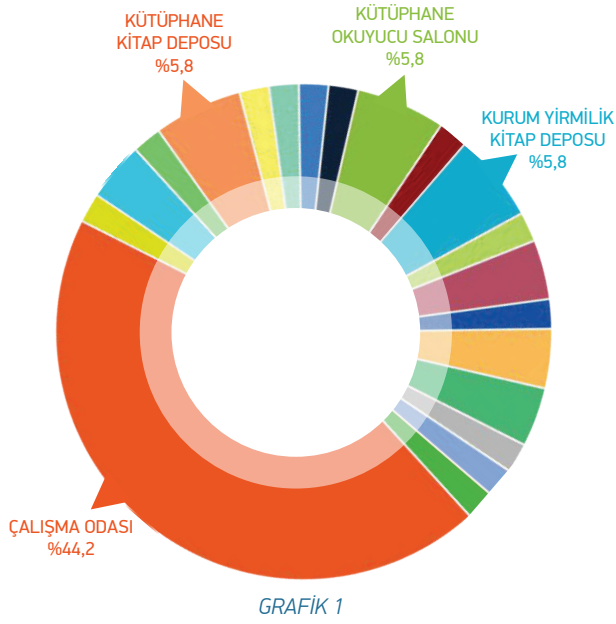
- toplantılara katılmak, Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre bu tür etkinlikleri desteklemek.
- g) Görevleri ile ilgili olarak, yurt içinde ve yurt dışında yerli veya yabancı, gerçek ve tüzel kişiler, eğitim, bilim, kültür, sanat kurum ve kuruluşları, araştırma merkezleri, araştırmacı, yazar ve sanatkarlarla Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre işbirliğinde bulunmak.
 - ğ) Görevleri ile ilgili konularda yurt içi ve yurt dışındaki yayımları izlemek, incelemek, değerlendirmek.
 - h) Yabancıların Türkçeyi öğrenmesini kolaylaştırıcı bilimsel çalışmalar yapmak.
 - ı) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre Türkçenin tanıtılması ve öğretilmesine yönelik olarak yurt içinde ve yurt dışında çalışmalar yürütmek, bu alanda yurt içinde ve yurt dışında yürütülen çalışmaları desteklemek.
 - i) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre Türk dili ve kültürüyle ilgili yerli ve yabancı temel eserler ile bu konulardaki tarihî, ilmî ve edebî değeri bulunan eserlerle ilgili çeviri, sadeleştirme ve tıpkıbasım çalışmaları ile içerik incelemelerini yürütmek, desteklemek ve bu çalışmaların sonuçlarını yayımlamak.
 - j) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre Türk dili ile ilgili olarak üniversiteler, eğitim ve araştırma kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yürütülen eğitim ve araştırma faaliyetlerini desteklemek.
 - k) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre, görev alanına giren konularda akademisyenlerin ve araştırmacıların yetiştirilmeleri ve geliştirilmeleri için imkânlar sağlamak; bu amaçla ödüller ve burslar vermek, yurt içinde ve yurt dışında lisansüstü eğitim ve araştırma faaliyetlerini desteklemek.
 - l) Diğer birimlerle koordinasyon içinde tespit edeceği ölü ya da yaşayan dünya dillerindeki klasikleşmiş bilim ve düşünce eserlerinin, Kurum bünyesinde veya üniversitelerde ya da kamu veya özel diğer araştırma kurumlarında, tercüme grupları oluşturmak veya hizmet satın almak suretiyle Türkçeye çevrilmesini sağlamak; bunun için yapay zekâya dayalı otomatik dil araçları geliştirmek veya geliştirilmesini desteklemek ve elde edilen sonuçları yayımlamak; basılan eserleri kütüphanelere göndermek.
 - m) Yüksek Kurum bünyesinde ya da diğer araştırma kurumlarında üretilen özgün eserlerden gerekli olanları, diğer birimlerle koordinasyon içinde tespit ederek süreli ve süresiz yayınlar yoluyla yabancı dillere aktarmak.
 - n) Bütünleşik Bilgi Sistemi dâhilinde, kendi çalışma alanlarıyla ilgili ve öncelikli konularda projeler hazırlamak ya da hazırlatmak; Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre, bu projelere katılacak yüksek lisans ve doktora öğrencilerine yurt içi ve yurt dışı burslar vermek, üstün başarı gösterenleri ödüllendirmek.
 - o) Cumhurbaşkanı veya ilgili Bakan ve Yönetim Kurulunca verilen diğer görevleri yerine getirmek.

C) İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1. Fiziksel Yapı

Türk Dil Kurumu, Ankara ili, Çankaya ilçesi, 1. Bölge bucağı, Remzi Oğuz Arık Mahallesi, Atatürk Bulvarı 2515 adada, 10 parsel, 813 m² yüz ölçümlü, 215 numaralı kendisine ait ana bina ile 9 parsel, 794 m² yüz ölçümlü ve 217 numaralı ek binada çalışmalarını yürütmektedir.

Binada; 245 kişilik konferans salonu ve araştırma kütüphanesi bulunmaktadır. Ana binanın kullanım alanı 1.680 m² ek binanın kullanım alanı 4.864 m²'dir. Her iki binanın toplam kullanım alanı 6.544 m²'dir. (Ana bina ilmî çalışmalar için, ek bina da idari çalışmalar için kullanılmaktadır.) Kurum personelinin kullanımına tahsis edilen lojman ve sosyal tesis bulunmamaktadır.

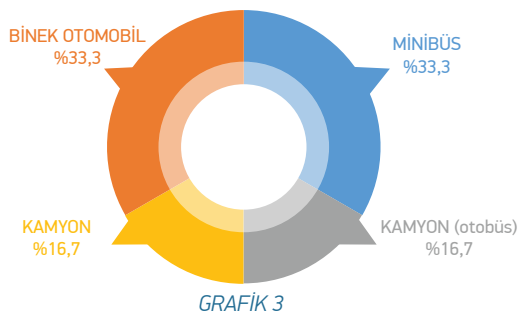
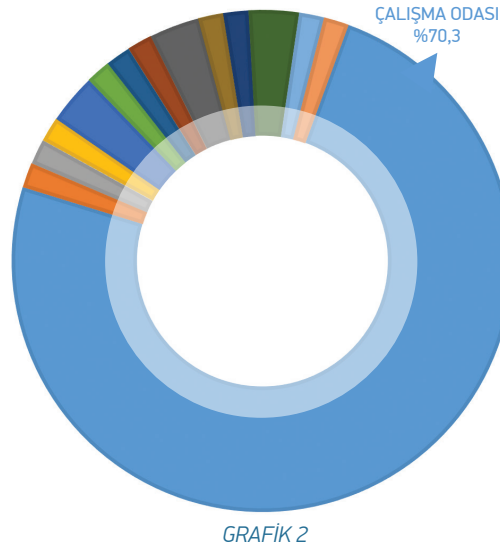


ANA BİNA	ADET
Birim arşivi	1
Çalışma odası	23
Elektrik panosu odası	1
Kütüphane dergi deposu	2
Kütüphane gazete deposu	1
Kütüphane kitap deposu	3
Kazan dairesi	1
Kütüphane mikrofilm deposu	1
Kütüphane yirmilik kitap deposu	1
Kütüphane nadir eser deposu	1
Kütüphane okuyucu salonu	3
Kütüphane tıpkıçekim (fotokopi odası)	1
Kurum yirmilik kitap deposu	3
Müze ve toplantı odası	1
Muhasebe arşivi (Saymanlık)	2
Şoför odası	1
Temizlik malzemesi odası	2
Toplantı odası	2
İnsan asansörü	1
Yük asansörü	1
TOPLAM	52

TABLO 1: Ana bina birimleri.

EK BİNA	ADET
Bilgisayar sistem odası	1
Çalışma odası	45
Evrak odası	1
Güvenlik odası	2
Güvenlik kontrol odası	2
Kazan dairesi	1
Kitap deposu	2
Kitap satış bürosu	1
Konferans salonu	1
Kurum arşivi	2
Santral	1
Toplantı odası	2
İnsan asansörü	1
Yük asansörü	1
Yemekhane	1
Toplam	64

TABLO 2: Ek bina birimleri.

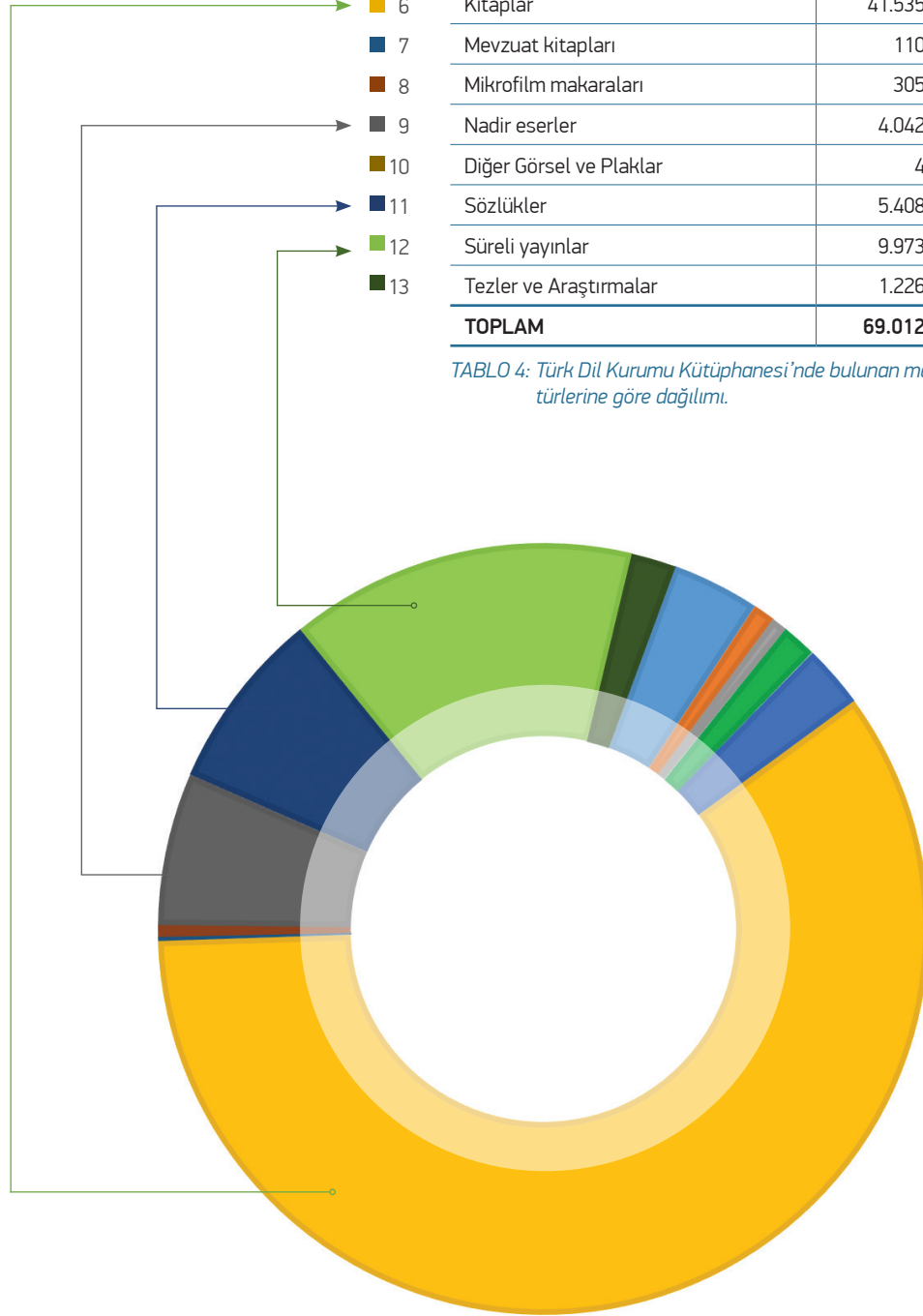


ARACIN CİNSİ	ADET
Binek otomobil	2
Kamyon (otobüs)	1
Kamyon	1
Minibüs	2
Toplam	6

TABLO 3: Demirbaşa kayıtlı taşıtların türlerine göre dağılımı.

MATERYAL TÜRLERİ	SAYISI (Adet)	Oranı (%)
1 Ansiklopediler	2.514	3.64
2 Arşivlenen kütüphane materyalleri	588	0.85
3 CD'ler ve DVD'ler	461	0.67
4 El Yazmaları	1.184	1.72
5 Gazeteler	1.662	2.41
6 Kitaplar	41.535	60.19
7 Mevzuat kitapları	110	0.16
8 Mikrofilm makaraları	305	0.44
9 Nadir eserler	4.042	5.86
10 Diğer Görsel ve Plaklar	4	0.005
11 Sözlükler	5.408	7.84
12 Süreli yayınlar	9.973	14.45
13 Tezler ve Araştırmalar	1.226	1.78
TOPLAM	69.012	100

TABLO 4: Türk Dil Kurumu Kütüphanesi'nde bulunan materyallerin sayısı ve türlerine göre dağılımı.



GRAFİK 4: Türk Dil Kurumu kütüphanesinde bulunan materyallerin sayısı ve türlerine göre dağılımı.

2. Örgüt Yapısı

Başkanlığımız; Kültür ve Turizm Bakanlığına ilgili, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığına bağlı tüzel kişiliğe sahip özel bütçeli bir kuruluştur. Kurum merkezi Ankara olup taşra teşkilatı bulunmamaktadır. Teşkilatımız başkan, başkan yardımcısı, bilim kurulu ve hizmet birimlerinden oluşmaktadır.

10/07/2010 tarihli ve 27284 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 5917 sayılı Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun'un 47. maddesinin 15'inci fıkrasının (a) bendine göre, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanun'a ekli; II sayılı cetvelde, bütçeleri ayrılarak ayrı bir idare olarak yer almıştır.



3. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

Türk Dil Kurumu vermiş olduğu hizmetlerde haberleşme teknolojilerinden en üst düzeyde yararlanmayı amaçlamaktadır. Mevcut yapı korunarak güncelleme çalışmalarının kesintisiz yapılması sağlanmakta ve sağlanmaya devam edilmektedir.

Bilgisayar altyapımızda yönetimi iki adet fiziksel sunucuda bulunan toplamda 17 adet sanal sunucu bulunmaktadır.

- Etki alanı yöneticisi (Domain Controller)
- Genel ağ sunucusu
- Veri tabanı sunucusu
- Uygulama sunucusu
- Kayıt yönetimi sunucusu (Log)
- El yazmaları ve nadir eserler sunucusu
- Anti virüs sunucusu (Endpoint Security)
- Dosya sunucusu
- Yedekleme sunucusu
- Etimolojik Sözlük sunucusu
- Etimolojik Sözlük (Uygulama) sunucusu
- Kütüphane (Librid) sunucusu

- Kütüphane (Uygulama) sunucusu
- TDK Sözlük sunucusu
- Firewall (Güvenlik Duvarı) Yönetimi
- Tarihsel Sözlük sunucusu
- Metin Bankası sunucusu

Kurum içerisinde genel ağ ortamında yayın yapabilmek için 3 adet kamera ve etkinliklerde kullanılmak amacıyla 3 adet fotoğraf makinesi mevcuttur. Genel ağ sayfamız, kullanıma açılan sözlüklerimizle her geçen gün daha da zenginleştirilmektedir.

Bilgisayar sistemimize zarar veren her türlü yazılımın tespiti, izinsiz ve lisanssız yazılımların kullanımının önlenmesi amacıyla genel ağ yönetim sistemi ve güvenlik duvarı oluşturulmuştur. Sisteme yapılan saldırılar tespit edilerek saldırıların yıkıcı etkilerinden sistem korunmaktadır.

Ambar ve kitap satma yazılımı ile Kurumumuzun ambarına gelen kitaplar sisteme girilmekte, kitap satma işlemleri sanal ortamda yürütülmektedir.

3.1. Sanal Ortamda Bilgi Hizmeti

Türk Dil Kurumu sözlüklerine <http://sozluk.gov.tr> ulaşılabilmektedir.

Nutuk Veri Tabanı, Türk Dil Kurumu Elektronik Dil Yayımcılığı Araştırma ve Uygulama Çalışma Grubu tarafından genel ağ ortamına aktarılmış, 13.10.2011 tarihinde kullanıma açılmıştır.

Türk Dil Kurumu Kütüphanesi'nde bulunan yazma eserler de 12 Temmuz 2011 gününden itibaren "Türk Dil Kurumu El Yazması Eserleri Kitaplığı Veri Tabanı" olarak sanal ortamda araştırmacıların hizmetine sunulmuştur.

Sanal kitap mağazamız, Türk Dil Kurumu yayınlarının satıldığı ve Türk Dili dergisi abonelik işlemlerinin yapıldığı <https://emagaza-tdk.ayk.gov.tr> adresiyle hizmet vermektedir.

Haberleşme uygulamalarının sağladığı yeni imkânlardan yararlanılarak kişilerin söz varlığını geliştirmelerine katkı sağlanmaya çalışılmaktadır. Sanal ortamdaki sözlüklerimizin geliştirilmesi ve zenginleştirilmesi amacıyla önceki yıllarda açtığımız e-posta birimimize (katki@tdk.gov.tr) her gün gönderilen çok sayıda iletiyle dilimizin söz varlığı imece usulü ile işlenmekte ve genişletilmektedir.

Kurumumuzun genel ağ sayfasında yer alan "Kamu Hizmet Standartları Tablosu"nda belirtilen işler elektronik ortamda yerine getirilmektedir.

3.2. Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS)

2009 yılında uygulamaya konulan EBAYS (Elektronik Belge ve Arşiv Yönetim Sistemi) ile Kurumumuza dışarıdan gelen ve Kurum içinde üretilen evraklar elektronik ortama aktararak evrak sistemine dâhil edilmiştir. Ayrıca bu sistem ile evraklar elektronik ortamda işlem sürecine dâhil edilerek kayıt sırasında evrakların kayıt tarihi, tarihi, numarası, konusu, geldiği/gittiği yer, gizlilik derecesi vb. bilgiler kayıt altına alınmıştır. 2013 yılında Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu bünyesinde bulunan Elektronik Belge Yönetim Sistemi'ne (EBYS) sistemine geçilmiştir.

Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) teşkilatımızda yazışmalar ile ilgili bütün süreçlerin elektronik ortamda yapılmasına olanak sağlayan yazılımdır. Resmî belgelerin üretim, kayıt, erişim ve muhafaza işlemlerinin belli bir plan dâhilinde yürütülerek, kayıtlı bilgilerin etkili bir biçimde işleme konmasını sağlamaktadır.

1. El yazmaları ve nadir eserlere sanal ortamda kullanıcılar www.tdk.gov.tr adresinde bulunan "Kütüphane" menüsünden ve "www.yazmalar.tdk.gov.tr" adresinden doğrudan ulaşabilirler.
2. Türk Dil Kurumu Kütüphane Katalog Tarama Sistemi'ne "<http://katalog.tdk.gov.tr/>" adresinden erişim sağlanmakta ve katalog tarama işlemi yapılmaktadır.
3. Sanal ortamda e-posta yolu ile haberleşme sağlanmaktadır.
4. Kurumun genel ağ sayfasına altı yılda 84.955.203 (seksen dört milyon dokuz yüz elli beş bin iki yüz üç) kez, yılda ortalama 12.136.457 (on iki milyon yüz otuz altı bin dört yüz elli yedi) kez giriş yapılmıştır. Kullanıcıların hizmetinde bulunan 9 sözlük (*Güncel Türkçe Sözlük, Türkçede Batı Kökenli Kelimeler Sözlüğü, Tarama Sözlüğü, Derleme Sözlüğü, Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü, Türk İşaret Dili Sözlüğü, Kişi Adları Sözlüğü, Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Sözlüğü, Bilim ve Sanat Terimleri Sözlüğü*) ve süreli yayınlar veri tabanı, el yazması eserleri kitaplığı veri tabanı sayfası, Türk dili alanında bir başvuru kaynağı görevini üstlenmektedir.

ADI	MİKTAR	ADI	MİKTAR
Barkod yazıcılar ve okuyucular, optik okuyucular	4	Modemler (erişim cihazları)	18
Belgegeçer (faks)	1	Mürekkep püskürtmeli yazıcılar	1
Bilgisayarlar (kasa ve monitör dâhil)	180	Müzikçalarlar ve kaydedicilerle donanımları	1
Cep bilgisayarları	1	Projeksiyon cihazları	10
Cep telefonları	6	Projeksiyon perdeleri	10
Dijital kayıt sistemleri (kameralar)	41	Routerler (yönlendirici cihazlar)	1
Dizüstü bilgisayarlar	66	Sabit telefonlar	171
Erişim denetim sistemleri	1	Santraller	1
Firewall cihazları	2	Sunucular	9
Fotoğraf makineleri	4	Tarayıcılar	30
Fotokopi makineleri	4	Televizyonlar	10
Hesap makineleri	36	Telsiz telefonlar	22
Kabin	1	Uydu alıcıları	3
Kesintisiz güç kaynakları	8	Videolar	1
Klimalar	84	Yangın söndürme cihazları	23
Lazer yazıcılar	41		

TABLO 5: Kullanılan teknolojik alet ve donanımlar tablosu.

4. İnsan Kaynakları

Kurumumuzun taşra teşkilatı bulunmamaktadır. Teşkilatımızın toplam kadro sayısı 150'dir. Bu kadroların 63 tanesi doludur. Dolu kadrolar; 1 Kurum Başkanı, 1 Başkan Yardımcısı, 1 İç Denetçi, 22 Yüksek Kurum Uzmanı, 2 Uzman, 2 Yüksek Kurum Uzman Yardımcısı, 1 Mali Hizmetler Uzmanı, 1 Programcı, 8 Şef, 10 Bilgisayar İşletmeni, 3 Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni, 2 Kütüphaneci, 4 Memur, 1 Santral Memuru, 2 Şoför, 1 Dağıtıcı, 1 Hizmetli olarak dağılmıştır. Kurumumuzda 63 kadrolu, 6 geçici ve 35 sürekli işçi pozisyonunda çalışan olmak üzere toplam 104 personel görev yapmaktadır.

PERSONEL SAYISI			CİNSİYETİ		EĞİTİM DURUMU					
UNVANI	Toplam kadro sayısı	Dolu kadro sayısı	Kadın	Erkek	Doktora	Yüksek lisans	Lisans	Ön lisans	Lise	İlköğretim
Kurum Başkanı	1	1		1	1					
Başkan Yardımcısı	1	1		1	1					
İç Denetçi	3	1	1			1				
İdari İşler Müdürü	2									
Strateji Geliştirme Müdürü	1									
Kütüphane Müdürü	1									
Yüksek Kurum Uzmanı	25	22	11	11	1	11	10			
Uzman	2	2	1	1		1	1			
Yüksek Kurum Uzman Yardımcısı	20	2		2		1	1			
Mali Hizmetler Uzmanı	5	1		1			1			
Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	4									
Avukat	1									
Sayman (Muhasebe Yetkilisi)	1									
Araştırmacı	5									
Programcı	1	1		1			1			
Muhasebeci	1									
Şef	11	8	6	2	1	1	5	1		
Grafiker	1									
Bilgisayar İşletmeni	21	10	3	7		3	7			
Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	6	3	1	2			1	1	1	
Daire Tabibi	1									
Hemşire	1									
Teknisyen	2									
Ayniyat Saymanı	1									
Kütüphaneci	5	2	2				2			
Veznedar	1									
Memur	16	4	4				2		2	
Satın Alma Memuru	1									
Santral Memuru	2	1	1							1
Sekreter	1									
Şoför	4	2		2					2	
Dağıtıcı	1	1		1					1	
Hizmetli (Ş)	1	1		1						1
TOPLAM	150	63	30	33	4	18	31	2	6	2

TABLO 6: Türk Dil Kurumu Başkanlığı personelinin kadro durumuna göre unvanları ve eğitim durumları.

GEÇİCİ PERSONEL SAYISI	CİNSİYET		EĞİTİM DURUMU					
	Kadın	Erkek	Doktora	Yüksek Lisans	Lisans	Ön Lisans	Lise	İlköğretim
6	6	-	-	1	2	-	3	-

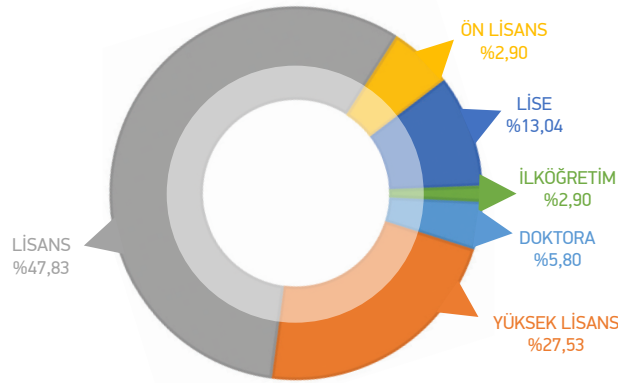
TABLO 7: Geçici personel cinsiyet ve eğitim durumu.

4.1. Personelin Eğitim Durumu

Başkanlığımızda 63 kadrolu, 6 geçici görevli olmak üzere çalışan toplam 69 personelin eğitim düzeyi olarak dağılımı aşağıdaki şekildedir.

Eğitim Seviyesi	Sayısı	Oran %
Doktora	4	5,80
Yüksek lisans	19	27,53
Lisans	33	47,83
Ön lisans	2	2,90
Lise	9	13,04
İlköğretim	2	2,90
TOPLAM	69	100,00

TABLO 8: Türk Dil Kurumu personelinin eğitim durumlarına göre sayısı. Geçici personel dâhildir.



GRAFİK 5: Türk Dil Kurumu personelinin eğitim durumuna göre dağılımı.

Başkanlığımızda 63 kadrolu, 6 geçici görevli olmak üzere çalışan toplam 69 personelin cinsi ayırımı aşağıdaki şekildedir.

Cinsiyet	Sayısı	Oran %
Erkek	33	47,83
Kadın	36	52,17
TOPLAM	69	100,00

TABLO 9: Türk Dil Kurumu personelinin cinsiyetlerine göre sayısı. Geçici personel dâhildir.

SÜREKLİ İŞÇİ SAYISI	CİNSİYET		EĞİTİM DURUMU					
	Kadın	Erkek	Doktora	Yüksek Lisans	Lisans	Ön Lisans	Lise	İlköğretim
Ambar-depo görevlisi		3			1	1	1	
Elektrik teknikeri		1				1		
Güvenlik görevlisi	2	6			1	2	4	1
Kapıcı-kalorifer bakım görevlisi		1						1
Tashihi-grafik-tasarım	4	1		1	2		2	
Temizlik görevlisi	10	7			1	1	9	6
TOPLAM	16	19	0	1	5	5	16	8

TABLO 10: Sürekli işçilerin cinsiyet ve eğitim durumu.

Cinsiyet	Sayısı	Oran %
Erkek	19	54,29
Kadın	16	45,71
TOPLAM	35	100,00

TABLO 11: Geçici personel cinsiyet ve eğitim durumu.

Eğitim Seviyesi	Sayısı	Oran %
Yüksek lisans	1	2,86
Lisans	5	14,29
Ön lisans	5	14,29
Lise	16	45,71
İlköğretim	8	22,85
TOPLAM	35	100,00

TABLO 12: Sürekli işçilerin eğitim durumu.

5. Sunulan Hizmetler

Türk Dil Kurumu Başkanının görevleri; 17 Ağustos 1983 tarihli ve 18138 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 2876 sayılı Kanun'un 97'nci, 101'inci, 102'nci ve 103'üncü maddeleri ile "Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Bünyesinde Yer Alan Kurumların Başkan, Başkan Yardımcısı ve Müdürlüklerinin Görev Tanımları Yönergesi", 11.10.2011 tarihli ve 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 7'nci maddesine, 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 7. Maddesine ve 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne dayanılarak hazırlanmış ve Başbakan Yardımcılığının 14.03.2018 tarihli ve 77 sayılı oluru ile yürürlüğe konulmuştur.

5.1 Kurum Başkanının Görevleri

Türk Dil Kurumu Başkanının görevleri şunlardır:

- Kuruma 664 sayılı KHK ve diğer mevzuat ile verilen görevlerin yerine getirilmesini sağlamak.
- Yurt içinde ve yurt dışında Kurumu temsil etmek, toplantılara katılmak, temaslarda bulunmak.
- Yönetim Kuruluna sunulacak Kurumu ile ilgili tüzük ve yönetmelik tasarıları, bütçe tasarıları, kısa ve uzun vadeli çalışma programları ile çalışma raporlarını hazırlamak.
- Yönetim Kurulu gündemine alınacak Kurum faaliyetlerine ilişkin talepleri hazırlamak.

- d) Yönetim Kurulunun Kurum faaliyetlerine ilişkin kararlarını uygulamak ve/veya uygulanmasını sağlamak
- e) Kurumun stratejik planını, performans ölçütlerini, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını belirlemek, insan kaynakları ve çalışma politikalarını oluşturmak.
- f) Kurumun belirlenen politika ve stratejilere uygun olarak etkin ve verimli çalışmasına yönelik gerekli tedbirleri uygulamak.
- g) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, ikincil mevzuatı ve diğer düzenlemelerde üst yöneticiye verilen görev ve sorumlulukları yerine getirmek.
- ğ) Kurumun yönetim ve işleyişine ilişkin diğer görevleri yerine getirmek.
- h) Kurumun her türlü faaliyet ve işlemleri ile ilgili inceleme ve araştırma yaptırmak.
- ı) Cumhurbaşkanı veya ilgili Bakan, Yönetim Kurulu ve Yüksek Kurum Başkanı tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

5.2 Başkan Yardımcısının Görevleri

Başkan Yardımcısının görevleri şunlardır:

- a) Kuruma 664 sayılı KHK ve diğer mevzuat ile verilen görevlerin yürütülmesinde Başkana yardımcı olmak.
- b) Müdürlükler tarafından yürütülen faaliyetleri yönlendirmek, müdürlüklerin iş birliği içinde çalışmalarını sağlayarak sevk ve idare etmek; bu hususlarla ilgili bilgileri Başkana sunmak.
- c) Başkanın bilgisi dâhilinde yurt içinde ve yurt dışında Kurumu temsil etmek, toplantılara katılmak, iç ve dış temaslarda bulunmak.
- ç) Müdürlüklerin faaliyetlerine ilişkin rapor ve yazışmaların hukuka uygun olarak düzenlenmesini ve gizliliğinin korunmasını sağlamak.
- d) Kurumun faaliyetleri hakkında Başkana bilgi ve gerektiğinde rapor vermek.
- e) Kurum Başkanlığına vekâlet ettiği durumlarda Yönetim Kurulu toplantılarına katılmak ve oy kullanmak.
- f) Kurum faaliyetleri ile ilgili toplantılara, başkan veya üyesi olduğu Bilim Kurulu, çalışma grubu, kol ve komisyonlara katılmak.
- g) Kurum dışından gelen yazıları ilgili müdürlüklere havale etmek ve gerekli talimatları vermek.
- ğ) Milletvekilleri tarafından sorulan ve Kuruma intikal ettirilmiş olan yazılı ve sözlü soru önergelerini ilgili müdürlüklere yönlendirmek, soru önergelerinin takibini yaparak cevaplanmasını sağlamak.
- h) Kurum faaliyetlerinin genel ağ üzerinden duyurulması, sayfaya girecek haber, duyuru vb. metinlerin hazırlanmasını, güncellenmesini ve sosyal medya hesaplarının yönetimini sağlamak.
- ı) Yazılı ve görsel medyada yer alan Kurum ile ilgili haberleri iletişim personeli vasıtasıyla toplayıp, değerlendirerek üst yönetime sunmak.
- i) Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Teşkilat Yapısı

Başkanlık; Başkan, bir Başkan Yardımcısı, Bilim Kurulu ve İç Denetçiden oluşmaktadır. İç Denetçi Başkana, Müdürlükler Başkan Yardımcısına bağlı olarak görevlerini yerine getirmektedir.

Kurumumuzun müdürlükleri şunlardır:

- a) İdari İşler Müdürlüğü (Bilimsel Çalışmalar).
- b) Strateji Geliştirme Müdürlüğü.
- c) İdari İşler Müdürlüğü (İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri).
- ç) Kütüphane Müdürlüğü

5.3 Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü

Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Kurumun görev alanına giren konularda bilimsel esaslar çerçevesinde Kurum içi araştırma ve çeviri projelerini öncelikli olarak hazırlamak veya hazırlatmak ve gerektiğinde diğer müdürlüklerin görüşünü alarak Yönetim Kuruluna sunulmak üzere Yüksek Kurum Başkanlığına göndermek.
- b) Kurum dışından gelen araştırma ve çeviri proje başvurularını inceledikten sonra gerektiğinde diğer müdürlüklerin görüşünü alarak Yönetim Kuruluna sunulmak üzere Yüksek Kurum Başkanlığına göndermek.
- c) Yönetim Kurulunca onaylanan Kurum içi ve dışı araştırma ve çeviri projeleriyle ilgili idari işlemleri yürütmek.
- ç) Yönetim Kurulunca onaylanan Kurum içi ve dışı araştırma ve çeviri projelerinin gerçekleştirilmesini takip ederek tamamlanmış olan projelerin ödeme işlemlerinin yapılması için söz konusu projelerle ilgili belgeleri İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne göndermek.
- d) Basılması talebiyle teslim edilen eserleri (kitap, tez, araştırma, sayısal veri vb.) ve makaleleri teslim alarak kayıt altına almak ve bir nüshasını müdürlükte muhafaza etmek.
- e) Eserlerin ilk ve sonraki basımlarının yapılması teklif edilmeden önce yazarlarından/ mirasçılarından gerekli izinleri almak.
- f) Basılması teklif edilen eserleri ve makaleleri, belirlenen ilke, esas, plan ve programlara uygunluk bakımından değerlendirmek, Yayın Komisyonuna iletmek, hakemlere incelettirilmesini sağlamak, gerekli belgeleri düzenlemek, basılması/basılmaması kararlaştırılanları Yönetim Kuruluna sunulmak üzere Yüksek Kurum Başkanlığına göndermek.
- g) Basılması veya basılmaması karar verilen eserlerin ve makalelerin 10.04.1985 tarihli ve 18721 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan Telif Hakkı, Yayın ve Satış Yönetmeliği hükümlerine ve Yönetim Kurulu kararlarına uygun olarak inceleyici ücretlerini hesaplayarak İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne bildirmek.
- ğ) Yönetim Kurulunca basılması uygun bulunan eserlerin sözleşme, temlikname, hesap pusulası vb. hazırlamak, yazarı ile gerekli yazışmaları yapmak ve diğer işlemleri yürütmek.

- h) Yönetim Kurulunca basılması uygun bulunan eserler ile makalelerin yayımlanacağı süreli yayınların teknik şartnamesini hazırlayarak basımı için İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne göndermek.
- ı) İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne satın alma işlemleri tamamlanarak sözleşmesi imzalanan eserlerin ve makalelerin basım sürecini ve TDK *Yazım Kılavuzu* esas alınarak tashih işlemlerini yürütmek.
- i) Baskısı tamamlanan eserlerin yayımlanmadan önce İLESAM numaralarını almak.
- j) Baskısı tamamlanan eserlerin yayımlanmadan önce sanal ortamda ISBN, ISSN numaralarını almak.
- k) Baskısı yapılan eserlerin Telif Hakkı, Yayın ve Satış Yönetmeliği hükümlerine ve Yönetim Kurulu kararlarına uygun olarak telif ücretlerini hesaplayarak İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne bildirmek.
- l) Yurt içi ve yurt dışı burslarının verilmesi ve takibi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek. Her ay ödeme yapılacak veya bursu kesileceklerin listesini İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne göndermek.
- m) Kurumun amaçlarına ve planlarına uygun olarak düzenlenecek yurt içi ve yurt dışı konferans, seminer, panel, sempozyum, kongre, sergi, gezi vb. bilimsel etkinlikleri planlamak, hazırlık çalışmalarını yapmak, takip etmek, katılmak ve sonuçlarını raporlamak.
- n) Bilimsel etkinliklerin yürütülmesi ile ilgili kurum, kuruluş ve kişilerle iş birliğinde bulunmak, ilgili kurum ve kuruluşlara duyurmak, basın ve yayın organları temsilcilerine tanıtım için gerekli bilgileri ve dokümanları vermek.
- o) Kurumun görev alanında yurt içinde ve yurt dışında düzenlenen bilimsel etkinliklere katılmak ve sonuçlarını raporlamak.
- ö) Diğer kamu kurum ve kuruluşları ile tüzel kişilikler arasında yapılan bilimsel toplantı düzenleme, kazı ve yüzey araştırmaları (TTK) ile araştırmacılar tarafından yapılan bilimsel etkinliğe katılım destek başvurularını inceledikten sonra diğer müdürlüklerin görüşünü alarak Yönetim Kuruluna sunulmak üzere Yüksek Kurum Başkanlığına göndermek.
- p) Yönetim Kurulunca onaylanan desteklerle ilgili idari işlemleri yürütmek.
- r) Yönetim Kurulunca onaylanan desteklerle ilgili gerçekleşen faaliyetlerin belgelerini ödenmek üzere İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne göndermek.
- s) YAYSİS, PROSİS, DESİS, BURSİS gibi Bütünleşik Bilgi Sistemi'nde yer alan müdürlüğü ilgilendiren sistemler üzerindeki işleri yürütmek.
- ş) Ödüllerle ilgili işlemleri yürüterek ödenmek üzere İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne göndermek.
- t) Asli, şeref ve haberleşme üyelerinin seçimi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- u) Bilim ve Uygulama Kolları, diğer Kol, Komisyon ve Çalışma Gruplarına üye seçimi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- ü) Bilim Kurulu, Bilim ve Uygulama Kolları, diğer Kol, Komisyon ve Çalışma Grupları çalışma programının ve gündeminin oluşturulması, kararların yazılması, ilgililere

- duyurulması, toplantılar için gerekli yazışmaların yapılması, evrakın arşivlenmesi vb. işleri yürütmek, alınan kararları uygulamak, ilgili müdürlüklerle paylaşmak.
- v) Kitap fuarlarında tanıtımı ve satışı yapılacak yayınları İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü ile birlikte belirlemek.
 - y) Yurt içi ve yurt dışı kitap fuarlarına katılım sağlayarak Kurum yayınlarının tanıtımını yapmak.
 - z) Kurum Kütüphanesi'ne kazandırılmasının uygun olacağı değerlendirilen yayın önerilerini Kütüphane Müdürlüğüne bildirmek.
 - aa) Kurumun faaliyetlerinde kullanılacak bilişim sistemlerinin geliştirmesi çalışmalarını Yüksek Kurum Bilimsel Çalışmalar Koordinasyon Dairesi Başkanlığı eş güdümünde yürütmek.
 - bb) Özel ya da kamu kurumlarının talepleri doğrultusunda Kurumun görev alanı ile ilgili olarak verilen konferans ve eğitim hizmetlerini yürütmek.
 - cc) Yurt içi ve yurt dışında ilgili kurum ve kuruluşlarla yapılacak iş birliği çalışmalarını yürütmek.
 - çç) Yurt içinde ve yurt dışında Kurumun faaliyet alanlarında çalışmalar yapan kişi ve kuruluşların faaliyetlerini takip etmek, iletişim bilgilerini güncel olarak tutmak.
 - dd) Yapılan faaliyetlerle ilgili basın bültenleri hazırlamak ve basın-yayın kuruluşlarına ulaştırmak.
 - ee) Diğer kamu kurum, kuruluş, basın ve yayın organlarının talepleri doğrultusunda görüş ve önerilerde bulunmak.
 - ff) Üst yönetimin, Yüksek Kurum veya ilgili diğer makam ve kurumların, ihtiyaç duyduğu görev alanlarındaki her türlü verinin her an kullanılabilecek şekilde tam, doğru ve güncel olarak istatistiki bilgileri tutmak, yazılı ya da sözlü açıklamalar, bilgi notları ve sunumlar hazırlamak, gerektiğinde ilgili müdürlüklere göndermek.
 - gg) Başkan ve Başkan Yardımcısı tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

5.4 Strateji Geliştirme Müdürlüğü

Strateji Geliştirme Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

- a) Ulusal kalkınma strateji ve politikaları, yıllık program ve Hükûmet Programı çerçevesinde idarenin orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek, amaçlarını oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapmak.
- b) İdarenin görev alanına giren konularda performans ve kalite ölçütleri geliştirmek ve bu kapsamda verilecek diğer görevleri yerine getirmek.
- c) İdarenin yönetimiyle hizmetlerin geliştirilmesi ve performansla ilgili bilgi ve verileri toplamak, analiz etmek, yorumlamak.
- ç) İdarenin görev alanına giren konularda, hizmetleri etkileyecek dış etkenleri incelemek, kurum içi kapasite araştırması yapmak, hizmetlerin etkililiğini ve tatmin düzeyini analiz etmek ve genel araştırmalar yapmak.
- d) Yönetim bilgi sistemlerine ilişkin hizmetleri yerine getirmek.
- e) İdarenin stratejik plan ve performans programının hazırlanmasının eş güdümünü sağlamak ve sonuçlarının birleştirilmesi çalışmalarını yürütmek.

- f) İzleyen iki yılın bütçe tahminlerini de içeren idare bütçesini, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlamak ve idare faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek.
- g) Mevzuatı uyarınca belirlenecek bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programı hazırlamak ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak ödeneğin ilgili müdürlüklere gönderilmesini sağlamak.
- ğ) Bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bütçe kesin hesabı ile mali istatistikleri hazırlamak.
- h) İlgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek.
- ı) Muhasebe hizmetlerini yürütmek.
- i) Harcama müdürlükleri tarafından hazırlanan müdürlük faaliyet raporlarını da esas alarak idarenin faaliyet raporunu hazırlamak.
- j) İdarenin mülkiyetinde veya kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazlara ilişkin icmal cetvellerini düzenlemek.
- k) İdarenin yatırım programının hazırlanmasının eş güdümünü sağlamak, uygulama sonuçlarını izlemek ve yıllık yatırım değerlendirme raporunu hazırlamak.
- l) İdarenin, diğer idareler nezdinde takibi gereken mali iş ve işlemlerini yürütmek ve sonuçlandırmak.
- m) Mali konulardaki kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yönetime ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak.
- n) Ön mali kontrol faaliyetini yürütmek.
- o) İç Kontrol Sistemi'nin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak; üst yönetimin iç denetime yönelik işlevinin etkililiğini ve verimliliğini artırmak için gerekli hazırlıkları yapmak.
- ö) Üst yönetimin, Yüksek Kurum veya ilgili diğer makam ve kurumların, ihtiyaç duyduğu görev alanlarındaki her türlü verinin her an kullanılabilecek şekilde tam, doğru ve güncel olarak istatistiki bilgileri tutmak, yazılı ya da sözlü açıklamalar, bilgi notları ve sunumlar hazırlamak, gerektiğinde ilgili müdürlüklere göndermek.
- p) Başkan ve Başkan Yardımcısı tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

5.5 İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü

İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

- a) İnsan kaynaklarının, etkin ve verimli biçimde yönetilmesiyle ilgili belirlenmiş hedef, ilke ve yöntemler doğrultusunda çalışmalar yapmak.
- b) Kadrolu personelle ilgili atama, nakil, terfi, izin, görevlendirme, disiplin, maaş, emeklilik vb. özlük işlemlerini yürütmek.
- c) Sözleşmeli personelle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- ç) Yurt içi, yurt dışı görevlendirmelerini ve harcırah işlemlerini yürütmek.
- d) Personelin arşiv araştırması ve güvenlik soruşturması ile ilgili işlemleri yürütmek.
- e) Aday memur işlemlerini yürütmek.
- f) Vekâlet, ikinci görev ve tedviren görevlendirmelere ilişkin işlemleri yapmak.

- g) Yönetim Kurulunca onaylanan asli, şeref ve haberleşme üyelerinin görevlendirilmesi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- ğ) Kurum dışından görevlendirmelerle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- h) Personele ilişkin bilgileri ilgili Kurumlara bildirmek.
- ı) Eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek.
- i) Kurumun ihtiyacı olan her türlü araç, gereç ve malzemelerin temini ile ilgili hizmetleri yürütmek.
- j) Kurumun ihtiyacı olan bina, depo, arazi vb. taşınmazların kiralama ve satın alma işlemlerini yürütmek.
- k) Hizmet araçlarının sevk ve idaresini sağlamak, ihtiyaç hâlinde şoför ve araç görevlendirmelerini yapmak.
- l) Hizmet binası ve çevresinin temizliğini sağlamak.
- m) Kurumun tertip, düzen, temizlik, güvenlik ve taşıma işlerinin sevk ve idaresini yürütmek.
- n) Fizikî çalışma ortamlarını uygun ve standart hâle getirmek.
- o) Personelin öğle yemeği hizmetlerini yürütmek.
- ö) Üniversite, kütüphane, diğer kamu kurum, kuruluş ve kişilere ücretsiz dağıtılacak yayınları göndermek.
- p) Kurum yayınlarının satış fiyatlarını Telif Hakkı, Yayın ve Satış Yönetmeliği hükümlerine göre belirlemek, kitap satış bürosu ile e-mağazada satış ve dağıtımını yapmak.
- r) Ücret ve huzur haklarının ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- s) Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğünce gönderilen listeler çerçevesinde bursların ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- ş) Ödül ve desteklerin ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- t) Bilimsel etkinliklerle ilgili olarak yapılan uçak, rezervasyon, otel, yolluk vb. organizasyon faaliyetlerinin satın alma ve ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- u) Kurumun ihtiyaç duyduğu her türlü mal, hizmet ve yapım işlerine ilişkin satın alma işlemlerini yapmak ve ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- ü) Kurum Başkanının lojman ihtiyacının karşılanması, tahsisi ve ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- v) Baskısı yapılan eserlerin Telif Hakkı, Yayın ve Satış Yönetmeliği hükümlerine ve Yönetim Kurulu kararlarına uygun olarak Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğünce hesaplanarak bildirilen telif ve inceleyici ücretlerinin ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- y) Harcama ve ihale yetkililiği işlemlerini yürütmek.
- z) Taşınır ve taşınmazların ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak kayıt ve kontrol hizmetlerini yürütmek, her yıl taşınır mal yönetimi hesabı cetvellerini hazırlayarak Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- aa) Gelen ve giden evrak kayıtlarının tutulmasını, gelen evrakın ilgili bölümlere sevki ile gizli ve kişiye özel evrakın yetkililere dağıtımını ve teslimini sağlamak.
- bb) Kurum genel arşiv hizmetlerini yürütmek.

- cc) Kurum içinden ve dışından yapılan proje başvurularının maliyet ve harcama bilgilerinin ön incelenmesini Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü eş güdümünde yapmak.
- çç) Yurt içi ve yurt dışı kitap fuarlarında stant açılması, kitapların taşınması ve satış işlemlerini yapmak.
- dd) Yayımlanacak eserlerin bandrol işlemlerini yapmak.
- ee) Personelin elektronik imza ile ilgili işlemlerini yapmak.
- ff) Elektronik Belge Yönetim Sisteminin son kullanıcı desteği ile buna ilişkin idari işlemleri yürütmek.
- gg) Üst yönetimin, Yüksek Kurum veya ilgili diğer makam ve kurumların görev alanlarında ihtiyaç duyduğu her türlü verinin her an kullanılabilecek şekilde tam, doğru ve güncel olarak gerekli istatistiki bilgileri tutmak, yazılı ya da sözlü açıklamalar, bilgi notları ve sunumlar hazırlamak, bu bilgileri gerektiğinde ilgili müdürlüklere göndermek.
- ğğ) Başkan ve Başkan Yardımcısı tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

5.6 Kütüphane Müdürlüğü

Kütüphane Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Kurum kütüphanesinin hizmet alanlarını, hedeflerini ve ihtiyaçlarını belirleyerek bir kütüphane ve belge arşiv politikası oluşturmak.
- b) Kütüphaneden yararlanan kullanıcıların bilgi ve belge ihtiyaçlarını en doğru, en hızlı ve en güvenilir biçimde karşılamak ve gerek fizikî olarak gerekse genel ağ aracılığıyla kütüphaneden yararlanılabilmesi için gerekli şartları sağlamak.
- c) Kurumun hedef kitlesi ve kullanıcı profiline uygun olarak kütüphane dermesinin geliştirilmesi ve güncellenmesine yönelik, yurt içi ve yurt dışında yayımlanmış olan kaynakları tespit ve takip etmek.
- ç) Kurumun çalışma alanına ilişkin yurt içi ve yurt dışında yayımlanan bilgi kaynakları (kitap, süreli yayın, harita, vb.), belge ve malzemeyi bağış, değişim veya satın alma yoluyla sağlamak.
- d) Yayın değişim programının; Kurumun çalışma alanlarında, yurt içinde ve yurt dışında faaliyet gösteren üniversite, enstitü, araştırma merkezi vb. kurum ve kuruluşlarla sağlıklı şekilde yürütülmesini ve geliştirilmesini sağlamak.
- e) Araştırmacılardan gelen materyal taleplerini değerlendirmek.
- f) Kütüphane Komisyonunun düzenli olarak toplanmasını, sekretarya işlerini yürütmek ve satın alma yoluyla temin edilmesi öngörülen bilgi kaynaklarını Komisyona sunmak.
- g) Satın alınmasına karar verilen eserlerin sağlanması için gerekli işlemleri İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü ile iş birliği içinde yürütmek.
- ğ) Kütüphane ve arşiv koleksiyonlarında bulunan materyallerin kayıtlarını 18.01.2007 tarihli ve 26407 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak tutmak ve her yıl müdürlük kütüphane/müze yönetimi hesabı cetvellerini hazırlayarak Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- h) Kütüphane ve arşive sağlanan materyalleri uluslararası standartlara uygun şekilde kataloglamak; konu başlıkları ile anahtar kelimeleri tespit etmek ve bunlara ilişkin

verilerin kütüphane ve arşiv otomasyon sistemlerine sağlıklı bir şekilde girişini yapmak.

- i) Kütüphane ve arşive sağlanan materyallerin diğer teknik (damgalamak, etiket, güvenlik çipi vb.) işlemlerini yapmak.
- i) Süreli yayınlar koleksiyonundaki mevcut dergilerin aboneliklerini düzenli olarak takip etmek, varsa eksik sayılarını en kısa zamanda temin etmek ve cilt bütünlüğü sağlanan dergilerin cilt işlemlerini yürütmek.
- j) Yıpranan eserlerin onarımıyla ilgili gerekli iş ve işlemlerin yapılmasını sağlamak.
- k) Kullanıcıların ve dış faktörlerin (doğal afet, yangın, su, nem ve zararlı mikroorganizmalar gibi) kütüphane ve arşiv koleksiyonlarına verebileceği zararları önlemek için gerekli önleyici ve etkin koruma tedbirlerini almak.
- l) Üniversitelerin, Kurumun çalışma alanıyla ilgili bölümleri ile Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü öğrencilerinden zorunlu veya gönüllü olarak staj yapmak isteyenlerin çalışma, eğitim ve değerlendirme süreçlerini yürütmek.
- m) Kurumun yayımlayacağı kitapların bibliyografik künyesini, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlamak ve Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğüne göndermek.
- n) Kütüphane ve arşiv hizmetlerini kolaylaştıracak teknolojik yeniliklerin kütüphaneye kazandırılması için gerekli çalışmaları yapmak.
- o) Araştırmacılara kütüphane kullanımı, bilgiye erişim, ikincil kaynaklar (bibliyografya, indeks, abstrakt), kütüphanenin abone olduğu veri tabanları ve elektronik dergiler, bilgisayarda katalog tarama, fotokopi makinası, kiosk vb. ekipmanların kullanımı konularında danışmanlık ve rehberlik hizmeti vermek.
- ö) Kütüphane ve arşiv hizmetlerinde, güncel bilgi teknolojilerini kullanarak bilgi kaynaklarının elektronik ortamda araştırmacıların hizmetine sunulmasını sağlamak.
- p) Kütüphane ve arşiv otomasyon programlarını yönetmek.
- r) Gerçek ve tüzel kişilerin; resmî yazı, dilekçe, e-posta, faks ve telefonla gelen bilgi ve belge taleplerini kütüphane ve arşiv kaynaklarından karşılamak.
- s) Kütüphane ve arşive bağışlanacak özel koleksiyonları bağış politikası çerçevesinde değerlendirmek.
- ş) Yüksek Kurum ve bünyesinde yer alan Kurum çalışanları ile üyelerine ödünç verilen eserlerin zamanında teslim edilmesini sağlamak.
- t) Özel izin gerektiren kütüphane materyallerinin kullanımlarıyla ilgili talepleri, değerlendirmek üzere Kütüphane Komisyonuna sunmak.
- u) Kurumun kütüphane ve arşivinde bulunan yayımlanmamış çalışmaların araştırmacılar tarafından yayına hazırlama taleplerini Kurum Başkanına sunmak.
- ü) Kütüphane ve arşivin fizikî şartlarının iyileştirilmesi için gereken çalışmaları yapmak.
- v) Kütüphane ve arşiv koleksiyonu ve kullanıcı istatistiklerini tutmak, değerlendirmek ve Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- y) Kurumun yayınladığı süreli yayınların, ulusal ve uluslararası veri tabanlarında indekslenmesi için gerekli işlemleri gerçekleştirmek.

- z) Üst yönetimin, Yüksek Kurum veya ilgili diğer makam ve kurumların görev alanlarında ihtiyaç duyduğu her türlü verinin her an kullanılabilecek şekilde tam, doğru ve güncel olarak gerekli istatistiki bilgileri tutmak, yazılı ya da sözlü açıklamalar, bilgi notları ve sunumlar hazırlamak, bu bilgileri gerektiğinde ilgili müdürlüklere göndermek.
- aa) Başkan ve Başkan Yardımcısı tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

5.7 Müdürlüklerin Ortak Görevleri

Müdürlüklerin ortak görevleri şunlardır:

- a) Hazırlanacak kanun, KHK, tüzük, Bakanlar Kurulu Kararı, yönetmelik vb. idari düzenleme çalışmalarına katkı ve katılım sağlamak.
- b) Kanun, KHK, tüzük, Bakanlar Kurulu Kararı ve yönetmelik taslaklarını inceleyerek bunlar hakkında Kurum görüşünün oluşturulmasına katkıda bulunmak.
- c) Müdürlük faaliyetlerinin yürütülmesinde ilgili kanun, KHK, tüzük, yönetmelik, genelge, kararname ve diğer mevzuatı uygulamak.
- ç) Milletvekilleri tarafından sorulan ve müdürlüğe intikal ettirilmiş olan yazılı ve sözlü soru önergelerini cevaplandırmak.
- d) Kurum stratejik planı ve performans programı, idare faaliyet raporu, iç kontrol ve bütçe çalışmalarına katkı ve katılım sağlamak.
- e) Müdürlükte etkili bir iç kontrol sistemi oluşturmak, uygulanmasını sağlamak ve sonuçlarıyla ilgili izleme raporlarını istenilen sürelerde hazırlayarak Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- f) Stratejik plan ve performans programında belirlenen amaç, hedef ve göstergelerden müdürlükle ilgili olanları gerçekleştirmek ve sonuçlarıyla ilgili izleme raporlarını istenilen sürelerde hazırlayarak Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- g) İdare bütçe teklifinin hazırlanması için gerekli bilgi ve belgeleri istenen sürelerde Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- ğ) İdare faaliyet raporu, kurumsal mali durum ve beklentiler raporu için gerekli olan bilgileri istenilen sürede Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- h) Kurumun genel ağ sayfasında görev alanıyla ilgili hususların yer almasını ve bilgilerin güncel tutulmasını sağlamak.
- ı) Kurumun lehinde veya aleyhinde açılmış bulunan her türlü dava ile Sayıştay sorgularına ilişkin savunmalara esas olacak görüşlerini bildirmek, konu ile ilgili tüm bilgi ve belgeleri ilgili müdürlüğe göndermek.
- i) Müdürlük çalışanlarının, mesleki yeterliliklerini geliştirmek, bilgi, beceri ve donanımlarını artırarak daha etkili ve verimli olmalarını, yeni gelişmeleri öğrenmelerini, teknoloji kullanma kapasitelerini artırmaları amacıyla eğitim programlarına ve etkinliklere katılmalarını, meslekî yayınları ve yeni bilgi kaynaklarını takip etmelerini sağlamak.
- j) Yüksek Kurum ve müdürlüklerce yapılan toplantılara katılım sağlamak.
- k) Kurum projelerine katkı ve katılım sağlamak.
- l) Müdürlük hizmet envanterini ve hizmet standartlarını oluşturarak güncel tutulmasını sağlamak.
- m) 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde yapılan müracaatlar ile CİMER aracılığıyla gelen taleplerden görev alanına girenleri, Başkan Yardımcısı, CİMER takip görevlisinin eş güdümünde cevaplandırmak.

- n) Bütünleşik Bilgi Sistemi dâhilindeki uygulamaların müdürlükle ilgili veri girişlerinin doğru ve tam olarak yapılmasını, sürekli güncel tutulmasını ve güvenilirliğini sağlamak.
- o) Müdürlüğün ihtiyaç duyduğu satın alınacak mal, hizmet ve yapım işlerinin teknik şartnamesini hazırlayarak İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne göndermek; işin İhale Komisyonu, Kontrol Teşkilatı, Muayene ve Kabul Komisyonlarında görev almak.
- ö) Yönetim Kurulunun gündemine sunulması gerekli mali karar ve işlem ihtiva eden (mal, hizmet, yapım alımları, projeler vs.) konular için "Yönetim Kurulu Gündemine Alınması İstenen Mali Karar ve İşlemlere İlişkin Form"u hazırlayarak, Harcama Yetkilisinin imzasını takiben incelenmesi için Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.

Müdürlükler görevlerini, Kurumlardaki diğer müdürlükler ve Yüksek Kurum hizmet birimleriyle iş birliği içinde yürüterek gerekli uyumu sağlarlar.

6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

5018 sayılı Kanun'un 55'inci maddesinde iç kontrolün tanımı: "İdarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür."

Türk Dil Kurumu 5917 sayılı Kanun'un 47. maddesinin 15. fıkrası gereğince özel bütçeli idare olarak tanımlanmış ve bir harcama birimi mevcuttur. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun mali hizmetler başlıklı 60'ıncı maddesinin birinci fıkrası ile 5436 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen görevlerin yerine getirildiği strateji geliştirme birimi 01.01.2010 tarihinde oluşturulmuştur.

Mali hizmetler biriminin görevleri arasında olan ön mali kontrol işleri, Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir. Bu kapsamda, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 31.12.2005 tarihli ve 26040/3'üncü mükerrer sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole ilişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik ve bu Yönetmelik uyarınca üst yöneticinin tasdiki ile çıkartılan ve 04.01.2016 tarihinde yürürlüğe giren 2016/1 sayılı Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi ve genel mevzuat çerçevesinde ön mali denetime tabi taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları değerlendirilmektedir.

Bu kapsamda 2019 yılı içerisinde 5 (beş) adet ihalenin ön mali kontrolü yapılmış olup bunlardan, 1 Şubat-31 Aralık 2018 tarihleri arasında personel taşıma ihalesi 11.01.2019 tarihinde, 49 eserin (20 adet tıpkıbasım, 20 adet yeni yayın ve 9 adet prestij ve ciltli yayın) basım ihalesi 22.04.2019 tarihinde, 41 eser (10 adet ciltli yayın, 10 adet yeni yayın ve 21 adet tıpkıbasım) basım ihalesi 15.11.2019 tarihinde, 1 Ocak 2020-31 Aralık 2020 tarihleri arasında personeli taşıma ihalesi 21.11.2019 tarihinde olmak üzere dört adet ihalenin ön mali kontrol yönünde uygun görüş verilmiş olup 23.12.2019 tarihinde ihalesi yapılan Kurumumuzun Ana ve ek hizmet binalarının kalorifer sistemlerinin yenilenmesi işinin ise uygun olmadığı değerlendirilmiştir. Bu ihalelerin ön mali kontrolleri ilgili mevzuat ve 2016/1 sayılı ön mali kontrol işlemleri yönergesi çerçevesinde yapılmıştır.

7. İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı

5018 sayılı Kanun'un 56'ncı maddesinde iç kontrolün amaçları:

- Kamu gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini,
- Kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini,
- Her türlü mali karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini,
- Karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini,
- Varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını sağlamak olarak belirtilmiştir.

a. Eylem Planı Hazırlama Süreci

Türk Dil Kurumu 2019-2020 İç Kontrol Eylem Planı'nın hazırlanması için çalışmaları koordine edecek ve bizzat katılacak gruplar kurulmuştur. Bu kapsamda İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu ile Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu teşkil edilmiştir.

Bu unsurların katılımı ile Türk Dil Kurumu Başkanlığının İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı (01.01.2019-31.12.2020) hazırlanarak üst yöneticinin onayını müteakip 31 Aralık 2018 tarihinde yayımlanmış ve bir sureti Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmiştir.

Ayrıca Eylem Planı'nda belirtilmiş hususların en kısa sürede hayata geçirilmesi amacıyla çalışmalara 02.01.2019 tarihinde başlanmış ve bununla birlikte, konuya ilişkin Hazine ve Maliye Bakanlığı yayınları dikkatle takip edilerek Eylem Planı'nda değişiklik yapılması ve yenilenmesi gerekliliği göz önünde bulundurulmaktadır.

b. Eylemlerin Plan İçindeki Dağılımı

Kurum, iç kontrol sistemlerinin oluşturulmasında, izlenmesinde ve değerlendirilmesinde dikkate alınması gereken temel yönetim kurallarını göstermekte olan ve bütün kamu idarelerinde tutarlı, kapsamlı ve standart bir kontrol sisteminin kurulmasını ve uygulanmasını amaçlamaktadır.

Kamu İç Kontrol Standartları, milletlerarası standartlar ve iyi uygulama örnekleri çerçevesinde, iç kontrolün; kontrol ortamı, risk değerlendirmesi, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim ile izleme bileşenleri esas alınarak, bütün kamu idarelerinde uygulanabilir düzeyde olmasını sağlamak üzere genel nitelikte düzenlenmiştir.

Kamu İç Kontrol Standartları 5 bileşeni içeren 18 standart ve 79 şarttan oluşmaktadır. Bileşenlere göre dağılım ve öngörülen eylem sayıları aşağıda gösterilmiştir.

Bileşen	Standart	Şart
Kontrol Ortamı	4	26
Risk Değerlendirmesi	2	9
Kontrol Faaliyetleri	6	17
Bilgi ve İletişim	4	20
İzleme	2	7
Toplam	18	79

TABLO 13: İç Kontrol Standartları bileşenlerine göre dağılımı.

Türk Dil Kurumunun 2019-2020 dönemini kapsayan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı'nın da, bileşen, standart ve şartlara göre dağılım ve öngörülen eylem sayıları ile 2019 yılı içinde gerçekleşen eylem sayıları aşağıda gösterilmiştir.

Unsur	Standart Kodu ve Adı	Genel Şart	Belirlenen Eylem	Gerçekleşen Eylem
1. Kontrol Ortamı	1. Etik değerler ve dürüstlük	6	2	1
	2. Misyon, teşkilat yapısı ve görevler	7	3	2
	3. Personelin yeterliliği ve performansı	8	3	3
	4. Yetki devri	5	-	-
Toplam		26	8	6
2. Risk Değerlendirmesi	5. Planlama ve programlama	6	-	-
	6. Risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi	3	3	3
Toplam		9	3	3
3. Kontrol Faaliyetleri	7. Kontrol stratejileri ve yöntemleri	4	2	-
	8. Prosedürlerin belirlenmesi ve belgelendirilmesi	3	-	-
	9. Görevler ayrılığı	2	-	-
	10. Hiyerarşik kontroller	2	-	-
	11. Faaliyetlerin sürekliliği	3	-	-
	12. Bilgi sistemlerinin kontrolleri	3	-	-
Toplam		17	2	-
4. Bilgi ve İletişim	13. Bilgi ve iletişim	7	-	-
	14. Raporlama	4	-	-
	15. Kayıt ve dosyalama sistemi	6	1	-
	16. Hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirilmesi	3	1	-
Toplam		20	2	-
5. İzleme	17. İç kontrolün değerlendirilmesi	5	5	4
	18. İç denetim	2	2	-
Toplam		7	7	4
Genel Toplam		79	22	13

TABLO 14: Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı'nda, bileşen, standart ve şartlara göre dağılımı.

Kurumun misyonunu gerçekleştirmede, sürekli gelişimi ve öğrenmeyi sağlayacak stratejik yönetimin gereklerindendir. İç kontrol, stratejik yönetim için makul güvence sağlamak üzere tasarlanmış süreçlerden oluşan bir sistemdir. Kamu İç Kontrol Standartları, bu sistemin oluşturulması, izlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla 5 bileşen altında, 18 standart ve 79 genel şarttan oluşan temel yönetim kurallarını gösterir.

Kurum çalışanlarında bu kavramlara yönelik farkındalık düzeyini görmek, bugüne kadar alınan mesafe sonrası sisteme yönelik güçlü ve zayıf yönlerin neler olduğunu bilmek, standartlara ait eylemlerin yerine getirilme derecesi ve kontrol mekanizmalarının oluşturulma düzeyini değerlendirmek, iç kontrol sisteminin kurulmasına ne derece

katkı yaptığını ortaya çıkarmak ve elde edilen veriler ışığında iç kontrol sistemine yönelik tekliflerin sunulması sağlanacaktır. Diğer yandan gelecek yıllarda sisteme ilişkin izleme ve değerlendirme yoluyla iç kontrol standart ve prosedürlerinin Kurum genelinde uygulanma kabiliyetini görmek için; elde edilen bilgi ve bulguların kullanılması yoluyla 2019-2020 dönemini kapsayan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı, 2019 yılı değerlendirme ve 2019-2020 döneminin Gerçekleşme Sonuç Raporu hazırlanacaktır. Bu kapsamda 01.01.2017-31.12.2018 dönemini kapsayan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Gerçekleşme Raporu 27.12.2018 tarihli ve 562 sayılı Makam Oluru ile 02.01.2019 tarihli ve 10 sayılı yazı ekinde Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne gönderilmiş ve Strateji Geliştirme Birimleri Yönetim Bilgi Sistemine (e-SGB) yüklenmiştir. Bunu izleyen ve 01.01.2019-31.12.2020 dönemini kapsayan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmış, 31.12.2018 tarihli ve 567 sayılı Makam Oluru ile 02.01.2019 tarihli ve 10 sayılı yazı ekinde Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne gönderilmiş, Strateji Geliştirme Birimleri Yönetim Bilgi Sistemine (e-SGB) yüklenmiş ve 09.01.2019 tarihli ve 1 sayılı iç genelge ile uygulamaya başlanmıştır.

Bu çalışmalar kapsamında 2019–2020 yılı İç Kontrol Uyum Eylem Planına göre 5 bileşenin altında oluşan 22 adet genel şart için eylem öngörülmüştür. Sorumlu birimler ön görülen 22 eylemin 2019 yılı içerisinde %59,09'una karşılık gelen 13 adedini gerçekleştirmiş olup %40,91'ine karşılık gelen 9 adedini gerçekleştirmemiştir.

İç kontrol mevzuatı gereği, Uyum Eylem Planı'nda öngörülen eylemlerin 2019 yılı gerçekleşme sonuçları eylem planı formatında hazırlanan raporlar Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından yılda iki defa izlenerek değerlendirilmiş olup İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun uygun görüşüyle üst yöneticiye sunulmuştur.

Ç) DİĞER HUSUSLAR

Milletlerarası standartlar ve iyi uygulama örnekleri çerçevesinde, iç kontrolün; kontrol ortamı, risk değerlendirmesi, kontrol faaliyetleri, bilgi ve haberleşme ile izleme bileşenleri esas alınarak Kamu İç Kontrol Rehberi'nde istenilen süreç ve uygulamalar kapsamında Kurumumuza ait 2019 – 2020 dönemini kapsayan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmış olup 63 (altmış üç) kadrolu, 6 (altı) geçici ve 35 (otuz beş) işçi olmak üzere toplam 104 (yüz dört) çalışan personel ile uygulanma çalışmaları yürütülmektedir. Bu alandaki temel politikalarımız; Kurumun iş ve işleyişini yönetim sorumluluğu çerçevesinde yürütmek, faaliyet ve düzenlemelerinde öncelikle riskli alanlara dikkat etmek, mali ve mali olmayan bütün işlemleri yürütmek, düzenleme ve uygulamalarda mevzuata uygunluk, saydamlık, hesap verilebilirlik, ekonomiklik, etkinlik, etkililik gibi iyi mali yönetim ilkelerini esas almak, mesleki değerlere ve dürüst yönetim anlayışına sahip olmak, mali yetki ve sorumlulukların bilgili ve yeterli yönetici ile personele vermek, mevzuata aykırı faaliyetleri önlemektir.

II. AMAÇ VE HEDEFLER

A) İDARENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ

Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmektir. Bu kapsamda Türk dilinin kaynak eserlerini tespit ederek incelemek ve yayına hazırlamak, Türkçe ile ilgili yurt içinde ve yurt dışında yapılan araştırmaları takip etmek; Türkçenin ticari hayatta, kitle haberleşme araçlarında, eğitim ve öğretim kurumlarında ve sosyal hayatın diğer alanlarında doğru ve güzel kullanılması hususunda öncü görevi üstlenerek gerekli uyarıları yapmak, girişimlerde bulunmak, kamuoyunu, kurum ve kuruluşları bilgilendirmek, Türkçenin yozlaştırılmasına, yabancı kelimelerin ve yazış biçimlerinin yayılmasına karşı dil bilincini güçlendirmek. Türkçenin söz ve anlam yapısını korumak ve geliştirmek, yazılı ve sözlü kaynaklardan Türk dili ile ilgili derleme ve taramalar yapmak. Türk dilinin zenginleşmesine yönelik inceleme ve araştırmalar yapmak, yazım kılavuzları ve sözlükler hazırlamak; ilim, sanat, spor terimleri ile teknik terim ve kavramları karşılayacak Türkçe terim ve kavramların bulunmasına yönelik araştırma ve incelemelerde bulunmak.

Türkçe dil bilgisi üzerinde araştırma ve incelemelerde bulunmak, buna dayalı olarak Türk dilinin yapısına dair dil bilgileri ile Türkçenin tarihi ve karşılaştırmalı dil bilgilerini hazırlamak ve bunları yayımlamak. Türkçeyi dünya milletlerine tanıttak ve kullanımını yaygınlaştıracak milletlerarası etkinlikler düzenlemek.

Türk dili ve Türkçe dil bilgisi konularında kongreler, sempozyumlar, konferanslar, toplantılar, sergiler, geziler düzenlemek; yurt içi ve yurt dışında yapılan aynı konu ve mahiyetteki toplantılara katılmak, Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre bu tür etkinlikleri desteklemek. Görevleri ile ilgili olarak yurt içinde ve yurt dışında yerli veya yabancı, gerçek ve tüzel kişiler; eğitim, ilim, kültür, sanat kurum ve kuruluşları; araştırma merkezleri; araştırmacı, yazar ve sanatkârlarla Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre iş birliğinde bulunmak.

Görevleri ile ilgili konularda yurt içi ve yurt dışındaki yayınları izlemek, incelemek, değerlendirmek. Yabancıların Türkçeyi öğrenmesini kolaylaştıracı ilmi çalışmalar yapmak. Türkçenin tanıtılması ve öğretilmesine yönelik olarak yurt içinde ve yurt dışında çalışmalar yürütmek, bu alanda yurt içinde ve yurt dışında yürütölen çalışmaları desteklemek.

Türk dili ve kültürüyle ilgili yerli ve yabancı esas eserler ile bu konulardaki tarihî, ilmi ve edebî değeri bulunan eserlerle ilgili çeviri, sadeleştirme ve tıpkıbasım çalışmaları ile içerik incelemelerini yürütmek, desteklemek ve bu çalışmaların sonuçlarını yayımlamak.

Türk dili ile ilgili olarak üniversiteler, eğitim ve araştırma kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yürütölen eğitim ve araştırma faaliyetlerini desteklemek. Diğer birimlerle koordinasyon içinde tespit edeceği ölü ya da yaşayan dünya dillerindeki klasikleşmiş ilim ve düşünce eserlerinin, Kurum bünyesinde veya üniversitelerde ya da kamu veya özel diğer araştırma kurumlarında, tercüme grupları oluşturmak veya hizmet satın almak suretiyle Türkçeye çevrilmesini sağlamak; bunun için yapay zekâya dayalı otomatik dil araçları geliştirmek veya geliştirilmesini desteklemek ve elde edilen sonuçları yayımlamak; basılan eserleri kütüphanelere göndermek.

Yüksek Kurum bünyesinde ya da diğer araştırma kurumlarında üretilen özgün eserlerden gerekli olanları, diğer birimlerle koordinasyon içinde tespit ederek süreli ve süresiz yayınlar yoluyla yabancı dillere aktarmak. Bütünleşik Bilgi Sistemi dâhilinde, kendi çalışma alanlarıyla ilgili ve öncelikli konularda projeler hazırlamak ya da hazırlatmak;

Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre bu projelere katılacak yüksek lisans ve doktora öğrencilerine yurt içi ve yurt dışı burslar vermek, üstün başarı gösterenleri ödüllendirmektir.

Türk Dil Kurumu yapacağı bu çalışmaları ile şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda Kurumun genel ağ sayfası aracılığıyla kamuoyuna sunulan Türk Dil Kurumu Başkanlığı 2019-2023 dönemini kapsayan Stratejik Planı ile misyonuna, vizyonuna, çalışmalarında temel aldığı değerlere, amaçlarına, hedeflerine ve uygulayacağı stratejilerine ilişkin bilgilenmelerin sağlanması amaçlanmaktadır.

Türk Dil Kurumunun Misyon, Vizyon ve Temel Değerler Bildirimleri ile Stratejik Amaçları ve Hedefleri şöyledir:

Misyon (Görev)

Türkçenin yazılı ve sözlü kaynakları üzerine bilime dayalı araştırmalar yapmak; Türkçenin bilim, sanat, edebiyat ve öğretim dili olarak gelişmesini ve her alanda doğru kullanılmasını sağlamaktır.

Vizyon (Hedef)

Türk dilinin zenginliğini meydana çıkarıp onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek ve Türk dünyasında ortak anlaşma dili, dünyada ise yaygın ve geçerli bir dil konumuna getirmektir.

Temel Değerler

Türk Dil Kurumu çalışmalarında;

- Bilime uygunluk,
- Uzmanlık,
- Özgünlük,
- Güncellik,
- Erişilebilirlik,
- Eleştiriye açıklık ilkelerini gözetmektedir.

Stratejik Amaç ve Hedefleri

Stratejik Amaç 1: Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.

- Hedef (H 1.1)** Türk dilinin çeşitli dönem, alan ve konularına yönelik 250 kitap, 3 süreli yayın ve bu alandaki eserlerin tıpkıbasımını yapılarak yayımlanacaktır.
- Hedef (H 1.2)** Türk dili konularında millî ve milletlerarası kongre, panel, konferans, çalışma toplantısı, bilgi şöleni vb. ilmi toplantı düzenlenecek ve desteklenecektir.
- Hedef (H 1.3)** Türk dili alanında kurum dışında yürütülen ilim araştırmalarından, belirlenen ölçütlere uygun bulunanlar desteklenecektir.
- Hedef (H 1.4)** Her yıl Türk dili alanında öğretim programlarına devam eden 125 kişiye lisans, 50 kişiye yüksek lisans ve doktora eğitimi alan 50 bilim adamına burs sağlanacaktır.

Hedef (H 1.5) Türkiye Türkçesi Köken Bilgisi ve Osmanlı Türkçesi sözlükleri ile bilim, sanat ve spor dallarındaki yabancı terimlerin Türkçe karşılıkları bulunarak 25 adet sözlük hazırlanacaktır.

Stratejik Amaç 2: Türkçenin her alanda doğru ve verimli kullanılmasına katkıda bulunmak.

Hedef (H 2.1) Halkın her kesiminin günlük hayatta dili doğru kullanmasıyla ilgili çalışmalar yapılacaktır.

Hedef (H 2.2) Türkçenin doğru ve güzel kullanılması konusunda kamu kurumlarının düzenlediği hizmet içi eğitimler desteklenecektir.

Hedef (H 2.3) Türkçenin halkın farklı kesimlerinde bilinçli kullanılmasına yönelik olarak fuarlarda açık oturum, konferans, sergi vb. etkinlikler düzenlenecektir.

Hedef (H 2.4) Türkçenin korunmasına katkıda bulunan kişi, kurum ve kuruluşlar desteklenecek, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim öğrencileri arasında Türkçenin kullanılması konusunda yarışmalar düzenlenecek ve ödüller verilecektir.

Stratejik Amaç 3: Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak.

Hedef (H 3.1) Türk dilinin gelişme sürecinde emeği geçen kişilerin ve yaşanan belli başlı vakaların anılmasına yönelik etkinlikler yapılacaktır.

Hedef (H 3.2) Türkçenin özelliklerini, tarihini, gücünü sonraki kuşaklara aktaracak belgesel hazırlattırılacaktır.

Hedef (H 3.3) Osmanlı alfabesi ile yazılmış eserler günümüz alfabesine kazandırılacaktır.

Hedef (H 3.4) Yaşayan dillerde iki dilli sözlükler hazırlanacaktır.

Stratejik Amaç 4: Bilime dayalı altyapıyı ve kurumsal donanımı güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki ilmi yetkinliğini ortaya koymak.

Hedef (H 4.1) Bilgi teknolojilerinin sağladığı imkânlardan da yararlanılarak kütüphane hizmetlerinin etkinlik düzeyi yükseltilecektir.

Hedef (H 4.2) Kurumun insan kaynakları nitelik ve nicelik olarak güçlendirilecektir.

Hedef (H 4.3) Kurumun fiziki ve teknolojik donanımı güçlendirilecektir.

Hedef (H 4.4) Kurum yayınlarının daha geniş kitlelere ulaşması sağlanacaktır.

Hedef (H 4.5) Kurum kaynaklarının etkin kullanılması için planlı çalışma düzenine süreklilik kazandırılacaktır.

B) TEMEL POLİTİKALAR VE ÖNCELİKLER

Türk Dil Kurumunun esas değeri Türkçedir. Dil yalnızca bir kurumun, bir bakanlığın değil bütün kurumların, bütün bireylerin duyarlı davranması gereken esas değerlerin başında gelmektedir. Türkçenin bütün güç kaynaklarıyla her ortamda etkili bir biçimde kullanımını sağlamak düşüncesiyle hareket eden Türk Dil Kurumu Türkçenin zenginliklerinin ortaya konularak hayatın her alanına yansıtılması, Türkçenin etkili bir biçimde kullanılması, yabancı kökenli sözlerin, terimlerin yerine Türkçelerinin teklif edilmesi ilkesini benimsemektedir. Türkçesi varken yabancı kökenli sözlerin ve terimlerin kullanılmaması;

iş yerlerine, ürünlere Türkçe adlar verilmesi; Türkçenin eğitim, öğretim, bilim, kültür, sanat, edebiyat dili olarak yaygınlaştırılması; Türk dünyasında ortak haberleşme dili hâlini alması Türk Dil Kurumunun benimsediği ilkelerdir. Bu kapsamda temel politika ve öncelikleri şöyledir;

- Kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedeflerin uygulanması,
- Kurum kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması,
- Hesap verilebilir ve mali saydamlığa sahip bir sistem oluşturulması,
- Kurum faaliyetlerinin ilgili tüm tarafların katılımıyla yürütülmesi,
- Kurumsal kapasitenin arttırılması,
- Hizmet içi eğitim faaliyetleri ile personelin yetkinlik ve verimliliğini en üst düzeye çıkarılması,
- Şeffaf ve etkin kamu yönetiminin oluşturulması, kamu hizmetleri sunumunun iyileştirilmesi, bilgi ve iletişim teknolojilerinden faydalanarak ilgili tüm taraflarla hızlı, şeffaf, etkin ve güvenilir hizmetler sağlanması,
- İş ve işlemlerle ilgili uygulamaların genel ağ üzerinden ulaşımı sağlanarak bürokratik işlemlerin azaltılması,
- Sürekli gelişime açık yüksek standartlarda bir kurum içi yönetim geliştirilmesi ve uygulanması,
- Yapılan eğitim ve çalışmaların genel ağ üzerinden kamuoyu ile paylaşılması sonucu kurumsal imajın yükseltilmesi,
- Kurum çalışanlarının yaptıkları görevlere dönük memnuniyet düzeylerinin artırılması için çalışanların teşvik edilmesi ve gerekli tedbirlerin alınması.

C) DİĞER HUSUSLAR

Türk dilinin hemen her dönemine, her alanına ve her konusuna yönelik ilmi çalışmalar yürüten ve destekleyen, Türkçenin karşı karşıya bulunduğu sorunlara çözümler üreten Türk Dil Kurumu; yayınladığı eserlerle, düzenlediği başarılı etkinliklerle bir yılı daha geride bırakmanın sevincini ve gururunu taşımaktadır. Gerçekleştirilen bu etkinlikler, ortaya konulan yayınlar; Bu çalışmalarda görev alan bilim insanlarının ve en alt kademesinden en üst kademesine kadar Türk Dil Kurumunun yönetici, uzman, memur, hizmetli ve işçi kadrosundaki bütün çalışanlarının gayretleriyle gerçekleştirilmiştir.

Türk Dil Kurumu, 2876 sayılı Kanunun 97'nci, 101'inci, 103'üncü ve 104'üncü maddeleri ile 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile belirlenmiş olan bu görevlerini yerine getirebilmek için kendisine tahsis edilen kamu kaynaklarının etkin ve verimli alanlarda kullanmaya dikkat etmektedir. Bu süreçte en önemli dayanağı 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'dur. Bu kapsamda kaynaklarının tahsisini önceliklere dayandırarak gerçekleştirmekte ve hesap verme sorumluluğunu yerine getirmektedir.

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A) MALİ BİLGİLER

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

Türk Dil Kurumu 5917 sayılı Kanun'un 47. maddesinin 15. fıkrası gereğince özel bütçeli idare olarak tanımlanmıştır. Türk Dil Kurumu Başkanlığı giderleri için 2019 yılında 17.577.000 TL (on yedi milyon beş yüz yetmiş yedi bin lira) lira ödenek tahsis edilmiş yıl içerisinde 10.896.300 TL (on milyon sekiz yüz doksan altı bin üç yüz lira) ekleme yapılmış, toplam 28.473.300 TL (yirmi sekiz milyon dört yüz yetmiş üç bin üç yüz lira) ödenekten %82,08 oranında olan 23.370.905 TL (yirmi üç milyon üç yüz yetmiş bin dokuz yüz beş lira) harcama gerçekleşmiştir.

2019 yılı geliri olarak 206.632.000 TL (iki yüz altı milyon altı yüz otuz iki bin lira) öngörülmüş, yıl sonunda %115,84 olan 239.355.458,58 TL (iki yüz otuz dokuz milyon üç yüz elli beş bin dört yüz elli sekiz lira elli sekiz kuruş) gelir gerçekleşmiştir.

2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

2019 Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Gelirleri					
EKO. KOD.	AÇIKLAMA	2018 YILI		2019 YILI	
		PLANLANAN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR	PLANLANAN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR
02	Vergi dışı gelirler	0	0	0	0
03	Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri	155.331.250	167.341.088,98	193.522.000	2.056.715,64
04	Alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler	316.250	0	316.500	0
05	Diğer gelirler	70.734.000	176.680.016,96	12.786.000	237.298.742,94
06	Sermaye gelirleri	5.500	0	7.500	0
09	Ret ve iadeler (-)	0	0	0	0
GENEL TOPLAM		226.387.000	344.021.105,94	206.632.000	239.355.458,58

2019 Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Gelirleri

EKO. KOD.	AÇIKLAMA	2018 YILI		2019 YILI	
		PLANLANAN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR	PLANLANAN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR
03	Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri	155.331.250	167.341.088,98	193.522.000	2.056.715,64
1	Mal ve hizmet satış gelirleri	329.000	1.121.384,49	1.519.500	2.056.715,64
2	Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	0	0	0	0
3	Kit ve kamu bankaları gelirleri	155.000.000	166.219.704,49	192.000.000	0
4	Kurumlar hasılatı	0	0	0	0
5	Kurumlar kârları	0	0	0	0
6	Kira gelirleri	0	0	0	0
9	Diğer teşebbüs ve mülkiyet gelirleri	2.250	0	2.500	0
04	Alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler	316.250	0	316.500	0
3	Diğer idarelerden alınan bağış ve yardımlar	0	0	0	0
4	Kurumlardan ve kişilerden alınan yardım ve bağışlar	316.250	0	316.500	0
5	Proje yardımları	0	0	0	0
6	Özel gelirler	0	0	0	0
05	Diğer gelirler	70.734.000	176.680.016,96	12.786.000	237.298.742,94
1	Faiz gelirleri	70.718.000	176.624.629,75	12.768.000	237.244.742,31
2	Kişi ve kurumlardan alınan paylar	0	0	0	0
3	Para cezaları	1.500	650	2.000	0
9	Diğer çeşitli gelirler	14.500	54.737,21	16.000	54.000,63
06	Sermaye gelirleri	5.500	0	7.500	0
1	Taşınmaz satış gelirleri	0	0	0	0
2	Taşınır satış gelirleri	5.500	0	7.500	0
3	Menkul kıymet ve varlık satış gelirleri	0	0	0	0
9	Diğer sermaye satış gelirleri	0	0	0	0
08	Alacaklardan tahsilat	0	0	0	0
1	Yurt içi alacaklardan tahsilat	0	0	0	0
2	Yurt dışı alacaklardan tahsilat	0	0	0	0
09	Ret ve iadeler (-)	0	0	0	0
Gelirler hesabı toplamı		226.387.000	344.021.105,94	206.632.000	239.355.458,58

TABLO 15: 2019 yılı bütçe gelirleri (TL).

2019 yılı geliri olarak 206.632.000 TL (iki yüz altı milyon altı yüz otuz iki bin) öngörülmüş, yıl sonunda %115,84 olan 239.355.458,58 TL (iki yüz otuz dokuz milyon üç yüz elli beş bin dört yüz elli sekiz lira elli sekiz kuruş) gelir gerçekleşmiştir.

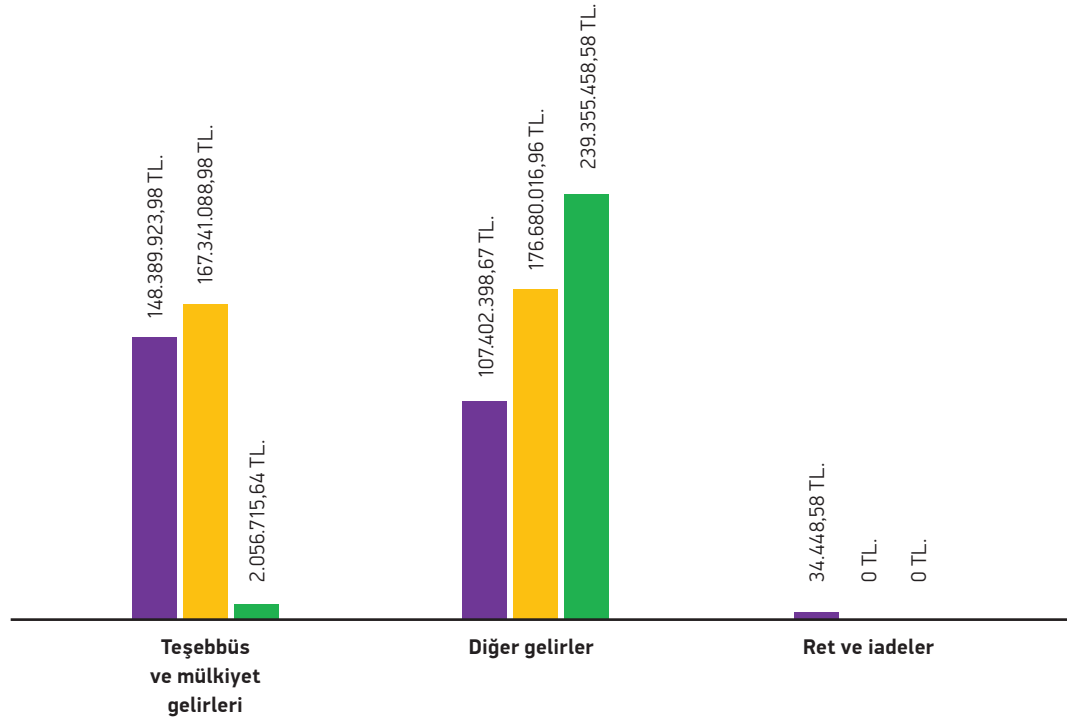
2017-2019 Bütçe Gelirleri Karşılaştırma Tablosu

EKO KOD	AÇIKLAMA	2017	2018	2019
03	Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri	148.389.923,98	167.341.088,98	2.056.715,64
04	Alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler	0,00	0,00	0,00
05	Diğer gelirler	107.402.398,67	176.680.016,96	237.298.742,94
06	Sermaye gelirleri	0,00	0,00	0,00
08	Alacaklardan tahsilat	0,00	0,00	0,00
09	Ret ve iadeler (-)	34.448,58	0,00	0,00
	Genel Toplam	255.763.882,84	344.021.105,94	239.355.458,58

TABLO 16: 2017-2019 Bütçe Gelirlerinin Karşılaştırması.

Bütçe Gelirleri Karşılaştırma Grafiği (2017 - 2019)

■ 2017 ■ 2018 ■ 2019



GRAFİK 6: 2017-2019 Yılları Bütçe Gelirleri Tertiplere Göre Gelir Grafiği.

2019 Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Giderleri

EKO. KOD.	AÇIKLAMA	2019				
		BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	EKLENEN	DÜŞÜLEN	TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA
01	Personel giderleri	6.201.000,00	1.500.000,00	0,00	7.701.000,00	6.959.739,43
02	Sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri	1.117.000,00	200.000,00	0,00	1.317.000,00	1.087.481,11
03	Mal ve hizmet alımı giderleri	6.558.000,00	2.561.100,00	0,00	9.119.100,00	8.567.125,79
05	Cari transferler	2.501.000,00	750.000,00	0,00	3.251.000,00	2.631.439,06
06	Sermaye giderleri	1.200.000,00	5.885.200,00	0,00	7.085.200,00	4.125.119,84
Toplam		17.577.000,00	10.896.300,00	0,00	28.473.300,00	23.370.905,23

2019 Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Giderleri

EKO. KOD.	AÇIKLAMA	2019				
		BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	EKLENEN	DÜŞÜLEN	TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA
01	Personel giderleri	6.201.000,00	1.500.000,00	0,00	7.701.000,00	6.959.739,43
1	Memurlar	4.288.000,00	1.500.000,00	0,00	5.788.000,00	5.220.774,56
3	İşçiler	1.913.000,00	0,00	0,00	1.913.000,00	1.738.964,87
02	Sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri	1.117.000,00	200.000,00	0,00	1.317.000,00	1.087.481,11
1	Memurlar	696.000,00	200.000,00	0,00	896.000,00	708.223,82
3	İşçiler	421.000,00	0,00	0,00	421.000,00	379.257,29
03	Mal ve hizmet alımı giderleri	6.558.000,00	2.561.100,00	0,00	9.119.100,00	8.567.125,79
2	Tüketime yönelik mal ve malzeme alımları	3.478.000,00	450.000,00	0,00	3.928.000,00	3.837.549,72
3	Yolluklar	440.000,00	44.000,00	0,00	484.000,00	435.389,04
4	Görev giderleri	61.000,00	15.000,00	0,00	76.000,00	21.719,94
5	Hizmet alımları	1.058.000,00	350.000,00	0,00	1.408.000,00	1.343.840,68
6	Temsil tanıtma	746.000,00	1.074.600,00	0,00	1.820.600,00	1.815.530,35
7	Menkul mal, gayri maddi hak alım, bakım ve onarım giderleri	740.000,00	624.000,00	0,00	1.364.000,00	1.075.297,31
8	Gayrimenkul mal bakım ve onarım giderleri	35.000	3.500		38.500	37.798,75
05	Cari transferler	2.501.000,00	750.000,00	0,00	3.251.000,00	2.631.439,06

1	Görev zararları	230.000,00	200.000,00	0,00	430.000,00	380.605,73
3	Kâr amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferler	38.000,00	50.000,00	0,00	88.000,00	84.985,39
4	Hane halkına yapılan transferler	2.233.000,00	500.000,00	0,00	2.733.000,00	2.165.847,94
06	Sermaye giderleri	1.200.000,00	5.885.200,00	0,00	7.085.200,00	4.125.119,84
1	Mamul mal alımları	747.000,00	800.000,00	0,00	1.547.000,00	1.282.031,48
3	Gayri maddi hak alımları	250.000,00	0,00	0,00	250.000,00	113.983,71
5	Gayrimenkul sermaye üretim giderleri	50.000,00	2.525.200,00	0,00	2.575.200,00	2.525.200,00
7	Gayrimenkul büyük onarım giderleri	153.000,00	2.560.000,00	0,00	2.713.000,00	203.904,65
Toplam		17.577.000,00	10.896.300,00	0,00	28.473.300,00	23.370.905,23

TABLO 17: 2019 yılı bütçe gider sonuçları (TL).

KURUMSAL KOD	BÜTÇE ÖDENEĞİ	YIL SONU ÖDENEĞİ	YIL SONU HARCAMA
40.05.00.36	17.577.000,00	28.473.300,00	23.370.905,23
GENEL TOPLAM	17.577.000,00	28.473.300,00	23.370.905,23

TABLO 18: 2019 mali yılı kurumsal kod ölçeğinde ödenek ve harcama miktarları.

	TERTİBİ	TOPLAM ÖDENEĞİ	GERÇEKLEŞME	GERÇEKLEŞME ORANI %
01	PERSONEL GİDERLERİ	7.701.000,00	6.959.739,43	90,37
02	SOS. GÜV. KUR. PRİMİ	1.317.000,00	1.087.481,11	82,57
03	MAL VE HİZ. ALIMLARI	9.119.100,00	8.567.125,79	93,95
05	CARİ TRANSFERLER	3.251.000,00	2.631.439,06	80,94
06	SERMAYE GİDERLERİ	7.085.200,00	4.125.119,84	58,22
	Toplam	28.473.300,00	23.370.905,23	82,08

TABLO 19: 2019 mali yılı ekonomik sınıflandırmaya göre bütçe ödeneklerinin gerçekleşme oranları..

	AÇIKLAMA	TOPLAM ÖDENEK	BÜTÇE GİDERİ (Avans Dahil)	İPTAL EDİLEN ÖDENEK
08	Dinlenme, kültür ve din hizmetleri	28.473.300,00	23.370.905,23	5.102.394,77
	TOPLAM	28.473.300,00	23.370.905,23	5.102.394,77

TABLO 20: İptal Edilen Ödenekler.

Personel Giderleri için 7.701.000,00 TL (yedi milyon yedi yüz bir bin lira) ödenek tahsis edilmiş olup bu ödenekten %90,37 oranında 6.959.739,43 TL (altı milyon dokuz yüz elli dokuz bin yedi yüz otuz dokuz lira kırk üç kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri için 1.317.000,00 TL (bir milyon üç yüz on yedi bin TL) ödenek tahsisi edilmiş olup bu ödenekten %82,57 oranında 1.087.481,11 TL (bir milyon seksen yedi bin dört yüz seksen bir lira on bir kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

Mal ve Hizmet Alımı Giderleri için 9.119.100,00 TL (dokuz milyon yüz on dokuz bin yüz lira) ödenek tahsisi edilmiş olup bu ödenekten %93,95 oranında 8.567.125,79 TL (sekiz milyon beş yüz atmış yedi bin yüz yirmi beş lira yetmiş dokuz kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

Cari Transferler için 3.251.000,00 TL (üç milyon iki yüz elli bir bin lira) ödenek tahsisi edilmiş olup bu ödenekten %80,94 oranında 2.631.439,06 TL (iki milyon altı yüz otuz bir bin dört yüz otuz dokuz lira altı kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

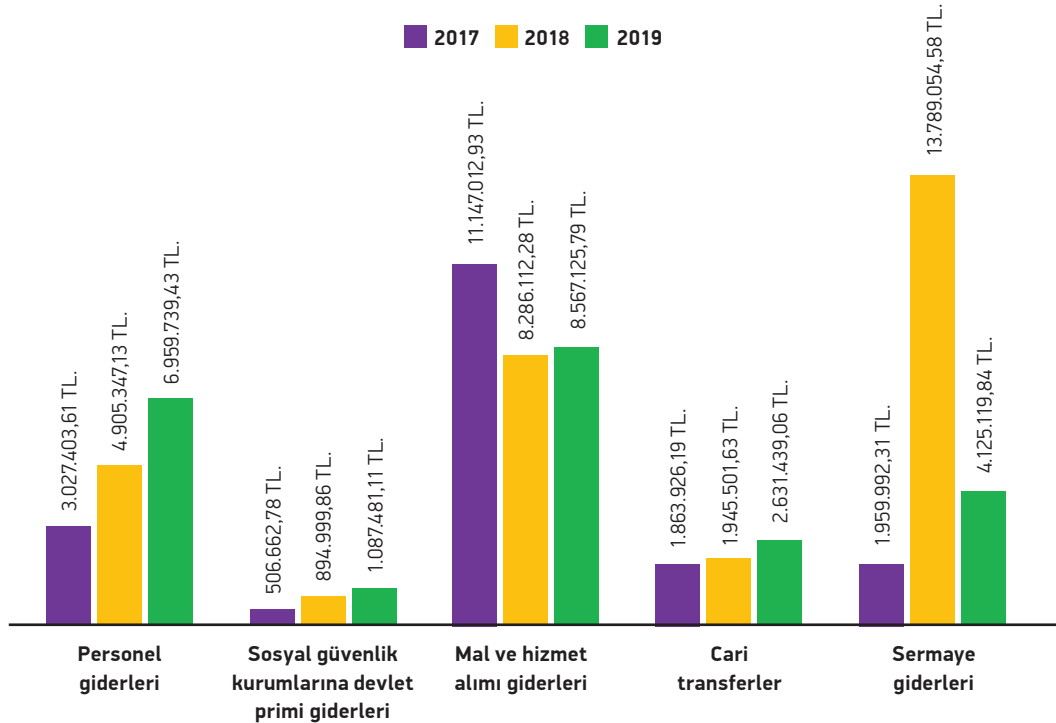
Sermaye Giderleri için 7.085.200,00 TL (yedi milyon seksen beş bin iki yüz lira) ödenek tahsisi edilmiş olup bu ödenekten %58,22 oranında 4.125.119,84 TL (dört milyon yüz yirmi beş bin yüz on dokuz lira seksen dört kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

2017-2019 Bütçe Giderleri Karşılaştırma Tablosu

EKO KOD	AÇIKLAMA	2017	2018	2019
01	Personel giderleri	3.027.403,61	4.905.347,13	6.959.739,43
02	Sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri	506.662,78	894.999,86	1.087.481,11
03	Mal ve hizmet alımı giderleri	11.147.012,93	8.286.112,28	8.567.125,79
05	Cari transferler	1.863.926,19	1.945.501,63	2.631.439,06
06	Sermaye giderleri	1.959.992,31	13.789.054,58	4.125.119,84
	Genel Toplam	18.504.997,82	29.821.015,48	23.370.905,23

TABLO 21: 2017-2019 Bütçe Giderlerinin Karşılaştırması.

Bütçe Giderleri Karşılaştırma Grafiği (2017 - 2019)



GRAFİK 7: 2017-2019 Yılları Bütçe Giderlerinin Tertiplere Göre Harcama Grafiği.

3. Mali Denetim Sonuçları

Kurumumuzda bütçe işleri, Strateji Geliştirme Müdürlüğü; alım satım işleri, İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Kurumumuz ön mali kontrol işlemleri; "Türk Dil Kurumu Başkanlığı Ön Mali Kontrol Usul ve Esasları Yönergesi"ne göre Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 31.12.2005 tarihli ve 26040/3'üncü mükerrer sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole ilişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik ve bu Yönetmelik'in 27. maddesi uyarınca düzenlenen üst yöneticinin 04/01/2016 tarihli onayı ile çıkartılan Kurumumuzun 2016/1 sayılı Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi ile ön mali denetime tabi taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarının tutarı "03.2 tüketime yönelik mal ve malzeme alımları 500.000 TL ve üstü, 03.5 hizmet alımları 500.000 TL ve üstü, 03.7 menkul mal, gayri maddi hak alımları 500.000 TL ve üstü; 03.8 gayrimenkul mal bakım ve onarım giderleri 500.000 TL ve üstü; 06 sermaye giderleri 1.000.000 TL ve üstü olarak belirtilen parasal tutarları aşanlar ön mali kontrole tabidir. Bu tutarlara katma değer vergisi dâhil değildir" şeklinde belirtilmiştir.

Bu kapsamda 2019 yılı içerisinde 5 (beş) adet ihalenin ön mali kontrolü yapılmış olup bunlardan, 1 Şubat-31 Aralık 2018 tarihleri arasında personel taşıma ihalesi 11.01.2019 tarihinde, 49 eserin (20 adet tıpkıbasım, 20 adet yeni yayın ve 9 adet prestij ve ciltli yayın) basım ihalesi 22.04.2019 tarihinde, 41 eser (10 adet ciltli yayın, 10 adet yeni yayın ve 21 adet tıpkıbasım) basım ihalesi 15.11.2019 tarihinde, 1 Ocak 2020-31 Aralık 2020 tarihleri arasında personeli taşıma ihalesi 21.11.2019 tarihinde olmak üzere dört adet ihalenin ön mali kontrol yönünde uygun görüş verilmiş olup 23.12.2019 tarihinde ihalesi yapılan Kurumumuzun ana ve ek hizmet binalarının kalorifer sistemlerinin yenilenmesi işinin ise uygun olmadığı değerlendirilmiştir. Bu ihalelerin ön mali kontrolleri ilgili mevzuat ve 2016/1 sayılı ön mali kontrol işlemleri yönergesi çerçevesinde yapılmıştır.

Kurumumuzun gelir ve giderlerinin takibi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun ilgili maddeleri gereği muhasebe yetkilisi tarafından yapılmaktadır.

Ayrıca iç denetime yönelik mali denetim raporu bulunmamaktadır. Sayıştay Başkanlığı tarafından 2019 yılı dış denetimi yapılmıştır.

4. Diğer Hususlar

2003 yılında kabul edilen ve 2006 yılında bütünüyle yürürlüğe giren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımı, mali saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri çerçevesinde performans esaslı bütçeleme anlayışı benimsenmiştir. Strateji ve Bütçe Başkanlığı, mevcut bütçe sistemini güçlendirmek amacıyla program bütçe anlayışının ve araçlarının sisteme dâhil edilmesine yönelik çalışmalar yürütmüştür.

5018 sayılı "Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu" gereğince 2019 yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu ile idareimizin harcama birimleri sınıflandırılmamış, ödeneklerimiz kurumsal sınıflandırmanın dördüncü düzeyinde "Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri" adı altında bütçeleştirilerek tek harcama birimi ve çok sayıda gerçekleştirme görevlisi belirlemiştir.

Bu kapsamda sürdürülebilir mali politikalarımızın temel amacı; Kurumumuzun gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini, kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini, her türlü mali karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini, karar oluşturmak ve izlemek için

düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini, varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını sağlamak olarak belirtilmiştir.

B) PERFORMANS BİLGİLERİ

1. Faaliyet ve Proje Bilgileri

1.1 Bilimsel Faaliyetler

Türk Dil Kurumundaki ilmî etkinlikler; Türk Dil Kurumunun yönetici, uzman, memur, hizmetli ve işçi kadrosundaki bütün çalışanları ve bilim insanlarının gayretleriyle gerçekleştirilmiştir.

11.10.2011 tarihli ve 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin Bilim Kurulları başlıklı 13'üncü maddesine dayanılarak hazırlanan Bilim Kurulu Çalışma Usul ve Esasları Yönetmelik'i gereği Bilim ve Uygulama Kollarının Kuruluş, Görev ve Çalışma Usul ve Esasları şöyledir:

1.2 Bilim ve Uygulama Kollarının Çalışmaları ile İlgili Değerlendirme

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Bilim Kurulu Çalışma Usul ve Esaslarına ilişkin Yönetmelik'te yer alan Bilim Kurullarının Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları aşağıda belirtilmiştir.

1.2.1 Bilim Kurulunun Kuruluşu

- a) Bilim Kurulu; Kurum Başkanı, Başkan Yardımcısı ile seçilme usul ve esasları ilgili mevzuatla belirlenmiş en az 20, en çok 40 asli üyeden oluşur.
- b) Bilim Kurulu üyeleri, aynı anda alanlarıyla ilgili en fazla dört çalışma grubu ve komisyonda görev alabilir.

1.2.2 Bilim Kurulunun Görevleri

- a) Kurumun ilmî çalışmalarının etkili bir biçimde yerine getirilmesi için ilke kararları almak, Bilim ve Uygulama Kolu, diğer Kol ve Komisyonlar ile Çalışma Gruplarının oluşması konusunda değerlendirmelerde bulunmak.
- b) Kurumun bilgi ve çeviri üretimi ile kültür faaliyetleri konusunda görüş bildirmek.
- c) Kurumun stratejik planı ile yıllık bilimsel ve kültürel çalışma programlarının hazırlanmasına katkıda bulunmak.
- ç) Yönetim Kurulunun onayına sunulmak üzere Yüksek Kurum Başkanı veya Kurum Başkanınca önerilen yeni şeref ve haberleşme üyelerini belirlemek.
- d) Yönetim Kurulunun onayına sunulmak üzere Kurumun vereceği bilim, hizmet ve teşvik ödüllerinin kimlere verileceğini ve miktarlarını belirlemek.
- e) Mevzuatın verdiği diğer görevleri yerine getirmek.

1.2.3 Bilim Kurulunun Çalışma Usul ve Esasları

- a) Bilim Kurulu, Kurum Başkanının başkanlığında, bir sonraki yılın faaliyetlerinin planlanması ve yıllık faaliyet raporunun değerlendirilmesi amacıyla Mayıs ve Kasım aylarında olmak üzere yılda iki defa toplanır. Ayrıca Kurum Başkanının önerisi ile olağanüstü toplanabilir.

- b) Toplantı gündemi, Kurum Başkanı tarafından hazırlanır ve toplantıdan en az on beş gün önce üyelere gönderilir.
- c) Bilim Kurulu, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve katılan üyelerin salt çoğunluğuyla karar verir. Oylamalarda çekimser oy kullanılamaz. Oyların eşitliği hâlinde Başkan'ın oyu yönünde karar verilir.
- ç) İlgili Bilim Kurulu, Uygulama Kol, Komisyon ve Çalışma Grubu toplantılarına bir yıl içinde üst üste üç defa, yılda toplam altı defa mazeretsiz olarak katılmayan üyenin üyeliği Yönetim Kurulunca yeniden değerlendirilir.

1.2.4 Bilim ve Uygulama Kollarının Kuruluşu

- a) Bilim ve Uygulama Kolları, Kurum Başkanının teklifi, Bilim Kurulunun uygun görüşü ve Yönetim Kurulu kararı ile kurulur, bir başkan ve en az iki üyeden oluşur. Çalışmalarından Bilim Kuruluna ve bağlı bulunduğu başkana karşı sorumludur. Bilim ve Uygulama Kollarının ilmî araştırmalarını desteklemek üzere yeter sayıda uzman ve uzman yardımcısı ile haberleşme üyesi görevlendirilebilir.
- b) Bilim ve Uygulama Kollarının başkan ve üyelerinin görev süreleri bir yıldır, süre sonunda tekrar seçilebilirler, görev süresi içinde herhangi bir sebeple üyeliğin sona ermesi durumunda aynı usulle seçim yapılır ve bu şekilde seçilenlerin görev süresi de bir yıldır.

1.2.5 Bilim ve Uygulama Kolunun Görevleri

- a) Görev alanlarıyla ilgili ilmî faaliyetleri yürütmek ve yönetmek.
- b) Bilim Kurulu ve diğer karar organlarınca istenen araştırmaları yapmak.
- c) Konuları ile ilgili yurt içi ve yurt dışı kaynakları, yayınları, belgeleri derlemek, konferans, seminer ve benzeri ilmî toplantıları takip etmek ve değerlendirmek.
- ç) Kurumca düzenlenecek konferans, panel, seminer, sempozyum, kongre gibi ilmî toplantı, kurs, gezi ve sergilerle ilgili çalışma ve planlamalarda verilecek görevleri yapmak.
- d) Kurumun görev alanları ile ilgili olarak yurt içinde ve yurt dışında gerçek veya tüzel kişilerle eğitim, bilim, kültür, sanat kurum ve kuruluşlarıyla, araştırma merkezleri, araştırmacı ve sanatçılarla bağlantı kurmak ve işbirliği yapmak.
- e) Kendilerine bağlı çalışma gruplarının raporlarını değerlendirerek Kurum Başkanına sunmak.

1.2.6 Bilim ve Uygulama Kolu Başkanlarının Görevleri

- a) Kendilerine verilen ilmî çalışmaları, hizmet ve görevleri, çalışma grupları ve kollarla işbirliği içinde uyumlu bir şekilde yürütmek ve sonuçlandırmak.
- b) Bilim ve Uygulama Kolu faaliyetlerinin stratejik planda belirlenen amaç, ilke ve çalışma esasları doğrultusunda yapılmasını sağlamak; bu amaçla gerekli tedbirleri almak ve ilgili Kurum Başkanlığına önerilerde bulunmak.
- c) Bilim ve Uygulama Kolu içinde iş bölümü yapmak, çalışmaları yürütmek ve çalışma konuları ile ilgili diğer birimlerle işbirliği ve yardımlaşmayı sağlamak.
- ç) Kurum Başkanına Bilim ve Uygulama Kolu çalışmaları hakkında Haziran ve Aralık aylarında iki defa rapor vermek.

1.2.7 Bilim ve Uygulama Kolunun Çalışma Usul ve Esasları

- a) Bilim ve Uygulama Kolu, çalışmalarını Kurumca tahsis edilen yerlerde, belirlenecek düzen ve programa göre sürdürür.
- b) Bilim ve Uygulama Kolu, yıllık çalışma programını ve çalışma takvimini belirler ve Kurum Başkanlığına sunar.
- c) Bilim ve Uygulama Koluna verilen iş, belirlenen süre içinde bitirilemediği takdirde Yönetim Kurulunun kararı ile süre uzatılabilir. Hizmet, belirlendiği şekilde yerine getirilemediği takdirde Bilim Kurulunun kararı, Kurum Başkanının teklifi ve Yönetim Kurulunun onayıyla görev süresini tamamlamaları beklenilmeden ilgili Bilim ve Uygulama Kolunun başkan ve üyeleri yeniden belirlenir.
- ç) Bilim ve Uygulama Kolunun raporları, varsa karşı görüşler de eklenerek Kurum Başkanlığına iletilir.

1.2.8 Komisyon ve Çalışma Gruplarının Kuruluşu

- a) Komisyonlar ve çalışma grupları, Yüksek Kurum ve ilgili Kurumun görev alanıyla ilgili konularda çalışan bilim adamları ve alanında yetkin kişilerden oluşur.
- b) Komisyonlar ve çalışma grupları, Yüksek Kurum veya Kurum Başkanının teklifi, Bilim Kurulunun uygun görüşü ve Yönetim Kurulu kararı ile kurulur.
- c) Komisyonlar ve çalışma grupları ilgili mevzuat çerçevesinde görevlendirilecek bilim adamlarından bir başkan ve en az iki üyeden oluşur. Bir üye en fazla dört çalışma grubu veya komisyonda görev alabilir.
- ç) Komisyonların ve çalışma gruplarının araştırma faaliyetlerini desteklemek üzere yeter sayıda uzman ve uzman yardımcısı ile haberleşme üyesi görevlendirilebilir. Gerektiğinde çalışmalara katkı sağlayabilecek diğer personelden de yararlanılabilir.
- d) Kurumlardan burs alan yüksek lisans ve doktora öğrencileri ile doktora sonrası araştırmacılar, alanlarıyla ilgili çalışma gruplarına katılabilir.
- e) Çalışma grupları, gerektiğinde Kurumun teklifi ve Yönetim Kurulunun onayı ile üniversitelerde de oluşturulabilir ve bu gruplar da çalışmalarını bu Yönetmelik hükümlerine göre yerine getirir.

1.2.9 Komisyon ve Çalışma Gruplarının Görevleri

- a) Komisyonlar ve çalışma grupları, Kurumun amaçlarında belirtilen görevleri yapar ve sonuçlandırır.
- b) Komisyonlar ve çalışma grupları gerektiğinde diğer bilgi üretimi kümeleriyle iş birliğinde bulunur.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yönetim Kurulunun 09.11.2018 tarihli ve 765 sayılı kararı ile 34 kişi 09.04.2019 tarihli ve 774/8 sayılı kararı ile 3 kişi olmak üzere, Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu toplam 37 bilim adamı ile oluşturulmuştur.

1.2.10 Kol ve Komisyonlar

Kollar:

Güncel Türkçe Sözlük Bilim ve Uygulama Kolu
Tarihi Türk Yazı Dilleri Bilim ve Uygulama Kolu
Çağdaş Türk Yazı Dilleri Bilim ve Uygulama Kolu
Türkçenin Eğitimi – Öğretimi Bilim ve Uygulama Kolu

Ağız Araştırmaları Bilim ve Uygulama Kolu
Dil Bilgisi ve Dil Bilimi Bilim ve Uygulama Kolu
Yazıt Bilimi Bilim ve Uygulama Kolu
Yayın Kolu

Komisyonlar:

Okul Sözlükleri Komisyonu
Osmanlı Türkçesi Sözlüğü Komisyonu
Terim Sözlükleri Komisyonu
Yazım Kılavuzu Komisyonu

1.3 Bilimsel Toplantılar, Söyleşiler, Konferanslar

Bilimsel araştırma ve çalışmaları yayına dönüştüren Türk Dil Kurumu, bir yandan da elde ettiği bulgu ve verileri ilmi toplantılar düzenleyerek bilim dünyasına sunmakta, Türk dilinin kuşaklar arasında birleştirici ve bütünleştirici özelliklerini göz önünde tutarak özellikle de gençliğe yönelik söyleşilerle kamuoyunda Türkçe bilincinin yaygınlaşmasına katkıda bulunmaktadır.

Yeni nesillerde Türk dili sevgisini ve bilincini kökleştirecek, geliştirecek ve yaygın hâle getirecek her türlü tedbirleri alarak bunları kamu kurum ve kuruluşları ile resmî-özel eğitim-öğretim kurumları ve kuruluşlarının, basın ve yayın organlarının hizmet ve yararına sunarak bu konuda gerekli her türlü iş birliğinde bulunmaktadır.

Bu etkinlikler yalnızca Ankara’da değil yurdumuzun hemen her bölgesinde ve yurt dışında da düzenlenmektedir.

Kurumumuzca düzenlenen etkinlikler:

1. 5 Şubat 2019 tarihinde Ankara’da Türk Dil Kurumu Başkanlığı, RTÜK, Millî Eğitim Bakanlığı ve TRT iş birliğiyle yürütülen Radyo ve Televizyonlarda Doğru, Güzel ve Anlaşılır Türkçe Kullanımının Yaygınlaştırılması Projesi kapsamında **“Radyo ve Televizyon Yayınlarında Güzel Türkçe Kullanımı Çalıştayı”** düzenlendi. Bu çalıştayın “Radyo ve Televizyon Yayınlarında Yabancı Kelimelerin Kullanılması” ve “Ekranada Yazım Yanlışları” başlıklı iki komisyon toplantısı 5 Şubat 2019 tarihinde Türk Dil Kurumunda yapıldı. Akademisyen, yayıncı, sunucu ve çeşitli kurum ve kuruluş temsilcilerinden oluşan etkinlikte, Kurum Başkanımız Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ve RTÜK Başkan Vekili Esat ÇIPLAK birer selamlama konuşması yaptı. Ardından komisyon toplantılarına geçildi. “Radyo ve Televizyon Yayınlarında Yabancı Kelimelerin Kullanılması” komisyonuna Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Ali GÜNEŞ başkanlık yaptı. “Ekranada Yazım Yanlışları” komisyonuna ise Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Celal DEMİR başkanlık yapmıştır.
2. 27 Şubat 2019 tarihinde Arnavutluk (Tiran)’da Tiran Üniversitesi Tarih ve Filoloji Fakültesi tarafından düzenlenen Prof. Dr. Lindita Xhanari LATİFİ tarafından hazırlanan **“Balkan Dillerindeki Ortak Türkizmalar Sözlüğü”** tanıtım toplantısına Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ile çok sayıda akademisyen, bürokrat ve öğrenci katılmıştır.
3. 1-2 Mart 2019 tarihleri arasında Ankara’da Türk Dil Kurumu Başkanlığı tarafından **“Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Hazırlığı Çalışma Toplantısı”** düzenlenmiştir. Türk Dil Kurumu çatısı altında oluşturulan Ağız Araştırmaları Bilim ve Uygulama Kolu çalışmaları kapsamında hazırlanan Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi ile ilgili ilkelerin ve sahada karşılaşılabilecek kimi durumların görüşülmesi amacıyla düzenlenen

- toplantıya birçok katılımcı ve Kurum uzmanları ile yürütülen çalışmalarda sahada karşılaşılabilecek sorunlar tartışılmış, temel ilkeler belirlenmiştir. Söz konusu toplantıya Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ve birçok bilim adamı katılmıştır.
4. 13 Mart 2019 tarihinde Ankara'da Ahmet Yesevi Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Enstitüsü tarafından **"Dil-Millet İlişkisi Konferansı"** düzenlenmiştir. Uluslararası konferansa Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN (telekonferans) katılmıştır.
 5. 15 Mart 2019 tarihinde Ankara'da Millî Türk Talebe Birliği Ankara İl Başkanlığı tarafından **"Tarih ve Medeniyet Dersleri"** üst başlığıyla düzenlenen sertifikalı eğitim kapsamında Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN **"Türkçe Nedir? Ne Türkçedir?"** başlıklı bir konferans vermiştir.
 6. 20-22 Mart 2019 tarihleri arasında Moldova (Komrat)'da İstanbul Üniversitesi, TİKA ve Türk Dünyası Belediyeler Birliği işbirliği ile **"9. Uluslararası Balkan Konferansı: Tarihi ve Sosyo-Kültürel Yönleriyle Türk-Moldova İlişkilerinin Tarihi"** adlı uluslararası konferansta Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN **"Türk Dilinin Tarihi İçinde Gagavuzcanın Yeri"** başlıklı ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Mustafa ARGUNŞAH **"19. Yüzyıl Osmanlı Tarihinin Gagavuz Şiirine Yansımaları"** başlıklı bildiri ile katılmıştır.
 7. 27 Mart 2019 tarihinde Kocaeli'nde Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Deniz Eğitim ve Öğretim Komutanlığınca düzenlenen **"Bahriye Terimlerinin Türkçeleştirilmesi Çalıştayı"**na Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN katılmıştır.
 8. 3-4 Nisan 2019 tarihleri arasında Kayseri'de Erciyes Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü tarafından **"Dilimiz Kimliğimiz Gençliğimiz"** konulu bir panel düzenlenmiştir. Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Konferans Salonu'nda yapılan panelde Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ile Prof. Dr. Mustafa ARGUNŞAH ve Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN konuşmacı olarak yer almışlardır.
 9. 15-16 Nisan 2019 tarihleri arasında Aydın'da Adnan Menderes Üniversitesi ve Türk Dil Kurumu Başkanlığı işbirliği ile **"Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarımı Çalıştayı"** Adnan Menderes Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Osman Selçuk ALDEMİR'in açış konuşmasıyla başlayan çalıştayda, **"Kültür Öğretimi ve Amaçları"**, **"Kültürel İçerikler"**, **"Dil Öğretim Ortamları ve Kültür Çeşitliliği"** ve **"Kültürel İçerikler ile Dil Düzeyleri Arasındaki İlişki"** başlıklarıyla dört oturum gerçekleştirilmiştir. 16 Nisan'daki **"Kültürler Arası İletişim"** ve **"Kültürlerin Karşılaşma Alanı Olarak Dil Öğretim Ortamları"** konulu iki oturumdan sonra katılımcılar tarafından genel bir değerlendirme yapılmıştır. Bu çalıştaya birçok bilim adamı katılmıştır.
 10. 16-17 Nisan 2019 tarihleri arasında Prizren-Kosova'da TİKA, Yunus Emre Enstitüsü, Tokat-Zile Belediye Başkanlığı tarafından **"Tokat-Zile'den Prizren-Mamuşa'ya Uluslararası Kültür Köprüsü"** konulu sempozyuma Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ve birçok bilim adamı katılmıştır.
 11. 25-27 Nisan 2019 tarihleri arasında Bayburt'ta Bayburt Üniversitesi, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ve Türk Dil Kurumu Başkanlığı işbirliği ile Türk kültürü, dili ve edebiyatı açısından önemli bir yere sahip olan Dede Korkut'un çeşitli disiplinlerce değerlendirilmesini konu alan **"Dünya Kültür Mirasında Dede Korkut Uluslararası Sempozyumu"**na Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY ve Kurum Uzmanı Dr. Reşide GÜRSES ve birçok bilim adamı katılmıştır.

12. 2-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında Edirne’de Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Yunus Emre Enstitüsü ve Trakya Üniversitesi işbirliği ile **“Uluslararası Balkan Türkologları Buluşması: Balkanlarda Türkolojinin Dünü Bugünü ve Geleceği Çalıştayı”** düzenlenmiştir. Çalıştaya Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN oturum başkanlığı yapmıştır. Ayrıca Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu üyeleri Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN, Prof. Dr. Ayşe İLKER, Prof. Dr. Hatice ŞAHİN, Prof. Dr. Zeki KAYMAZ ve Prof. Dr. Yavuz KARTALLIOĞLU çalıştayda konuşmacı olarak yer almışlardır.
13. 4 Mayıs 2019 tarihinde Bolu’da Kültür ve Turizm Bakanlığı, Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı ve Türk Dil Kurumu Başkanlığı işbirliği ile **“Türk Masal Külliyyatı-I (Türkiye Sahası) Projesi Protokol İmza Töreni”** düzenlenmiştir. Törende Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurum Başkan V. Prof. Dr. Muhammet HEKİMOĞLU ve Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN birer açış konuşması yapmışlar ve açış konuşmalarının ardından Atatürk Kültür Merkezi Başkan V. Dr. Zeki ERASLAN ile Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN arasında protokol imzalanmıştır. Ayrıca törene Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Feyzi ERSOY ve Kurum Uzmanı Adem TERZİ ve birçok bilim adamı katılmıştır.
14. 6 Mayıs 2019 tarihinde Kastamonu’da 2017 Türk Dili Yılı çerçevesinde başlatılan ve yurdumuzun farklı şehirlerinde düzenlenen **“Dilimiz Kimliğimizdir”** konferansları çerçevesinde Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN Kastamonu Üniversitesi Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümünün Bilgehan Bilgili Merkez Kütüphanesi’nde bir konferans vermiştir.
15. 8 Mayıs 2019 tarihinde Nevşehir’de Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Türk Dünyası Kültür Topluğu tarafından Kültür ve Kongre Merkezinde Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN **“Günümüzde Türkçe ve Türk Dil Kurumu”** adlı bir konferans vermiştir. Konferansa Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesinden pek çok akademisyen ve öğrenci katılmıştır.
16. 16-17 Mayıs 2019 tarihleri arasında Kazakistan (Almatı)’da Abay Kazak Millî Pedagoji Üniversitesi tarafından düzenlenen **“Babalar Sözi: Ruhani Jangırudın Kaynar Közi (Atalar Sözü: Manevi Yenilenmenin Kaynağı)”** adlı sempozyuma Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ve birçok bilim adamı katılmıştır.
17. 18-19 Mayıs 2019 tarihleri arasında Özbekistan (Taşkent)’da Kafkasya Üniversiteler Birliği ve Özbekistan Devlet Cihan Dilleri Üniversitesi işbirliği ile **“Ali Şir Nevai Anısına: Türkoloji Çalıştayı”**na Kurumumuz Bilim Kurulu Üyesi ve Tarihî Türk Yazı Dilleri Bilim ve Uygulama Kolu Başkanı Prof. Dr. Bilal YÜCEL ve birçok bilim adamı katılmıştır.
18. 24 Mayıs 2019 tarihinde Bakü (Azerbaycan)’da Azerbaycan Millî İlimler Akademisi tarafından **“Prof. Dr. Afad QURBANOV’un 90. Doğum Yıl Dönümü”** münasebetiyle düzenlenen konferansta Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN Prof. Dr. Afad QURBANOV ve ortak Türk dili üzerine yapılmış ve yapılmakta olan çalışmaları değerlendirerek Kurumumuzun konuyla ilgili katkıları hakkında bilgi vermiştir.
19. 28 Mayıs 2019 tarihinde Ankara’da Türk Dil Kurumu tarafından Başkent Öğretmenevinde **“Güzel Türkçemiz ve Türk Dil Kurumu”** adlı bir konferans verilmiştir. Açış konuşmasını yapan Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Türk Dil Kurumunun **“Türkçenin dünyada daha da yaygınlaşıp gelişmesi, yabancı diller boyunduruğunda kalmadan kendini savunabilmesi için çalışan bir kurum”** olduğundan bahsetti. Konuşmasında gençleri başarılı olmaları yolunda teşvik eden Prof. Dr. GÜLSEVİN, akademik hayatları için Kurumun gençlere sunduğu imkânlardan da söz etmiştir.

Konferansın kapanış konuşmasını yapan Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkan V. Prof. Dr. Muhammet HEKİMOĞLU, gençlerle bir araya gelince vatanımız için daha çok umutlandığından, istikbal ve istiklalimizin teminatının gençler olduğundan söz etti. Prof. Dr. HEKİMOĞLU, ileri görüşlü gençler yetiştirmede yetişkinler ve eğitimcilerin sorumlulukları üzerinde de durulmuştur. Ayrıca konferansa Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY ve birçok bilim adamı ve öğrenci katılmıştır.

20. 7 Haziran 2019 tarihinde Sivas'ta Sivas Kongresi'nin 100. yılı münasebetiyle Sivas Cumhuriyet Üniversitesinin ev sahipliğinde **"100 İşitme Engelli, Türk İşaret Dili Bayramı'nın 12. Yıl Dönümünü Kutluyor"** adlı bir etkinlik gerçekleştirilmiştir. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Çok Amaçlı Salonu'nda yapılan etkinlik, Türk Dil Kurumu, Sivas Valiliği, Sivas Belediye Başkanlığı, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi ve Sivas Sağırılar Spor Kulübünün katkılarıyla gerçekleştirilmiştir. Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Recep TOPARLI'nın öncülüğünde yoğun bir katılımı ile gerçekleştirilen etkinlikte Sivas Belediyesi Başkan Yardımcısı Necmettin YILMAZ, Sivas Vali Yardımcısı Mustafa Yüksel KARADAĞ, Türkiye Sağırılar Millî Federasyonu Başkanı Ercüment TANRIVERDİ, Türk Dil Kurumunu temsilen Kurumumuz Uzmanı Neclâ YALÇINER birer konuşma yapmıştır. YÖK tarafından **"Engelli Dostu Ödülü"** alan Prof. Dr. TOPARLI, engellilere dair hassasiyet ve çabalarından söz ederek bu bayramı kutladıkları için çok mutlu olduğunu, onlar için çalışmaya devam edeceklerini belirtmiştir. Sivas'ta işitme engellilere yönelik olarak yapılan çalışmalara da değinen TOPARLI, başta Türk Dil Kurumu olmak üzere etkinliğe destek veren herkese teşekkür etti. Uzman Neclâ YALÇINER, Türkiye'de ilk kez 7-8 Haziran 2007 tarihinde Türk Dil Kurumu tarafından Birinci Türk İşaret Dili Çalıştayı düzenlendiğini, o etkinlikte, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı yirmi işitme engelli okulunda bulunan öğrencilerden derlenen parmak alfabesinin, katılımcıların katkılarıyla belirlendiğini ve ölçünlü Türk İşaret Dili Parmak Alfabesi olarak kabul edildiğini ifade etti. Ayrıca, parmak alfabesinin Türk Dil Kurumu tarafından hareketli bir biçimde sanal ortama aktarıldığını ve genel ağ ortamındaki Güncel Türkçe Sözlük'te her kelimenin parmak alfabesi ile gösterilmekte olduğunu da hatırlatmıştır.
21. 12-15 Haziran 2019 tarihleri arasında Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de Uluslararası **"Türk Dünyasında Millî Mücadele ve Edebiyat Sempozyumu"** düzenlenmiştir. Türk Dil Kurumu, Yunus Emre Enstitüsü, TİKA, Kafkasya Üniversiteler Birliği ve Azerbaycan Millî İlimler Akademisi iş birliği ile düzenlenen sempozyuma Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY ile Türkiye ve Azerbaycan'dan akademisyenler katılmıştır. Sempozyuma katılan Prof. Dr. ERSOY, Türkiye'nin verdiği Millî Mücadele'den bahsederek bu mücadelede Mustafa Kemal ATATÜRK'ün ve Türk milletinin azim ve kararlılığının önemini vurgulamıştır. Millî Mücadele Dönemi'nin edebiyatımıza sayıca yeterli derecede yansımamış olduğunu belirten Prof. Dr. ERSOY, bununla birlikte *Ateşten Gömlek, Yaban, Üç İstanbul, Sodom ve Gomora* ile *Küçük Ağa* gibi çok önemli eserler verildiğini ifade etmiştir. Büyük milletlerin hafızalarını canlı tutması gerektiğini vurgulayan Prof. Dr. ERSOY, Millî Mücadele edebiyatının sinema ve tiyatromuza aktarılmasının bu açıdan gerekli olduğunu belirtmiştir. Prof. Dr. ERSOY ayrıca Sovyetler Birliği coğrafyasında yaşayan başta Azerbaycan Türkleri olmak üzere diğer Türk topluluklarının da millî mücadelelerinin önemine dikkat çekmiştir.
22. 17 Haziran 2019 tarihinde Saraybosna'da Yunus Emre Enstitüsü Saraybosna ve Saraybosna Maarif Okullarının ortaklaşa düzenlediği toplantı ile Tiran Üniversitesi Edebiyat Fakültesinden Prof. Dr. Lindita Khanari LATIFI tarafından hazırlanan

“Balkan Dillerindeki Ortak Türkizmalar Sözlüğü” adlı eserin tanıtım toplantısı gerçekleştirilmiştir. Saraybosna Yunus Emre Kültüründe gerçekleştirilen tanıtım toplantısına T.C. Saraybosna Büyükelçiliği Müşavirleri, Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi ve Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Eğitim Müdürü Prof. Dr. Yavuz KARTALLIOĞLU, Saraybosna Şarkiyat Enstitüsünden Prof. Dr. Amina ŞİLJAK-JESENKOVIĆ, Saraybosna Üniversitesi Felsefe Fakültesinden Prof. Dr. Kerima FILAN, Türkiye Maarif Vakfı Balkanlar Koordinatörü Salih SAĞIR, Saraybosna Yunus Emre Enstitüsü Müdürü Mehmet Akif YAMAN ile çok sayıda akademisyen ve öğrenci katılmıştır.

23. 18 Haziran 2019 tarihinde Mostar’da Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ile Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Eğitimi Müdürü Prof. Dr. Yavuz KARTALLIOĞLU’nun konuşmacı olarak katıldığı **“Rumeli Türkçesi”** temalı söyleşi gerçekleşmiştir.
24. 19-21 Haziran 2019 tarihleri arasında İstanbul’da Türk Dil Kurumu tarafından desteklenen **“13. Asya Sözlük Bilimi Kongresi (The 13th International Conference of the Asian Association for Lexicography)”** İstanbul Üniversitesinin ev sahipliğinde İstanbul Üniversitesi Rektörlük binasında düzenlenen kongreye Kurumumuz Uzman Yardımcısı Erol DENİZ katılmıştır.
25. 20 Haziran 2019 tarihinde Ankara’da 2017 Türk Dili Yılı çerçevesinde başlatılan ve yurdumuzun farklı şehirlerinde düzenlenen konferanslar kapsamında Türk Dil Kurumu Uzmanı Yaşar YILMAZ, Ankara Etlik Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğretmenlerine **“Dil ve Kişisel Gelişim”** adlı konferans vermiştir.
26. 25 Haziran 2019 tarihinde Astana-Kazakistan’da Uluslararası Türk Akademisinin öncülüğünde **“Dil ve Terminoloji Daimî Komisyonu Toplantısı”** düzenlenmiştir. Dil ve Terminoloji Daimî Komisyonu toplantısı, Türkiye adına Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY ve Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Hülya KASAPOĞLU ÇENGEL’in katıldığı toplantıda, Türkiye’nin yanı sıra Akademisinin üye ülkeleri olan Azerbaycan, Kırgızistan ve Kazakistan’dan bilim adamları da yer almıştır. Alfabe meselesi başta olmak üzere terminoloji gibi çeşitli dil konularının ele alındığı toplantıda görüş alışverişinde bulunulmuştur. Toplantının ikinci oturumunda ise **“Uluslararası Türk Akademisi Dil ve Terminoloji Daimî Komisyonu Yönergesi”**, ilave edilen maddelerden oluşan son teklifiyle oy birliğiyle kabul edilmiştir.
27. 28 Haziran 2019 tarihinde Ankara’da Türk Dil Kurumu Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Bilim ve Uygulama Kolu tarafından düzenlenen **“Prozodi (Bürün Bilimi) ve Konuşma Çalıştayı”** Türk Dil Kurumu Konferans Salonu’nda yapılmıştır. Çalıştay’da **“Türkçenin Fonetik Özellikleri”**, **“Ağız Araştırmalarında Fonetik Laboratuvarlarının Önemi”** ve **“Konuşma Sesi Bozuklukları”** başlıklarıyla üç oturum düzenlendi. Türk dili ve edebiyatı dışında odyoloji, müzikoloji alanında çalışmaları bulunan akademisyenlerin de katıldığı çalıştayda Türkçenin prozodik yapısı, ses olayları, Türkçenin sesletim sistemi, dil edinimi ve dil davranışı ile Türkçenin telaffuzuyla ilgili problemler, problemlerin çözümüne yönelik öneriler üzerinde durulmuştur.
28. 12 Temmuz 2019 tarihinde Ankara’da Türk Dil Kurumu konferans salonunda Türk Dil Kurumunun 87. kuruluş yıl dönümü, Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Ahmet Haluk DURSUN, Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Prof. Dr. Feyzi ERSOY, Prof. Dr. A. Bican ERCİLASUN, Prof. Dr. Hamza ZÜLFİKAR, Prof. Dr. Nevzat GÖZAYDIN, TÜRKSOY Genel Sekreter Yardımcısı Doç. Dr. Bilal ÇAKICI, TTK Başkanı Prof. Dr. Refik TURAN, Prof. Dr. Tuncer GÜLENSOY, AKM Başkan V. Dr. Zeki ERASLAN, AKM Başkan Yardımcısı Dr.

Âdem UZUN çok sayıda katılımcı ile Türk diline değerli hizmetler veren hocalarımızın katılımıyla **"Dünden Bugüne Türk Dil Kurumu Söyleşisi"** ile kutlandı.

29. 26 Temmuz 2019 tarihinde Ankara'da Başkent Öğretmenevinde Türk Dil Kurumu Başkanlığı tarafından **"Türkçenin Köken Bilgisi Sözlüğü Eğitim Toplantısı"** yapılmıştır. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN birçok bilim adamı ve yüksek lisans-doktora öğrencisi katılmıştır. Toplantıda katılımcılara, projede kullanılacak yazılım tanıtıldı. Ardından Proje Yürütme Komisyonu üyeleri proje ile ilgili genel bilgiler sundu. Toplantının öğleden sonraki oturumunda katılımcıların görüş ve önerileri dinlendi ve toplantı tamamlandı.
30. 18-23 Ağustos 2019 tarihleri arasında Almanya'da (Friedensau) düzenlenen **"62. PIAC (Permanent International Altaistic Conference)"** toplantısına Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY katılarak **"Arabic and Persian Words of Religious Terminology in Chuvash"** başlıklı bildiri sunmuştur.
31. 8-13 Eylül 2019 tarihleri arasında Kırgızistan'ın başkenti Bişkek'te Anadolu Mektebi Yazar Okumaları, Avrasya Yazarlar Birliği, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Türkiye Diyanet Vakfı, Türkiye-Kırgızistan Manas Üniversitesi, Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı ve Türk Dil Kurumu iş birliğiyle **"Anadolu Mektebi AYTMATOV'un Memleketinde"** adlı panel düzenlenmiştir.
32. 9-10 Eylül 2019 tarihinde Ankara'da PTT'nin düzenlediği **"Geleneksel 11. Hikâye, Şiir ve Kompozisyon Yarışması"**na Kurum Uzmanlarımızdan Mesut ÇETİNTAŞ ve Uğur MANTU jüri olarak katılmıştır.
33. 11-13 Eylül 2019 tarihleri arasında Türkistan (Kazakistan)'da **"USOBAK-IV : Türk Dünyasında Dil, Tarih ve Kültür Araştırmaları Kongresi"** Ahmet Yesevi Üniversitesi, Türk Dil Kurumu ve Anadolu Kültürel Araştırmalar Dergisi iş birliği, Türk Tarih Kurumu ve Gelecek Vizyonlar Dergisi'nin destekleriyle Ahmet Yesevi Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleşti. Açış töreninin ardından **"Uluslararası Sosyal Bilimler Araştırmaları Kongresi"** özel oturumunda, Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, **"Türk Dilinde Söz Varlığı"** konulu tebliğini sundu. IV. Uluslararası Sosyal Bilimler Araştırmaları Kongresi'nde, Türkiye, Kazakistan, Özbekistan, Kırgızistan, Azerbaycan, Ukrayna ve Romanya'dan birçok bilim adamı katılmıştır.
34. 19-22 Eylül 2019 tarihleri arasında Balıkesir'de Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi ve Türk Ocakları Balıkesir Şubesi tarafından **"Milli Mücadelenin 100. Yılında Kuva-yı Milliye Şehri Balıkesir Sempozyumu"** Balıkesir Öğretmenevinde gerçekleştirilmiştir.
35. 23 Eylül – 4 Ekim 2019 tarihlerinde Ankara'da MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen **"Öykü Yarışması"**na Kurum Uzmanlarımızdan Hatice MALKOÇ ve Necla YALÇINER jüri olarak katılmıştır.
36. 22-24 Eylül 2019 tarihleri arasında Bişkek – Kırgızistan'da Türkiye Manas Üniversitesi ve Türk Dil Kurumu işbirliğiyle **"VIII. Uluslararası Genç Türkologlar Sempozyumu"** düzenlenmiştir. Kutadgu Bilig'in yazılışının 950. yılı ve aynı zamanda Kırgız Devlet Dili Kanunu'nun kabul edililişinin 30. yılı münasebetiyle düzenlenen sempozyuma Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY ve birçok bilim adamı katılmıştır.
37. 26-28 Eylül 2019 tarihleri arasında Ankara'da Türk Dil Kurumu tarafından **"Uluslararası Kutadgu Bilig Kurultayı"** Başkent Öğretmenevinde gerçekleştirilmiştir.

Törenden önce Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkan V. Prof. Dr. Muhammet HEKİMOĞLU, Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ile Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY Anıtkabir'i ziyaret ederek mozoleye çelenk koydu.

Kurultayın açılış törenine Türk Tarih Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Güray KIRPIK, Atatürk Kültür Merkezi Başkan Vekili Dr. Zeki ERASLAN, Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Adnan SOFUOĞLU, Uluslararası Türk Akademisi Başkanı Prof. Dr. Darhan KIDIRALI, TÜRKSOY Genel Sekreter Yardımcısı Doç. Dr. Bilal ÇAKICI, Azerbaycan Milletvekili Prof. Dr. İsa HABİBBEYLİ ile Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkan Vekili Prof. Dr. Muhammet HEKİMOĞLU da katıldı.

Açılış konuşmalarının ardından İrfan GÜRDAL'a, Prof. Dr. Zeynep KORKMAZ'a ve Ord. Prof. Dr. R. Rahmeti ARAT adına ailesine **"Türk Diline Hizmet Ödülü"** verildi.

Ödül törenini İrfan GÜRDAL'ın Türk Dil Kurumu için hazırladığı **"Türkçenin Tuğları"** adlı albümünden sunduğu müzik dinletisi takip etti. Prof. Dr. Zeynep KORKMAZ'ın açılış konferansı ile devam eden tören, TÜRKSOY'un hazırladığı **"Türk Dünyası Karma Resim Sergisi"** ile sona erdi.

Uluslararası Kutadgu Bilig Kurultayı'nın ikinci gününde, Başkent Öğretmenevinde **"Türkçenin Ulu Çınarı, Dünya Şairi Ali Şir Nevayi"** belgeselinin ön gösterimi yapıldı. Türk Dil Kurumunun desteğiyle hazırlanan belgeselin proje yürütücülüğü ve metin yazarlığını Prof. Dr. Mehmet ÖZTÜRK, yönetmenliğini Hüseyin ÖZDEN, proje danışmanlığını ise Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN ve Prof. Dr. Nodirxon KHASANOV üstlenmiştir.

26 Eylül'de Başkent Öğretmenevinde başlayan **"Uluslararası Kutadgu Bilig Kurultayı"** 28 Eylül'deki kapanış ve değerlendirme oturumunun ardından sona erdi.

Kapanış oturumunda Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ile Türk Dil Kurumunun eski başkanlarından Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN, Prof. Dr. Hamza ZÜLFİKAR, Prof. Dr. Şükrü Halûk AKALIN, Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN yer aldı. Yapılan değerlendirmelerin ardından Kurultay'a katılan her ülkeden bir katılımcı konuşma yaptı.

Kurultayda, Yusuf Has Hacı ve eseri *Kutadgu Bilig* ana konusu etrafında başta dil olmak üzere edebiyat, tarih, kültür ve diğer ilgili alanlarda Türkiye dâhil 15 ülkeden 133 bildiri sunuldu.

38. 3-5 Ekim 2019 tarihleri arasında Ankara'da Kutadgu Bilig'in yazılışının 950. yılı anısına Türk Dil Kurumunun desteğiyle Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi ev sahipliğinde düzenlenen **"Yazılışının 950. Yılı Anısına Uluslararası Kutadgu Bilig ve Türk Dünyası Sempozyumu"** Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İtri Konferans Salonu'nda başladı.

Sempozyumun açılış törenine Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yusuf TEKİN, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Suna AĞILDERE, Gazi Üniversitesi Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü Bölüm Başkanı Prof. Dr. Mehmet Fatih KIRIŞÇIOĞLU, Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY, Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi ve Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Eğitim Müdürü Prof. Dr. Yavuz KARTALLIOĞLU ile çok sayıda akademisyen katıldı.

TRT Avaz tarafından hazırlanan "Kutadgu Bilig Belgeseli" ve İrfan GÜRDAL'ın hazırladığı "Dilin Erdemi" klip gösterimiyle başlayan tören, açılış konuşmalarıyla devam etti.

Sempozyuma destek veren tüm kurumlarla beraber Türk Dil Kurumuna teşekkür ederek konuşmasına başlayan Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yusuf TEKİN, Türk dünyasının ortak eseri *Kutadgu Bilig*'in önemine değindi. Kutadgu Bilig'in yazılış ruhuna paralel olarak dil, hukuk, iktisat, kamu yönetimi, tarih, sosyoloji vb. alanlardaki çalışmaları ve araştırmacıları bir araya getirmeyi hedefleyerek sempozyumu düzenlediklerini belirten TEKİN, toplantının verimli geçeceğine dair görüşlerini ifade etti.

Açılış konuşmalarının ardından plaketlerin takdim edildiği törende, Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN adına Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY'a teşekkür plaketi sunuldu.

Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Feyzi ERSOY törenin sonunda, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yusuf TEKİN'e Kurumumuz yayınlarından **"Kutadgu Bilig"**ın tıpkıbasımı ile İrfan GÜRDAL'ın Türk Dil Kurumu için hazırladığı **"Türkçenin Tuğları"** adlı albümünü hediye etti.

39. 3-5 Ekim 2019 tarihleri arasında İzmir'de Dokuz Eylül Üniversitesi (DESEM) salonlarında **"12. Uluslararası Türkçenin Eğitimi Öğretimi Kurultayı"** düzenlenmiştir. Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ve İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Selahattin DİLİDÜZGÜN'ün açılış konuşmaları ile başlayan Kurultay alana katkı sağlayan akademik çalışmaların sunumuyla 5 Ekim 2019'da yapılan kapanış oturumuyla sona erdi.

40. 7-8 Ekim 2019 tarihleri arasında Gaziantep Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü ile Türk Dil Kurumu ve UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun destekleriyle düzenlenen ve iki gün sürecek olan **"Somut Olmayan Kültürel Miraslar Bağlamında Suriyeli Türkmen Göçmenlerin Dil ve Kültürleri Çalıştay"** 7 Ekim 2019 tarihinde Gaziantep Üniversitesi Mâvera Kongre ve Sanat Merkezi Atatürk Kültür Sahnesi'nde başladı.

Çalıştay'ın açılış törenine Gaziantep Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ali GÜR, Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Öcal OĞUZ ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Leylâ KARAHAN ile çok sayıda akademisyen katıldı.

Çalıştay öncesinde Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Öcal OĞUZ ve beraberindeki heyet Gaziantep Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ali GÜR'ü makamında ziyaret etti. Törende konuşan Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Suriye'de yaşayan halkın içinde bulunduğu durumun sosyal, kültürel ve insani boyutlarıyla herkesi ilgilendirdiğini ifade ederek bu durumdan duyduğu üzüntüyü dile getirdi. Somut olmayan mirasın yaşayan miras olduğuna dikkat çeken GÜLSEVİN, toplumların karşılıklı olarak kültürel mirasa saygı göstermesinin önemi ile uluslararası düzeyde duyarlılığı arttırmanın, iş birliği sağlamanın gerekliliği üzerinde durdu. Ayrıca Prof. Dr. GÜLSEVİN, kültürel çeşitliliğin ancak ulusal ve uluslararası düzeyde değerliliğin sağlanmasıyla korunabileceğini dile getirdi. **"Suriyeli Göçmen Türkmenlerin Dili, Suriyeli Göçmen Türkmenlerin Kültürleri, Somut Olmayan Kültürel Miras ve Türkiye Türkçesi Ağızları"** konuları üzerine bildirilerin sunulduğu Çalıştay'ın birinci gününde ilk oturumun başkanlığını Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN yaparken ikinci oturumun başkanlığını Prof. Dr. Hülya ARSLAN EROL yaptı.

41. 16-18 Ekim 2019 tarihleri arasında Samsun'da Millî Mücadele'de ilk adımın atılışının 100. yılı anısına Türk Dil Kurumu iş birliği ile Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi ev sahipliğinde düzenlenen **"XI. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu"** OMÜ Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi'nde başladı.
- Doç. Dr. İlknur KARAGÖZ anısına düzenlenen açılış oturumuna Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN, Prof. Dr. Abdurrahman GÜZEL, Valimohammad KHOJEH ile Türkoloji alanına önemli katkıları bulunan bilim adamları ve akademisyenler katıldı. Ulusal kurtuluş mücadelesinin başlangıç tarihi 19 Mayıs 1919'un 100. yılı münasebetiyle ayrı bir önemi bulunan Sempozyum'a Türk cumhuriyetlerinden ve birçok ülkeden katılımcı iştirak etti.
42. 21 Ekim 2019 tarihinde Ankara'da **"Kazak Halkının Üç Ulu Çınarı Anma Toplantısı"** Kazak kültüründe önemli bir yere sahip Kazak halkının üç ulu çınarı Saken SEYFULLİN, İlyas JANSÜĞİROV ve Beyimbet MAYLİN, TÜRKSOY Genel Sekreterliğinde gerçekleştirilen programla anıldı. TÜRKSOY, Türk Dil Kurumu ve Kazakistan Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği iş birliğinde düzenlenen programa Türkiye ve Kazakistan'dan konuşmacıların yanı sıra sanatçılar ve bilim adamları katıldı.
- Programın açılış töreninde TÜRKSOY Genel Sekreteri Düsen KASEİNOV, Almatı Eyalet Kültür Müdürü Marlen KOLBAYEV, Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ile Kazakistan Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Abzal SAPARBEEKULI konuştu.
43. 23 Ekim 2019 tarihinde Mersin'de Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Toros Üniversitesi Bahçelievler Kampüsü Kültür Merkezinde düzenlediği **"2019-2020 Akademik Yılı Açılış Töreni"**ne katıldı. Törende "Dilimiz Kimliğimizdir" konulu "Açılış Dersi" ile gençlere seslendi.
44. 24-25 Ekim 2019 tarihleri arasında Kilis'te Türkiye Yazarlar Birliği, Kilis 7 Aralık Üniversitesi ve Kurumumuz işbirliğinde **"Muhacir Edebiyat"** paneli düzenlenmiştir. Bilim adamları, akademisyenler ve tarihçilerin "göç, Suriyeli mültecilerin göç nedenleri, göçün insani boyutları, edebiyat ve göç ilişkisi" konularında bildiriler sundular.
45. 25 Ekim 2019 tarihinde Denizli'de Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Pamukkale Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü ile Türk Yurtları Kültür ve Sanat Topluluğunun ortaklaşa düzenlediği **"Dilimiz Kimliğimiz"** adlı etkinliğe katıldı. PAÜ Kongre ve Kültür Merkezinde düzenlenen etkinlikte konuşan Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Pamukkale Üniversitesinde olmaktan duyduğu mutluluğu dile getirerek sözlerine başladı. Gençlere seslenen GÜLSEVİN, "Dilimiz Kimliğimizdir" ifadesinin basit bir cümle olmadığını, diline sahip olmayan bir milletin kimliğini de kaybedeceğini belirtti. Milletlerin sosyolojik birliklerden oluştuğunu ifade eden Prof. Dr. GÜLSEVİN, Türklerin yayıldığı geniş coğrafyaya, diğer milletlerin tarihindeki yerine ve önemine değindi. GÜLSEVİN, 7. Türk Konseyi Devlet Başkanları Zirvesi'nde "Türk devletleri" ibaresinin kullanıldığına dair umutlandırıcı gelişmeyi de gençlerle paylaştı. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Pamukkale Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hasan BAĞ'ı makamında ziyaret ederek kendilerine Kurumumuz yayınlarından **"Türkçe Sözlük"**ü ve **"Yazım Kılavuzu"**nu hediye etti.
46. 30 Ekim 2019 tarihinde Konya'da Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY, Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Dîvânu Lügâti't-Türk Öğrenci Topluluğunun düzenlediği **"Bir Kitaba Tutuldum: Dîvânu Lügâti't-Türk"** başlıklı konferansa katıldı. Konferansta öğrencilere ve katılımcılara Dîvânu Lügâti't Türk'ü anlatan Prof. Dr. ERSOY, konuyla ilgili yazmış olduğu **"Bir**

Kitaba Tutuldum" romanı üzerine bilgiler de verdi. Toplantı sonrası günün anısına öğrencilerle fotoğraf çekilen ERSOY, öğrencilerin istekleri üzerine romanını imzaladı.

47. 7-8 Kasım 2019 tarihleri arasında Türk Dil Kurumu tarafından Çukurova Üniversitesinin desteğiyle Adana'da gerçekleştirilen **"V. Uluslararası Türkiye Türkçesi Ağız Araştırmaları Çalıştayı"** Çukurova Üniversitesi Mithat Özsan Amfisi'nde başladı.

Çalıştayın açılış törenine Çukurova Üniversitesi Rektör Danışmanı ve Türkçe Eğitimi Bölümü Başkanı Prof. Dr. Faruk YILDIRIM, Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi ve Ağız Araştırmaları Bilim ve Uygulama Kolu Başkanı Prof. Dr. Leylâ KARAHAN, Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY ve Çukurova Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa KİBAR ile çok sayıda akademisyen, öğrenci ve davetli katıldı.

Açılış töreninde Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi ve Ağız Araştırmaları Bilim ve Uygulama Kolu Başkanı Prof. Dr. Leylâ KARAHAN ile Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY birer konuşma yaptı.

Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY konuşmasında, **"V. Uluslararası Türkiye Türkçesi Ağız Araştırmaları Çalıştayı"**nı Adana'da yapmaktan duyduğu mutluluğu ifade etti. Urfa'da yapılan ilk çalıştayı Kars, Edirne ve Sakarya'da yapılan çalıştayların izlediğini söyleyen ERSOY, Urfa'da düzenlenen çalıştayın bildirilerinin Kurumumuz tarafından kitap hâline getirildiğini kaydetti.

Prof. Dr. ERSOY, ağızların Türkoloji alanında sıklıkla başvurulacak önemli kollarından biri olduğunu vurguladı. İlk ağız ve şive araştırmacısı olarak nitelendirilen Kâşgarlı Mahmud'un çalışmalarımıza ışık tuttuğuna da değindi. Prof. Dr. Feyzi ERSOY, iki gün sürecek olan Çalıştayda yerli ve göçmen ağızları, aralarındaki ilişkinin nasıl teşekkül ettiği hususunda bildirilerin sunulacağını belirtti. Çalıştayı düzenleyen Türk Dil Kurumu Ağız Araştırmaları Bilim ve Uygulama Kolu ile Çukurova Üniversitesine teşekkürlerini sunan Prof. Dr. ERSOY, Çalıştayın verimli geçeceği yönündeki temennilerini dile getirdi. Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN başkanlığında yürütülen açılış oturumunun konuşmalarını Prof. Dr. Efrasiyap GEMALMAZ, Prof. Dr. Hamza ZÜLFİKAR, Prof. Dr. Osman Fikri SERTKAYA ile Prof. Dr. Tuncer GÜLENSOY yaptı. Açılış oturumundan sonra, seksen yaşını aşan Prof. Dr. Efrasiyap GEMALMAZ ile Prof. Dr. Tuncer GÜLENSOY'a Türk diline ve Türk Dil Kurumuna katkılarından ötürü plaket ödülü verildi. Çalıştay, ikinci günün sonundaki kapanış oturumu, Ağız Araştırmaları Bilim ve Uygulama Başkanı Prof. Dr. Leylâ KARAHAN başkanlığında üyeler Prof. Dr. Ayşe İLKER, Prof. Dr. Hatice ŞAHİN, Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN ve Doç. Dr. Özgür AY'ın katılımıyla yapıldı.

48. 3 Aralık 2019 tarihinde İstanbul'da Türk Dil Kurumu, İstanbul Gelişim Üniversitesi, İstanbul Okan Üniversitesi ve Türkiye Bilişim Derneği iş birliğiyle düzenlenen **"Yeni İletişim Ortamlarında Türkçe: Güncel Sorunlar ve Terim Önerileri Çalıştayı"** İstanbul Gelişim Üniversitesinde yapıldı.

Çalıştayın açılış törenine Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN'in yanı sıra İstanbul Gelişim Üniversitesi İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Dekan Vekili Prof. Dr. Kürşat YALÇINER, İstanbul Gelişim Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Burhan AYKAÇ, İstanbul Gelişim Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Abdulkadir GAYRETLİ, İstanbul Okan Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Güner GÜRSOY, İstanbul Okan Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nadir Engin UZUN, Türkiye Bilişim Derneği Bilişimde Özenli Türkçe Grubu Üyesi İlker TABAK, Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu üyeleri Prof. Dr. Ayşe İLKER ve Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN ile çok sayıda akademisyen ve öğrenci katıldı. Açılış konuşmalarının ardından Türk

Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN'e, İstanbul Okan Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nadir Engin UZUN'a ve Türkiye Bilişim Derneği Bilişimde Özenli Türkçe Grubu Üyesi İlker TABAK'a teşekkür plaketi takdim edildi.

49. 6-8 Aralık 2019 tarihleri arasında Ankara'da Türk Dil Kurumu işbirliğiyle, TİKA, YTB ve Ahmet Yesevi Üniversitesinin destekleriyle Uluslararası Kültür ve Dil Araştırmaları tarafından merhum Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Prof. Dr. A. Halûk DURSUN Anısına "Uluslararası Türk Kültürü Sempozyumu" düzenlendi. Sempozyuma bilim adamları ve genç araştırmacılar katıldı. Üç ayrı salonda birçok bilim adamının katılımıyla Türk dili, kültürü, tarihi ve coğrafyasıyla ilgili yoğun bilimsel sunumlar yapıldı.
50. 16 Aralık 2019 tarihinde Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezince düzenlenen programda **"Dilimiz Kimliğimizdir"** adlı bir konferans vermiştir.
51. 17 Aralık 2019 tarihinde Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Türk Dünyası Topluluğu tarafından düzenlenen programda **"Dilimiz Kimliğimizdir"** adlı bir konferans verdi.
Prof. Dr. GÜLSEVİN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Atatürk Kültür Merkezi B Salonu'ndaki konferansta üniversite yöneticileri, akademisyenler ve öğrencilerle bir araya geldi.
52. 21 Aralık 2019 tarihinde Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'nde 21 Aralık Türkçe Eğitim Bayramı münasebetiyle TİKA ve Yunus Emre Enstitüsü'nün desteği ve MATÜSİTEB'in iş birliğiyle Cumartesi günü **"Balkanlar ve Doğu Avrupa'da Türk Kültürünün Kaybolan Değerleri Sempozyumu"** düzenlendi. Sempozyumun açılış törenine TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Kuzey Makedonya Meclis Başkanı Talat CAFERİ, Kuzey Makedonya Anayasa Mahkemesi Başkanı Salih MURAT, Türkiye'nin Üsküp Büyükelçisi Hasan Mehmet SEKİZKÖK, MATÜSİTEB Genel Başkanı Hüsrev EMİN, Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Dış Yatırımlardan Sorumlu Devlet Bakanı Dr. Elvin HASAN, Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Kültür Bakanı Dr. Hüsni İSMAİLİ, Türkiye ve Makedonya'dan milletvekilleri, kurum ve kuruluş yöneticileri ile akademisyenler, iş adamları ve çok sayıda davetli katıldı.
53. 25 Aralık 2019 tarihinde Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Karabük Üniversitesi Cengiz Aytmatov Türk Dünyası Araştırma ve Uygulama Merkezi tarafından düzenlenen programda **"Dilimiz Kimliğimizdir"** adlı bir konferans verdi.
54. 26 Aralık 2019 tarihinde Ankara'da Türk Dil Kurumu tarafından düzenlenen **"Yaşayan Anadolu Efsanelerinden Yasa Dili Sözlüğüne Ali Rıza ÖNDER'i Anma Toplantısı"** düzenlenmiştir. Anma toplantısı kapsamında düzenlenen panelde Ali Rıza ÖNDER'in kızı Prof. Dr. Tuna ERTEM, Prof. Dr. Mustafa ARGUNŞAH, Prof. Dr. Bayram DURBİLMEZ ve Havva GAYGUSUZ birer konuşma yaptı. Paneli Prof. Dr. Cengiz ERTEM yönetirken panelin sonunda katılımcılar Ali Rıza ÖNDER ile ilgili hatıralarını paylaştı.
Türk Dil Kurumunun eski üyelerinden Ali Rıza ÖNDER; hukukçu kimliği, farklı alanlarda yürüttüğü çok sayıda çalışma, eserleri ve hayatı yönünden ele alındı.
55. 27 Aralık 2019 tarihinde Ankara'da **"Tarihi Türk Yazı Dilleri Toplantıları I: Yöntem Sorunları ve Çözüm Önerileri"** adlı çalıştay düzenlenmiştir. Türk Dil Kurumu Tarihî Türk Yazı Dilleri Bilim ve Uygulama Kolu tarafından düzenlenen toplantı, Kol Başkanı Prof. Dr. Bilâl YÜCEL ve Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN'in konuşmalarıyla başladı. Toplantıda Prof. Dr. Bilâl YÜCEL, Prof. Dr. Aysu ATA, Prof. Dr.

Ahmet KARADOĞAN, Prof. Dr. A. Deniz ABİK, Prof. Dr. Funda TOPRAK, Prof. Dr. Ali AKAR, Prof. Dr. Mustafa UĞURLU birer bildiri sundu. Sunulan bildirilerin akabinde dinleyicilerle görüş alışverişinde bulunuldu.

Bu bilimsel etkinliklere toplam 4.797 bilim adamı katkı ve katılım sağlamış ve bilimsel etkinliklerin dağılımı tabloda gösterilmiştir.

2019 YILI BİLİMSEL ETKİNLİK TÜRLERİ VE DAĞILIMI

Organizasyon Türü	YURT İÇİ										Yurt İçi Toplam
	Ulusal					Uluslararası					
	İdarece Düzenlenen	İş Birliği	Katılım	Destek	TOPLAM	İdarece Düzenlenen	İş Birliği	Katılım	Destek	TOPLAM	
Kongre					0	1		1	1	3	3
Sempozyum				1	1		3	1	1	5	6
Çalıştay	4	1	3		8	1		1		2	10
Konferans	1	7	4		12			1		1	13
Panel	1				1		1			1	2
Seminer					0					0	0
Diğer	2	2	2		6					0	6
TOPLAM	8	10	9	1	28	2	4	4	2	12	40
Organizasyon Türü	YURT DIŞI										Yurt Dışı Toplam
	Ulusal					Uluslararası					
	İdarece Düzenlenen	İş Birliği	Katılım	Destek	TOPLAM	İdarece Düzenlenen	İş Birliği	Katılım	Destek	TOPLAM	
Kongre							1	1		2	2
Sempozyum							2	3		5	5
Çalıştay								1		1	1
Konferans								2		2	2
Panel							1			1	1
Seminer											0
Diğer			1		1			3		3	4
Toplam			1		1		4	10		14	15
Genel Toplam	8	10	10	1	29	2	8	14	2	26	55

TABLO 22: 2019 yılında yapılan bilimsel etkinliklerin türlerine göre dağılımı.

1.4. Yayın Faaliyetleri

İlmî araştırma ve çalışmalarını ilmî etkinliklerle ve söyleşilerle bilim dünyasının hizmetine sunan Türk Dil Kurumu, bu araştırma ve çalışmaların sonuçlarını yayına da dönüştürerek kalıcı duruma getirmektedir.

2019 yılında baskısı ilk kez yapılan kitap sayısı 25 adettir. Tıpkıbasım 24 ve süreli yayın sayısı ise 20 olup toplam 69 eser basılmıştır.

1.4.1 Kurumumuzda Basımı Yapılan Yeni Yayınlar

1. *Uygurca Metinler II Maytrısimit Burkancıların Mehdîsi Maitreya ile Buluşma, Uygurca İptidaî Bir Dram*
2. *Urumca Sözlük*
3. *Kazak Türkçesi-Türkiye Türkçesi / Türkiye Türkçesi-Kazak Türkçesi Sözlüğü (iki cilt sözlük)*
4. *Çuvaş Türkçesi Sözlüğü*
5. *Ekonometri Terimleri Sözlüğü*
6. *British Library OR 9515'teki Türkçe Kur'an Tercümesi*
7. *Çağatayca Manzum Sözlük*
8. *Dil İnkılabının Türkçenin Söz Varlığına Etkileri*
9. *Serâyî Divan (Notlandırılmış Metin-İnceleme)*
10. *Şeyh-Zâde Atâyî Dîvân*
11. *Eski Dönem Türk-Moğol Dil İlişkileri*
12. *Eski Uygur Türkçesinde Budizm ve Manihaizm Terimleri*
13. *Eski Uygurca Altı Dişli Fil Hikâyesi*
14. *Geleneksel Hongoray Şamanizmi*
15. *Husrev ü Şirin*
16. *İran Azerbaycanı Âşık Destanları II*
17. *Karaycanın Karşılaştırmalı Grameri*
18. *Kırgız Destanları XVI: Bağış Destanı*
19. *Kırgız Destanları XVII: Kurmanbek Destanı*
20. *Kısasü'l-Enbiyâ*
21. *Müntehab-ı Şifâ*
22. *Türk Dillerinde Akrabalık Adları*
23. *Türkiye Türkçesi Ağızlarında Yapım Ekleri*
24. *Türkiye Türkçesi ve Çağdaş Moğolcada Çatı*
25. *Türk Dünyasında Mizah Sempozyumu (e-kitap)*

1.4.2 Kurumumuzda Tıpkıbasımı Yapılan Yayınlar

1. *Türkiye'de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü*
2. *Tarama Sözlüğü*
3. *Bölge Ağızlarında Atasözleri ve Deyimler*
4. *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*
5. *Tevfik Fikret Dil ve Edebiyat Yazıları*

6. *Uygurca Metinler I Kuanşı İm Pusa (Ses İşiten İlâh)*
7. *Türkçe Sözlük*
8. *Bâki Dîvânı*
9. *Karahanlı Türkçesi Grameri*
10. *Güzel Yazılar Romanlar*
11. *Genç Kalem Dergisi (Proje eser)*
12. *Gagavuz Türkçesi Grameri*
13. *Tasarlama Kiplerinin İşlevleri*
14. *Kafkasya'daki Göktürk (Runik) İşaretli Yazıtlar (Proje eser)*
15. *Türkiye Türkçesi Grameri Şekil Bilgisi (Proje eser)*
16. *Karahanlı Türkçesinde İlk Kur'an Tercümesi*
17. *Okullar İçin Türkçe Sözlük*
18. *Okullar İçin Yazım Kılavuzu*
19. *Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Grameri I Basit Fiil*
20. *Türkçe, Korece, Moğolca ve Mançu-Tunguzcanın Karşılaştırmalı Ses ve Biçim Bilgisi*
21. *Kamus-ı Türkî (Sözlük)*
22. *Seyyâh-ı Âlem Evliya Çelebi*
23. *Yakup Kadri KARAOSMANOĞLU*
24. *Şecere-yi Terâkime*

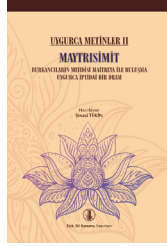
1.4.3 Kurumumuzda Basımı Yapılan Süreli Yayınlar

1. *Türk Dili* dergisi 805. sayı (Ocak 2019)
2. *Türk Dili* dergisi 806. sayı (Şubat 2019)
3. *Türk Dili* dergisi 807. sayı (Mart 2019)
4. *Türk Dili* dergisi 808. sayı (Nisan 2019)
5. *Türk Dili* dergisi 809. sayı (Mayıs 2019)
6. *Türk Dili* dergisi 810. sayı (Haziran 2019)
7. *Türk Dili* dergisi 811. sayı (Temmuz 2019)
8. *Türk Dili* dergisi 812. sayı (Ağustos 2019)
9. *Türk Dili* dergisi 813. sayı (Eylül 2019)
10. *Türk Dili* dergisi 814. sayı (Ekim 2019)
11. *Türk Dili* dergisi 815. sayı (Kasım 2019)
12. *Türk Dili* dergisi 816. sayı (Aralık 2019)
13. *Türk Dili* Dergisi Roman Özel Sayısı (sayı 154-159) (3. tıpkıbasım)
14. *Belleten* 2018/I
15. *Belleten* 2018/II
16. *Belleten* 2019 /I
17. *Belleten* 2019/II
18. *Türk Dünyası* 46. Sayı / Güz 2018
19. *Türk Dünyası* 47. Sayı / Bahar 2019
20. *Türk Dünyası* 48. Sayı / Güz 2019

a) İLK KEZ BASILAN ESERLER:

1. UYGURCA METİNLER II MAYTRISİMİT

Hazırlayan: Şinasi TEKİN



Maytrisimit, Uygurlar döneminde yazılan ve gelecekteki "Burkan Mayrı" (Uygurca eserin ana konusunu teşkil eden bu "gelecekteki burkan" Müslümanlıktaki mehdi tasavvuruna bazı farklarla, benzerdir) insanlar dünyasındaki doğumundan önceki olaylar ile bütün hayatını ve faaliyetlerini anlatan ve iptidai dramın unsurlarını içinde bulunduran bir eserdir. "Metin", "Tercüme", "Kelimeler ve Ekler Dizini" bölümlerinden oluşan eser 1960 yılında tamamlanmıştır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1283, Ankara 2019)

2. URUMCA SÖZLÜK

Aleksandr N. GARKAVETS

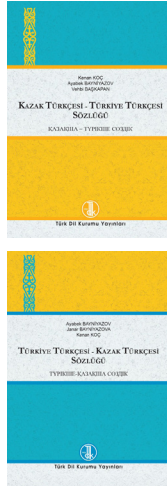
Çeviren: İryna LOGVYNENKO-Yuliia ROMANENKO



Bu eser, Prof. Dr. Aleksander N. GARKAVETS tarafından Türk lehçeleri üzerine 1970'de başladığı derleme çalışmaları sonrasında yayınladığı ilk eseri olan Urum Türkçesinin ağızlarını içine alan *Urumca Sözlük*'ün Ukrayna dilinden İryna LOGVYNENKO ve Yuliia ROMANENKO tarafından yapılan çevirisidir. Sözlükteki kelimelerin, Urum lehçelerinin ve Urum yazı dilinin söz hazinesinin tam olarak tespiti olmadığı belirtilerek dil malzemesinin imkân verdiği ölçüde saha çalışmaları neticesinde elde edilen bütün kelimelerin kaydının *Urumca Sözlük* ile ortaya çıkarılarak bilim dünyasının takdirine sunulduğu belirtilir. GARKAVETS'in büyük bir emek ürünü olan ve "Urumskiy slovník" 'Urum anıtı' adını verdiği bu sözlüğü, hakkında fazla bilgi sahibi olmadığımız Urumlar, Urum dili, ağızları ve söz varlığı hakkında Türkoloji çevrelerini bilgilendirmektedir. "Önsöz", "Sözlüğün yapısı", "Kaynaklar", "Kısaltmalar listesi" "Urum alfabesi" ve Urumların yerleşim yerlerinin konumunu gösteren haritanın ardından sözlük bölümü başlamaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1284, Ankara 2019)

3. KAZAK TÜRKÇESİ-TÜRKİYE TÜRKÇESİ, TÜRKİYE TÜRKÇESİ-KAZAK TÜRKÇESİ SÖZLÜĞÜ Kenan KOÇ- Ayabek BAYNİYAZOV- Vehbi BAŞKAPAN-Janar BAYNİYAZOVA



Kazak Türkçesi-Türkiye Türkçesi, Türkiye Türkçesi-Kazak Türkçesi Sözlüğü her iki lehçeden yararlanmak isteyen her kesimden insan için hazırlanmıştır. Diğer bir ifadeyle Kazak ve Türk toplumlarının her seviyesindeki insanlarına hitap etmektedir.

Sözlüklerde Kazak Türkçesi ve Türkiye Türkçesinin canlı ve yaygın olarak kullanılmakta olan söz varlığının orta düzeyde alınmasına gayret gösterilmiştir. Sözlük, Kazak Türkçesi ve Türkiye Türkçesinin zaman içerisinde türetme ve diğer yollarla kazandığı kelimeler ile başka dillerden aldıkları kelimeleri, çeşitli bilim, spor ve sanat vb. sahalarındaki terimleri de kapsamaktadır. Böylece her iki sözlük de bu hâliyle Kazak ve Türkiye Türklerinin kültür hayatını ve özellikle zengin etnografyasını tüm yönleriyle yansıtmaktadır.

Sözlüklerin her iki lehçenin öğretimine ve bu lehçelerle ilgili yapılacak araştırmalara katkı sağlayacağı muhakkaktır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1285, Ankara 2019)

4. ÇUVAŞ TÜRKÇESİ SÖZLÜĞÜ

Bülent BAYRAM



Çuvaş Türkçesi Sözlüğü bu alanda Türkiye’de hazırlanmış en kapsamlı sözlüktür. Sözlükte 40.000’in üzerinde kelime ve kelime grubunun Türkiye Türkçe karşılığı verilmiştir. Sözlükte yer alan çok sayıda madde başı ve kelime grubu Çuvaş edebiyatı ve Çuvaş güncel basınının taranmasıyla örneklendirilmiştir. Bu bakımdan büyük oranda örnekli bir sözlüktür. Bunun yanında dünya ve Çuvaşistan coğrafi adlandırmaları da sözlükte yer almaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1286, Ankara 2019)

5. EKONOMETRİ TERİMLERİ SÖZLÜĞÜ

Ekonometri Terimleri Çalışma Grubu

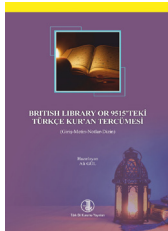


Ekonometri iktisadın yeni ve hızla gelişen bir alt disiplini. İktisat, matematik ve istatistik disiplinlerini kapsamaktadır. Son yıllarda hızlı gelişme gösteren ve yeni bir bilim dalı olan Ekonometrinin bu gelişiminde bilgisayar teknolojilerindeki büyük ilerlemenin katkısı çoktur. Ancak bu gelişmelere paralel olarak ekonometri disiplini yabancı terimlerin özellikle İngilizcenin yoğun işgali altına girmekten kendini kurtaramamıştır. Bunda Türkçe ekonometri yazının oldukça sınırlı olması ve daha çok İngilizce kaynakların kullanılması başlıca rol oynamıştır. Türkçe kaynakların çoğu da yabancı dilden çeviri kitaplardır. Bu yüzden bunları çeviren kişiler farklı terminolojiler kullanmakta bu durum ise zaman zaman kavram kargaşasına neden olabilmektedir. Özellikle ekonometrinin Türkiye’de yeni gelişen bir bilim dalı olması bu karmaşaları daha da artırmaktadır. Bu yüzden tüm Üniversitelerce benimsenmiş ortak bir bilim dilin bulunması, bir dil birliğinin sağlanması çok önemlidir. Bu eser de bu birliğin oluşmasına katkı sağlayacaktır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1287, Ankara 2019)

6. BRITISH LIBRARY OR 9515’TEKİ TÜRKÇE KUR’AN TERCÜMESİ

Hazırlayan: Ali GÜL



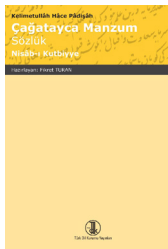
Çalışmaya konu edilen ve Eski Anadolu Türkçesinin bilinen en eski Kur’an tercümelerinden biri olan bu yazma, hâlen British Library (İngiltere)’dedir. Türkçeye beraber Farsça satır arası ve kelime kelime tercümeyi de içeren yazmanın Türkçe tercüme kısmında dil tarihimiz açısından önemli bazı dil özellikleri ve imlaya ilişkin alışılmadık kullanımlar bulunmaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1288, Ankara 2019)

7. ÇAĞATAYCA MANZUM SÖZLÜK

Kelimetullâh Hâce Pâdişâh

Hazırlayan: Fikret TURAN



Kelimetullâh Hâce Pâdişâh tarafından 1837 yılında Hindistan’da yazılan *Nisâb-ı Kutbiyye*, Doğu Türkçesi geleneğinde “nisâb” olarak adlandırılan Çağatayca-Farsça manzum sözlükler arasında kelime sayısı ve çeşitliliği bakımından özel bir yere sahiptir. Elimizdeki çalışmada eserin el yazması metni, kelime hazinesi ve gramer özellikleri ayrıntılı olarak incelenmiş, eserdeki söz varlığının Türk dili tarihi bakımından yeri, değeri ve önemi ortaya konmuştur.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1289, Ankara 2019)

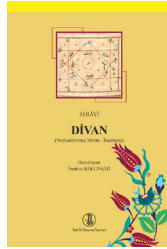
8. *DİL İNKILABININ TÜRKÇENİN SÖZ VARLIĞINA ETKİLERİ*
Ali Özgün ÖZTÜRK



Bir toplumun insana, eşyaya ve hayata bakışı dilinde, kelimelerinde gizlidir. Bir milletin millî kimliği dildir. Dil inkılabı ülkemizde çok tartışılmış, çeşitli yönlerden incelenmiş ancak bununla ilgili Türkçenin söz varlığına etkileri bakımından kapsamlı ve karşılaştırmalı bir araştırma yapılmamıştır. Bu eser, 1935'te yayımlanan cep kılavuzlarını esas alarak dil inkılabının bugünkü Türkçenin söz varlığına etkilerini ortaya koymaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1290, Ankara 2019)

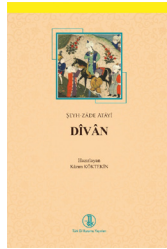
9. *DİVAN (Notlandırılmış Metin-İnceleme)*
Serâyî
Hazırlayan: İbrahim KOLUNSAĞ



Serâyî, Türkçenin 'klasik şiir dili' olma yolunda cesur ve hayati hamleler yaptığı çok özel bir dönemin şairidir. Sanatçının kendi eliyle yazıya aktardığı biricik eseri olan *Divan*'ı, 15. yüzyıl geçiş dönemi sancılarını tam anlamıyla yansıtan dil hususiyetleri ve notlandırılmış muhteva zenginliği ile ilk kez okuyucuya ulaşmaktadır. Avusturya Millî Kütüphanesi Mixt. 1446 numarada kayıtlı olan bu eserin yurt içi ve yurt dışı kütüphane kataloglarında yapılan araştırmalarda başka bir nüshasına rastlanılmamıştır. *Divan*'da 17 kaside, 5 terakib-bend, 3 terci-bend, 1 muaşşer, 1 müseddes, 7 muhammes, 18 murabba, 2 müstezat, 490 gazel, 4 kıta, 1 manzume, 10 rubai ve 47 beyit olmak üzere 606 şiir yer almaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1291, Ankara 2019)

10. *DİVÂN*
Şeyh-Zâde Atâyî
Hazırlayan: Kâzım KÖKTEKİN



Şeyh-zâde Atâyî, başlangıç dönemi Çağatay edebiyatının önde gelen temsilcilerinden birisidir. Şeyh-zâde Atâyî'nin bilinen tek eseri *Divân*'dır. *Divân*'da biri kaside, 259'u gazel olmak üzere toplamda 260 şiir vardır. Şeyh-zâde Atâyî, Çağatay edebiyatının kurulmasına katkı sağlamış bir şahsiyettir. Gerek yurt içi gerekse yurt dışında hakkında çok az yayın olan *Divân*'ın bilinen tek nüshası, Rusya'da Saint Petersburg Leningrad Asya Müzesi diğer bir adıyla da "Doğu Bilimleri Müzesi"ndeki el yazmaları içinde 2452 numara ile kayıtlıdır. Şeyh-zâde Atâyî'nin *Divân*'ı üzerine yapılan bu çalışma "İnceleme", "Metin", "Sözlük" ve "Tıpkıbasım" bölümlerinden oluşmaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1292, Ankara 2019)

11. *ESKİ DÖNEM TÜRK-MOĞOL DİL İLİŞKİLERİ (8-14. Yüzyıllar)*
Aleksandr ŞÇERBAK
Çeviren: Rysbek ALİMOV



Bu kitapta yazar, Türk ve Moğol dilleri arasındaki etkileşim meselelerini konu eder ve Altay teorisiyle ilgili görüşlerini ortaya koyar. Yazar, Türkçe-Moğolca zengin dil malzemesine dayanarak Moğolcadaki Türkçe ve Türkçedeki Moğolca unsurların tespit edilmesi konusunda var olan yöntemleri daha ileri düzeye taşır. Moğol ve Türk dillerinin soyca ortak olmadığını, her ikisinin de kendine özgü söz varlığı olduğunu savunan yazar, bu dillerdeki benzerlikleri karşılıklı yoğun etkileşim ve iç içe geçmişliğe bağlar.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1293, Ankara 2019)

12. *ESKİ UYGUR TÜRKÇESİNDE BUDİZM VE MANİHAİZM TERİMLERİ*

Hacer TOKYÜREK



Tarih boyunca pek çok din ile münasebette bulunan Türkler, bu dinleri kendi öz kültür yapılarıyla bağdaştırmaktadır. Eski Uygurlar da içinde bulundukları dinlerden ister istemez etkilenmişler ve hayatlarını bu dinlerin ekseninde oluşturmuşlardır. İşte bu çalışma Eski Uygur toplumunun etkilenmiş olduğu dinlerden olan Budizm ve Manihaizm üzerine bina edilmiştir. Çalışmanın asıl gayesi Eski Uygur dilinde bulunan Budizm ve Manihaizm ile ilgili terimlerin tespittir. Terimsel bir çalışma olan bu eser "Giriş", "Budizm ve Budizm Terimleri", "Manihaizm ve Manihaizm Terimleri", "Eski Uygurca Metinlere Göre Budizmin Manihaizme Etkisi", "Sonuç" ve "Dizin" olmak üzere altı bölümden oluşmaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1294, Ankara 2019)

13. *ESKİ UYGURCA ALTI DIŞLI FİL HİKÂYESİ*

Hazırlayan: Murat ELMALI



Eski Uygurca Altı Dışlı Fil Hikâyesi, Eski Uygur Türkçesi dönemine ait bir hikâyedir. Budizmin yayılma alanı içerisinde hemen hemen her bölgeye yayılan *Altı Dışlı Fil Hikâyesi*, Eski Uygur Türkçesinde de önemli bir yere sahiptir. Hikâyenin Eski Uygurca paralel belgelerden oluşması hikâyenin farklı dönemlerde ve farklı bölgelerde okunduğunu göstermektedir. Hikâyenin hemen bütün varyantlarının "Giriş" bölümünde, Toharca A ve Eski Uygurca varyantının ayrıntılı şekilde "Notlar" bölümünde mukayesesi, Uygur Türklerinin Budizm inancının anlaşılması açısından önemli bilgiler içermektedir. Daha önce münferit bir şekilde Türkiye Türkçesine aktarılmamış olan eserin günümüz Türkçesine kazandırılmasıyla Türkiye'deki Eski Uygurca külliyyatına katkı sağlanmaya çalışılmıştır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1295, Ankara 2019)

14. *GELENEKSEL HONGORAY ŞAMANLIĞI*

V. Yakovleviç BUTANAYEV

Çeviren: Abdulselam ARVAS



Bu eserde, Hakas Türklerinin geleneksel Şamanlığı konu edinilmiştir. Zira yazar, 1980 öncesi yaşayan eski Şamanlarla görüşmüş ve onlardan dua metinleri derlemiştir. Onun için eserinde de "Geleneksel Hongoray Şamanlığı" başlığını kullanmıştır. Ayrıca yazarı, kitabın başlığında "Hongoray" kelimesini kullanmak suretiyle de gelenekselliğe vurgu yapmak istemiştir. Çünkü Hakaslar, geçmişte bu isimle bir devlet kurmuşlardır. Eser, yazarın Hakasya'da kırk yıl boyunca yaptığı alan araştırmaları neticesinde ortaya çıkmıştır; alan çalışmaları hakkında daha önceki yazılı eserlerle de desteklenmiştir. Böylece kitap "İrlik Han'ın Savaşçıları", "Ebedî Ruhların Âlemi", "Ritüelistik Eşyalar" ve "Şamanistik Kalmamalar" olmak üzere dört ana başlıkta kaleme alınmıştır. Bu çalışma, Hakas Türklerinin geleneksel şamanlığını her yönüyle inceleyen bir eserdir.

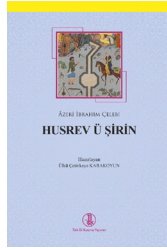
(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1296, Ankara 2019)

15. *HUSREV Ü ŞİRİN*

ÂZERİ İBRAHİM ÇELEBİ

Hazırlayan: Ülkü Çetinkaya KARAKOYUN

Doğu edebiyatının en sevilen aşk hikâyelerinden biri olan Husrev ü Şirin (Ferhad u Şirin), İran ve Türk edebiyatlarında büyük ilgi görmüş ve pek çok şair tarafından mesnevi biçiminde kaleme alınmıştır.



Husrev ü Şirin (Ferhad u Şirin) mesnevilerinin konusu, Sasanî hükümdarlarından Husrev-i Perviz (M.596-628) ile Ermen melikesinin yeğeni Şirin ve Şirin'in diğer âşığı Ferhad arasındaki iki aşk etrafında gelişen ve efsaneleşen olaylardan oluşmaktadır. Türk edebiyatına İran şairi Nizamî-i Gencevî'nin (d.1141-ö.1203) Husrev ü Şirin mesnevisinden tercüme yoluyla geçen bu hikâyeyi, Türk edebiyatında mesnevi konusu olarak işleyen şairlerden biri de XVI. yüzyıl şairi Âzerî'dir (Muallimzade İbrahim Çelebi) (ö.993/1585).

Âzerî'nin, kaynaklarda varlığından söz edilmeyen Husrev ü Şirin mesnevisinin tespit edilen tek nüshası, Macar Bilimler Akademisi Kütüphanesindedir. Bu kitap, Âzerî'nin adı geçen mesnevisinin söz konusu nüshasının tıpkıbasımını, çeviri yazılı metnini ve bu metin üzerine yapılan incelemeyi içermektedir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1297, Ankara 2019)

16. İRAN AZERBAYCANI ÂŞIK DESTANLARI 2

Anlatan: Tebrizli Âşık Hasan Gaffari

Derleyen: Nabi KOBOTARİAN (AZEROĞLU)



"Tufarganlı Abbas ile Gülgez Destanı"nın Âşık Hasan Gaffari'den derlenerek yazıya geçirilen Tebriz varyantında, Safevi şahlarından Şah Abbas ile Âşık Abbas'ın Gülgez için verdiği mücadeleden bahsedilmektedir.

Eserde destan ve destan anlatıcısı hakkında bilgiler verildikten sonra "Metin" bölümü çeşitli konu başlıklarına ayrılarak verilmiştir. Ayrıca eserin sonunda "Kişi Adları Dizini", "Yer Adları Dizini", "Sözlük", "Açıklamalar" ve "Kaynaklar" yer almaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1298, Ankara 2019)

17. KARAYCANIN KARŞILAŞTIRMALI GRAMERİ

Tülay ÇULHA



Bu kitap, Karaycanın başta Kırım olmak üzere Trakay ve Haliç diyalektlerinin ses ve yapı bilgisi bakımından karşılaştırmasını içeren çalışmanın ikinci baskısıdır. İkinci baskıya hazırlanırken kitabın ilk baskısına büyük oranda bağlı kalınmış, sadece birkaç düzeltme ve örneklerin gösterimine ilişkin düzenleme yapılmış; bu süre zarfında yayımlanan eserler çalışmaya dâhil edilmemiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1299, Ankara 2019)

18. KIRGIZ DESTANLARI 16 BAĞIŞ DESTANI

Anlatan: Yusuf MAMAY

Hazırlayan: Çiğdem AKYÜZ ÖZTOKMAK



Bagış, Kırgız Türklerinin Cediger soyunun bağımsızlık mücadelelerinin, kabile hayatlarına kadar giden Orta Asya bozkırlarındaki Türk-Moğol, Türk-Çin savaşları ve Rusların Türkistan topraklarını ele geçirme politikasını yürüttükleri yarım asırlık dönemi içeren geniş bir tarihî tabakaya ve coğrafyaya değinilerek çoğunluğu yazılı kaynaklarda da yer alan kahramanların şahsında, mitik ve metafizik motifler ile bezenmiş sözlü bir kahramanlık destanıdır.

Çalışma, "Bagış Destanının Konusu, Teşekkülü ve Tarihî Arka Planı", "Bagış Destanında Zaman ve Mekân", "Bagış Destanında Mitik ve Epik Unsurlar", "Bagış Destanındaki Kahramanlar", "Bagış Destanında Kococaş, Dede Korkut, Manas ve Semetey Destanlarının İzleri", "Bagış Destanında

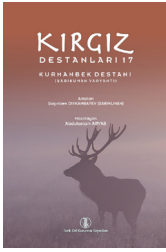
Savaş Metafiziği ve Sembolik Silahlar”, “Epik Kurallar Bağlamında Bağış Destanı” ve “Bağış Destanında Dil ve Üslup Özellikleri” başlıkları altında sekiz bölümde incelenmiştir. Destan metni aynı sayfanın sol tarafında Kırgız Türkçesi aslı, sağ tarafında ise Türkiye Türkçesi aktarması yer alacak şekilde düzenlenmiştir. Aktarma sırasında Türkiye Türkçesinde doğrudan veya kısa karşılığı olmayan kelimeler “Sözlük” bölümünde açıklanmıştır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1300, Ankara 2019)

19. KIRGIZ DESTANLARI 17 KURMANBEK DESTANI (Sarıkunan Varyantı)

Anlatan: Sagınbek DIYKANBAYEV (SARIKUNAN)

Hazırlayan: Abdulselam ARVAS



Kırgız destanları, Türk dünyası destancılık geleneğinin önemli bir parçasını teşkil etmektedir. “Kurmanbek Destanı” ise “Manas”tan sonra Kırgızların en çok varyanta / versiyona sahip destanlarından biridir. Mezkûr destanın çok varyantlı / versiyonlu olması onun eksik yönlerini tamamlamakta ve Türk dünyası destancılık geleneğinde önemli bir yer edinmesini sağlamaktadır. Bu çalışmada ana hatlarıyla Kırgız destanları tanıtılarak “Kurmanbek Destanı” üzerine yapılan çalışmalardan bahsedilmiştir. Ayrıca mukayeseli yöntem kullanılmak suretiyle “Kurmanbek Destanı”nın metinleri karşılaştırılmış ve bu doğrultuda destanın dört varyantı ile beş versiyonu olduğu tespit edilmiştir. Daha sonra araştırmada varyant ve versiyonlar tanıtılarak bunların özetleri verilmiş, Sarıkunan varyantı ise Türkiye Türkçesine aktarılmıştır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1301, Ankara 2019)

20. KISASÜ'L-ENBİYÂ (Peygamber Kıssaları)

RABĞÜZÎ

Hazırlayan: Aysu ATA



Rabğüzî'nin “Arayan çabuk bulacak, işiten çabucak bilecek, diyerek Kısasü'l-Enbiyâ adını verdik” dediği bu eser, 1310 yılından bu yana özgünlüğü ile Orta Asya'dan özellikle Maverâünnehir'den Anadolu'ya akan bir düşünce nehridir. Ayrıca Harezmi Türkçesi konusunda çalışanların başvuracağı önemli kaynaklardan biridir. İki cilt olan bu çalışmanın birinci cildi “Giriş”, “Metin”, “Dizin” İkinci cildi “Tıpkıbasım” bölümlerinden oluşmaktadır. “Giriş” bölümünde eser ile ilgili bilgiler verilmiştir. Metin bölümünde, çalışmada esas alınan Londra nüshasının çeviri yazısı yapılmış, kritiği gerektiren yerler aynı sayfada dipnotlar hâlinde gösterilmiştir. Dizin bölümünde ise gramatikal dizin ve özel adlar dizini yer almaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1302, Ankara 2019)

21. MÜNTAHAB-I ŞİFÂ

Hacı Paşa [Celâlüddin Hızır]

Hazırlayan: Zafer ÖNLER

Müntahab-ı Şifâ, XIV. yüzyıl hekimlerinden Hacı Paşa'nın Türkçe yazdığı eserlerinin en ünlüsüdür. Eserin yazılış tarihi kesin olmamakla birlikte XIV. yüzyılın sonları olduğu tahmin edilmektedir. Türk tıp tarihi açısından



taşıdığı önemin yanı sıra zengin söz varlığından dolayı Türkçenin tarihsel sözlüğü açısından da büyük önem taşır.

Eser, genel sağlık bilgilerini içeren bölüm ile başlamaktadır. Devamında belirli hastalıklardan her birinin tanımı, belirtileri ve nedenleri üzerinde durulduktan sonra sağaltımlarıyla ilgili ilaçlar ve yöntemler hakkında bilgiler vermektedir. Eserin son bölümü çeşitli ilaçların terkiplerinden oluşmaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1303, Ankara 2019)

22. TÜRK DİLLERİNDE AKRABALIK ADLARI

Yong-Söng LI

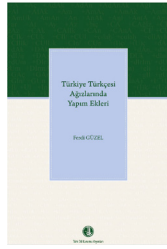


Bu çalışmada kan bağına ve evliliğe dayanan akrabalığı anlatan kelimeler ele alınmıştır. Eser, en eski kaynaklardan günümüzdeki kaynaklara kadar yazı ya da konuşma dili olan her dil gözden geçirilerek şekillendirilmiştir. Kitap, "Akraba Anlamındaki Terimler", "Akrabalık Terimleri" ve "Sonuç" bölümlerinden oluşmaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1304, Ankara 2019)

23. TÜRKİYE TÜRKÇESİ AĞIZLARINDA YAPIM EKLERİ

Ferdi GÜZEL



Bu çalışma, Türkiye Türkçesi ağızlarındaki yapım eki varlığını ortaya koymak, Türkçenin ağızlardaki kelime türetme gücünü ve zenginliğini göstermek amacıyla hazırlanmıştır. Yazı dilinde bulunmayan birçok yapım ekine sahip olan Türkiye Türkçesi ağızları, Türkçe ve Türklük bilimi için gerçek bir hazinedir. Zengin bir malzemeye dayalı olan bu çalışmada Türkiye Türkçesi ağızlarında görülen yapım ekleri ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1305, Ankara 2019)

24. TÜRKİYE TÜRKÇESİ VE ÇAĞDAŞ MOĞOLCADA ÇATI

Baasanjav TERBİSH



Türkiye Türkçesi ve çağdaş Moğolcadaki çatı kategorisinin mukayeseli olarak incelendiği bu eserde, çatı araştırmalarında kullanılan geleneksel yaklaşımlar ve teorilerden istifade edilerek hem tarihsel hem de çağdaş Türk ve Moğol dillerinden toplanan malzemeler değerlendirilmiş ve özellikle ettirgen, oldurgan ve edilgen çatıların ve yapıların özellikleri yeniden tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu kitap, karşılaştırmalı Türk ve Moğol grameri üzerine yapılacak çalışmalara kaynaklık edecek niteliktedir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1306, Ankara 2019)

25. TÜRK EDEBİYATINDA MİZAH SEMPOZYUMU

Türk Dil Kurumu



13-15 Mayıs 2016 tarihlerinde Türk Dil Kurumu ve Recep Tayyip ERDOĞAN Üniversitesi işbirliği ile düzenlenen "Türk Edebiyatında Mizah Sempozyumu"na ait altmış bir bildiriden oluşmaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1324, Ankara 2019 e-kitap)

b) TIPKIBASIMI YAPILAN KİTAPLAR:

1. TÜRKİYE'DE HALK AĞZINDAN DERLEME SÖZLÜĞÜ

Türk Dil Kurumu

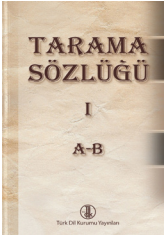


Söz Derleme Dergisi'nin eksikliklerinin tamamlanması ve düzeltilmesi ile Anadolu ağızlarının eksiksiz bir sözlüğünün hazırlanması amacıyla 1952 yılında yeniden derlemeler yapılması yoluna gidilmiştir. Söz Derleme Dergisi'nin verileriyle birleştirilerek *Türkiye'de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü* adıyla 1963 ile 1982 yılları arasında 12 cilt hâlinde yayımlanmıştır. 2009 yılında eserin ilk iki baskısında gösterilen doğru yanlış cetvellerinin eser üzerindeki gerekli düzeltmeler yapılarak özel kutulu birleştirilmiş tıpkıbasımı gerçekleştirilmiştir. Eserin tamamı 125.000'den fazla madde başını içermektedir. Kelimelerin halk ağzında yaygın görülen biçimi madde başı olarak alınmış, anlamları verildikten sonra hangi bölgelerde kullanıldığı gösterilmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 211, Ankara 2019, 4. baskı, 6 cilt)

2. TARAMA SÖZLÜĞÜ

Türk Dil Kurumu



Bu eser, 13. yüzyıldan günümüze kadar Türkiye Türkçesiyle yazılmış 227 eserden taranan ve bugün kullanılmayan ya da anlamı değişik olarak kullanılan Türkçe sözlerin sözlüğüdür. *Tarama Sözlüğü* 1963-1972 yılları arasında 6 cilt olarak yayımlanmıştır. 1974 yılında, sözlüğün 6 ciltlik bölümünde yer alan ve bugün kullanılmayan 240 ek ve bu ekler için eserlerden alınan 3.100 tanığın yer aldığı "Ekler" cildi eklenmiştir. 1977 yılında da daha önceki 6 ciltte yer alan madde başlarının karşılığı olan 15.000 kadar kelimenin madde başı yapılarak düzenlenmesiyle oluşturulan "Dizin" cildi de eklenerek *Tarama Sözlüğü* 8 cilt olarak tamamlanmıştır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 212, Ankara 2019, 4. baskı, 8 cilt)

3. BÖLGE AĞIZLARINDA ATASÖZLERİ VE DEYİMLER

Türk Dil Kurumu



Bu eser, 1969 ve 1971 yıllarında iki cilt hâlinde çıkan *Bölge Ağızlarında Atasözleri ve Deyimler* adlı eserin birleştirilerek imla birliği sağlanmış ve çeşitli dönemlerde ele alınmasından kaynaklanan tutarsızlıklarının giderilerek hazırlanmış baskısıdır. *Bölge Ağızlarında Atasözleri ve Deyimler*, bir sözlük çalışması değildir; Türkiye'nin çeşitli bölgelerinden derlenen atasözü ve deyimlerin, derlendiği yer belirtilerek bir araya getirilmesinden oluşmaktadır. Eserde atasözleri ve deyimlerin anlamlarına yer verilmemiştir. Eserdeki sözleri Türkiye'nin çeşitli bölgelerinden derleyenlerin adları, nerelerden yaklaşık kaç söz derlendiği bilgisi ile verilmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 279-331, Ankara 2019, 6. baskı)

4. ÖRNEKLERLE TÜRK ŞİİR BİLGİSİ

Cem DİLÇİN

12. baskısını gerçekleştirdiğimiz eser, divan şiiri ve halk şiiri ile ilgili derlenmiş bir seçki kitabıdır. Kitap, Türk şiirinin ölçü, uyak, biçim gibi dış yapısıyla ilgili konularıyla birlikte iç yapısını oluşturan söz



sanatlarını da ele alarak bunlara ilişkin tanımlar vermiştir. Kurallar, ölçü kalıpları, nazım biçimleri ve türleri, söz sanatları birer örnekle açıklanmıştır. Kitabın başındaki "Ön Söz"den sonra konular üç bölüm altında toplanmıştır: 1. bölümde "Ölçüler ve Uyak", 2. bölümde "Nazım Biçimleri ve Türleri", 3. bölümde "Söz Sanatları" açıklanmıştır. Kitabın sonunda "Terimler ve Şairler Dizini" de bulunmaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 517, Ankara 2019, 12. baskı)

5. DİL VE EDEBİYAT YAZILARI

Tevfik Fikret

Hazırlayan: İsmail PARLATIR



Tevfik Fikret'in değişik gazete ve dergilerde yayımlanmış makaleleri bu çalışmada bir araya toplanmış, böylece onun dil, edebiyat ve sanat görüşleri bir bütün olarak okuyucuya sunulmuştur. Bu eserde ayrıca Tevfik Fikret'in mektuplarına tarih sırasına göre yer verilmiştir. Eserin sonunda, metin içinde geçen özel adlar ve edebiyat terimlerine ait bir dizin bulunmaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 534, Ankara 2019, 4. baskı)

6. UYGURCA METİNLER İ KUANŞİ İM PUSAR (Ses İşiten İlâh)

Hazırlayan: Şinasi TEKİN



İslamiyetten önceki Türk dili kaynaklarının önemli bir bölümünü Uygurca metinler teşkil eder. *Kuanşi İm Pusar* adlı metin, ilk olarak W. Radloff tarafından Almanca tercümesi ile birlikte Uygur harfleri ile yayımlanmıştır. Bu çalışma metnin tek nüshasına dayanmakta ve transkripsiyonu bulunmamaktaydı. İlk baskısı 1993 yılında yapılan Şinasi TEKİN'in çalışması, eserin diğer üç nüshasının karşılaştırılmasına dayanmaktadır. Eserin başındaki "Ön Söz" ve "Giriş" bölümlerinden sonra; "Uygurca Metin", "Tercüme", "Notlar", "Ek ve Sözler Fihristi", "Sanskrit-Uygurca Fihrist", "Kısaltmalar ve Bibliyografya" bölümleri yer almaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 576, Ankara 2019, 2. baskı)

7. TÜRKÇE SÖZLÜK

Türk Dil Kurumu



Türk Dil Kurumunun 11. baskıya ulaşan "Türkçe Sözlük" adlı bu eseri altmış beş yıllık bir geleneğin ürünü olarak dilimizin en kapsamlı ve en yetkin sözlüğüdür. Sözlük; söz, terim, deyim ve anlamdan oluşan 122.423 söz varlığına sahiptir. Sözlükte 77005 madde başı ve 15.287 madde içi olmak üzere toplam 92.292 söz bulunmaktadır. Türk edebiyatından seçilmiş 34.664 örnek cümleyle sözcüklerin tanıtıldığı bu sözlüğün toplam metni ise 1.454.903'e erişmektedir. "*Türkçe Sözlük*"ün bu baskısında Türk Dil Kurumu'nun Türkçe Sözlük veritabanına anlam ve örnek eklenmesi için yazar ve şairlerin eserlerinin bilgisayar ortamına aktarılmasıyla oluşturulan derlem (corpus)'den ilk defa yararlanılmıştır. Eserin giriş bölümünde sözlükçülük kavramları ve terimlerine, ilk sözlüklerden günümüze kadar olan sözlüklere, Türklerdeki sözlükçülük faaliyetlerine ve "*Türkçe Sözlük*"ün önceki baskılarına değinilmiş ve sözlüğün kullanımına, sözlükteki madde düzenine, sözlükte kullanılan kısaltma ve işaretlere dair açıklamalar yapılmış ve çeviri yazı alfabesi eklenmiştir. Eserin sonunda ise Türkçe, Yazışmalar gibi başlıklardan meydana gelen Ek Bilgiler bulunmaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 549, Ankara 2019, 11. baskı)

8. *BÂKÎ DÎVÂNÎ*

Hazırlayan: Sabahattin KÜÇÜK



Bu eser, XVI. yüzyıl Türk edebiyatının en önemli şairlerinden Bâkî'nin şiirlerinin tenkitli metnini içerir. Döneminde "Sultanü's-şu'ara" olarak şöhret bulan Bâkî, anılan eseriyle gerek kendi zamanındaki gerekse daha sonraki yüzyıllarda yetişmiş şairler üzerinde güçlü etkiler bırakmasının yanı sıra örnek alınan bir sanatkâr olmuştur. Bu eser, kütüphanelerimizdeki el yazması Bâkî divanlarının bilimsel esaslar çerçevesinde karşılaştırmaları yapılarak hazırlanmıştır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 601, Ankara 2019, Gözden Geçirilmiş 4. baskı)

9. *KARAHANLI TÜRKÇESİ GRAMERİ*

Necmettin HACİEMİNOĞLU



Yaklaşık iki yüz yıllık bir zaman dilimini kapsayan Karahanlı Türkçesi, Köktürk ve Uygur Türkçesinin bir devamıdır. Necmettin HACİEMİNOĞLU'nun *Karahanlı Türkçesi Grameri* adlı bu çalışması; *Dîvânü Lugâtî't-Türk*, *Kutadgu Bilig*, *Kur'an-ı Kerim Tercümesi*, *Atabetü'l-Hakayık* ve *Divan-ı Hikmet* metinlerine dayanmaktadır. Karahanlı Türkçesinin Grameri: "Ses Bilgisi", "Şekil Bilgisi", "Cümle" başlıkları altında incelenmektedir. Eserin başında Ahmet CAFEROĞLU'nun "Karahanlılar Devri Türk Edebiyatı" başlıklı yazısı ve "Karahanlı Türkçesi" hakkında genel bilgiler bulunmaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 638, Ankara 2019, 2. baskı)

10. *GÜZEL YAZILAR ROMANLAR*

Türk Dil Kurumu



Roman, hayat ile doğrudan ilgisi olduğu için okuyucu ile iletişim kurmada diğer edebî türler içinde ayrı bir yere sahiptir. Türk edebiyatındaki geçmişi pek eski olmayan tür, 19. yüzyılın ikinci yarısından sonra öteki türlere göre büyük aşama kaydetmiş; bu kısa geçmişe karşın okuyucu ve edebî çevreleri peşinde sürüklemeyi bilmiştir. Bu çalışmada, kısa bir tarihî geçmişi olan Türk romanının zengin ve verimli ürünlerden oluşan bir demet bir araya getirilmiştir. Kitapta, seçilen eserlerin özünü veren veya en çarpıcı bölümlerinden alınan parçalar ile birlikte, kısa özetleri çalışmaya dâhil edilmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 645, Ankara 2019, 4. baskı)

11. *GENÇ KALEMLER DERGİSİ*

Hazırlayanlar : İsmail PARLATIR - Nurullah ÇETİN

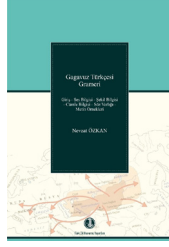


1911 yılında Ali Canip ve Ömer Seyfettin'in önderliği, Ziya Gökalp'ın desteğiyle "dil ve edebiyatta millî benliğe dönüş" ruhunu benimsemiş bir süreli yayın olarak çıkmaya başlayan *Genç Kalemler Dergisi* kısa sürede genç kuşaklar arasında ilgi odağı olmuş ve edebî çevrede geniş yankı uyandırarak kendi adını verdiği bir edebî hareket yaratmıştır. Bu süreç içerisinde bereketli bir yayın hayatı ile de dil ve edebiyatta "kaynak eser" niteliği kazanmış olan bu derginin bütün yazılarının toplu olarak verildiği bu çalışma; araştırmacılara, öğrencilere ve konu ile ilgili geniş okuyucu kitlelerine çok büyük kolaylık sağlayacaktır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 650, Ankara 2019, 3. baskı)

12. GAGAVUZ TÜRKÇESİ GRAMERİ

Nevzat ÖZKAN



Gagavuzlar, Bulgaristan ve Romanya'da yaşayan, dil, din ve kültür yapısı olarak kendine özgü özellikleri bulunan bir Türk topluluğudur. Gagavuz Türkçesi; Türkiye Türkçesi, Azerbaycan Türkçesi ve Türkmen Türkçesi ile birlikte Batı, Güney-Batı veya Oğuz grubu olarak adlandırılan şiveler arasında yer alır. Ağız özellikleri bakımından da Balkan Türk ağızlarındandır.

Eserde Gagavuz Türkçesi, "Giriş", "Ses Bilgisi (Fonetik)", "Şekil Bilgisi (Morfoloji)", "Cümle Bilgisi (Sentaks)" başlıkları altında ele alınmaktadır. Ayrıca eserde "Sözlük" ve "Metin Örnekleri" bulunmaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 657, Ankara 2019, 2. baskı)

13. TASARLAMA KİPLERİNİN İŞLEVLERİ

Fatma TÜRKYILMAZ



Eser; emir, istek, şart, gereklilik kiplerinden oluşan tasarlama kipleriyle ilgili bilgiler içermektedir. Çekimlenmiş fiillerde bu kiplerin istek, beddua, tahmin, kesinlik, ikaz vb. başlıklar altında toplanabilen işlevleri üzerinde durulmuştur. Eserin girişinde kip olgusu dile getirilmiştir. "İnceleme" kısmında tasarlama kipleri ile ilgili geniş açıklamalarda bulunulmuştur. "Sonuç" kısmında eldeki malzemenin bir değerlendirilmesi yapılmıştır. Eserin sonunda doğrudan yararlanılan ve dipnotta adı geçmeyen kaynakların listesi yer almaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 729, Ankara 2019, 2. baskı)

14. KAFKASYA'DAKİ GÖKTÜRK (RUNİK) İŞARETLİ YAZITLAR

İsmail DOĞAN



Kafkasya'daki Göktürk işaretli yazılar hakkındaki bu eser; "Giriş", "Albüm", "Açıklamalar", "Notlar" ve "Bibliyografya" bölümlerinden oluşmaktadır. Eserin "Giriş"inde Göktürk yazısı, yayılma sahası ve versiyonları üzerinde durulmuştur. "Albüm" bölümü, Kuzey Kafkasya'nın kuzeydeki uç noktası olan Volgograd bölgesinden başlayarak güneye doğru Sarkel, Nevocerensk, Azov, Rostov, Stavropol, Karacay-Cerkessk, Gürcistan ve Azerbaycan'a kadar olan bölgeden çekilmiş olan 283 fotoğrafı içermektedir. "Açıklamalar ve Notlar" bölümünde fotoğraflar ile ilgili açıklamalar, daha önceki çalışmalarla mukayeseli olarak verilmiştir. Göktürk yazıtlarıyla ilgili olarak yararlanılan kaynaklar "Bibliyografya"da yer almıştır. Eserin sonunda, Göktürk yazıtlarının Kafkasya'daki dağılımını gösteren bir de harita bulunmaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 736, Ankara 2019, 2. baskı)

15. TÜRKİYE TÜRKÇESİ GRAMERİ ŞEKİL BİLGİSİ

Zeynep KORKMAZ

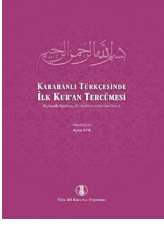


Bu eser tasvirici gramer yöntemi ile hazırlanmış bir araştırma ve inceleme ürünüdür. Eserde Türk dilinin kendi yapı ve işleyişiyle ilgili kurallar ortaya konulmuştur. Böylece Türkçenin grameriyle ilgili yanlış sınıflandırmalar temizlenerek tutarlı ve geçerli bir bütün içerisinde bir gramer kitabı ortaya çıkarılmıştır. Eserin ayrıntılı ve kapsamlı yapısı onu temel eser konumuna getirmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 827, Ankara 2019, 6. baskı)

16. KARAHANLI TÜRKÇESİNDE İLK KUR'AN TERCÜMESİ

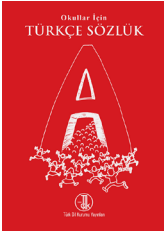
Hazırlayan: Aysu ATA



Kur'an tercümelerinde Arapça kelimelerin altlarına yazılan Türkçe kelimelerin anlamlarının Kur'an'daki aslı ile karşılaştırılarak belirlenmesi Türkçenin köken bilgisi bakımından önemlidir. Prof. Dr. Aysu ATA bu eser ile Kur'an tercümelerinin Türkoloji araştırmalarındaki önemini bir kez daha ortaya koymuştur. John Rylands Kitaplığı (Manchester), Arapça Yazmalar 25-38 numaradaki 14 ciltlik ve Chester Beatty Kitaplığı (Dublin) 1606 ve 1630'daki iki varaklık yazmayı esas alan bu çalışma "Giriş", "Metin", "Notlar" ve "Dizin" olmak üzere dört bölümden oluşmaktadır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 854, Ankara 2019, 3. baskı)

17. OKULLAR İÇİN TÜRKÇE SÖZLÜK

Türk Dil Kurumu



Bu eserde, Türk Dil Kurumunun *Türkçe Sözlük*'ü temel alınmış, okul müfredatına göre seçilen tanımlar ve anlamları öğrencilerin yaş düzeyine göre yeniden yazılmıştır. Anlamların verilişinde hem okulların ders içerikleri hem de öğrencilerin söz varlığı göz önünde bulundurulmuştur. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 857, Ankara 2019, 8. baskı)

18. OKULLAR İÇİN YAZIM KILAVUZU

Türk Dil Kurumu

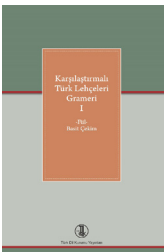


Okullar İçin Yazım Kılavuzu, "Yazım Kuralları", "Konu Dizini", "Genel Dizin" bölümlerinden oluşmaktadır. Kuralların anlatımında öğrencilerin kavrayabileceği düzey dikkate alınmış, ayrıca Türkçe dersinde yararlı olabilecek bilgilere de yer verilmiştir. "Konu Dizini" yazım ile ilgili çeşitli konuların "Kurallar" bölümünün hangi sayfasında yer aldığının kolayca bulunabilmesini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. "Dizin" bölümünde ise sözlerin yazılışları alfabetik bir biçimde verilmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 858, Ankara 2019, 8. baskı)

19. KARŞILAŞTIRMALI TÜRK LEHÇELERİ GRAMERİ I-FİİL-BASİT ÇEKİM

Türk Dil Kurumu



Çok geniş bir coğrafyaya yayılmış Türk dünyasının 20 yazı dilini içine alan bu eser 44 kişilik bilim insanının 11 yıllık çalışması sonucu baskıya hazır hâle getirilmiştir. Bu çalışmada Türk lehçelerindeki basit fiil kipleri; geçmiş zaman, şimdiki zaman, gelecek zaman, istek, gereklilik, şart ve emir kipleri olarak ayrılmış; kendi içlerindeki değişik şekiller ise I. tip, II. tip, III. tip şeklinde tasnif edilmiştir. Her kip incelenirken kiplerin ünlü ve ünsüzle biten fiil köklerine eklendiklerinde aldıkları şekil ve şahıslara göre çekimi, "Ses Düzeni" başlığı altında verilmiştir. Olumsuzluk ve soru şekilleri her lehçede tek tek ele alınmıştır. Ayrıca işlevler başlığı altında her ekin farklı lehçelerdeki fonksiyonları örnekler verilerek belirtilmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 879, Ankara 2019, 3. baskı)

**20. TÜRKÇE, KORECE, MOĞOLCA VE MANÇU-TUNGUZCANIN
KARŞILAŞTIRMALI SES VE BİÇİM BİLGİSİ**

Han-Woo CHOI



Bu çalışma Korece ile Türkçe arasındaki akrabalığı tespit etmek için yapılmıştır. Bunun için Korece ile Türkçe arasındaki ses bilgilere ve biçim bilgilere ortak unsurlar üzerinde durulmuştur. Araştırma sonucu Korece ile Türkçe arasında çok sayıda ortak kelime ile ses bilgilere denklikler tespit edilmiştir. Böylece kitapta iki Altay dili olan Korece ve Türkçe arasında yakın bir akrabalığın mevcut olduğu gösterilmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 993, Ankara 2019, 2. baskı)

21. KAMUS-I TÜRKİ

Şemseddin Sami

Hazırlayan: Paşa YAVUZARSLAN



Şemseddin Sami'nin, *Kamus-ı Türkî*'si sadece ismiyle değil, sözlükçülük ilkeleri açısından da o dönemde kaleme alınan bütün Osmanlı sözlüklerinden ayrılmaktadır. Şemseddin Sami'nin Arapça, Farsça, Rumca, İtalyanca, İngilizce, Yunanca, Macarca ve Slav dillerinden geçen alıntı kelimelerin etimolojileri üzerinde yaptığı açıklamaları bugünkü etimolojik sözlüklerde yer alan bilgilere denk durumdadır. Bu sözlükte, yalnızca kelimelerin kökenleri hakkında değil, kelimelerin dil bilgisi özellikleri hakkında da ayrıntılı bilgi bulunmaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1001, Ankara 2019, 3. baskı)

22. SEYYÂH-I ÂLEM EVLİYA ÇELEBİ

Şükrü Halûk AKALIN

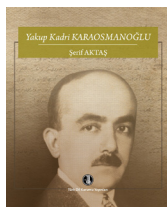


Evliya Çelebi; yedi iklim, on sekiz padişahlık gezen, yetmiş yılı aşkın ömrünün elli bir yılını seyahatlerde, bir diyardan bir başka diyara uzanan yollarda, farklı şehirlerde, değişik ülkelerde geçiren bir gezgindir. Seyahat ettiği coğrafyanın yüz ölçümü yaklaşık yirmi beş milyon km²'dir. Evliya Çelebi'yi bugüne ulaştıran *Seyahatname*'sidir. Seyahat ettiği ülkelerle, diyarlarla ilgili gözlemlerini, yolculuğu sırasında başından geçen olayları, kendisine anlatılanları akıcı diliyle ve ilgi çekici üslubuyla yazıya dökmüştür. Doğumunun 400. yıl dönümü dolayısıyla hazırlanan bu kitapta dünyaca ünlü gezginimiz Evliya Çelebi ve eseri *Seyahatname* tanıtılmaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1018, Ankara 2019, 3. baskı)

23. YAKUP KADRI KARAOSMANOĞLU

Şerif AKTAŞ



Türk Dil Kurumunun "Türkçeye Emek Verenler Dizisi"nin 40. kitabı olan bu eserde, imparatorluktan ulus devlete geçişin sancılarının yaşandığı yıllarda, sanatkâr ve gazeteci olarak yazı hayatına girmiş; Milli Mücadele yıllarında kalemiyle hizmet etmiş yazarlardan Yakup Kadri KARAOSMANOĞLU tanıtılmıştır.

"Hayattan Yazıya" başlığı altında Yakup Kadri'nin aile çevresi, öğrenimi, yazı hayatına başlaması ve bu yıllarda dil ile ilişkileri üzerinde durulmuştur. "Eser Verdiği Yazı Türleri" başlığı altında, sanat eserleri ve öğretici yazıları değerlendirilmiştir. Bu eser ve yazılarda Yakup Kadri'nin Türkçenin gelişmesine hizmeti vurgulanmıştır. Türkçe hakkında düşündükleri ise "Yakup Kadri KARAOSMANOĞLU ve Türkçe" başlıklı bölümde incelenmiştir. Eserin son kısmında Yakup Kadri'nin eserlerinden örnekler bulunmaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1102, Ankara 2019, 2. baskı)

24. ŞECERE-Yİ TERÂKİME

Ebû'l-Gâzî Bahâdır Han



1659-1660 yıllarında Ebû'l-Gâzî Bahâdır Han tarafından yazılan *Şecere-yi Terâkime*, 17. yüzyılın önemli tarih eserlerindendir. Eserini yazarken Ebû'l-Gâzî'ye Türkmen boyları arasında söylenen rivayetler ve hocaların, beylerin ellerinde bulunan şecere kaynağı etmiştir. Ayrıca tarihî eserlerden Reşidüddin'in *Câmi'ü't-tevârih*'indeki Oğuz-nâme'den yararlanmıştır, ancak *Şecere-yi Terâkime*'de *Câmi'ü't-tevârih*'te olmayan bilgiler de yer almaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1169, Ankara 2019, 2. baskı, 10+66 (a+b) s.)

c) SÜRELİ YAYINLAR:

1. Roman Özel Sayısı I-II

Türk Dil Kurumu



Türk Dili dergilerinin Temmuz 1964 ve Aralık 1964 yıllarında ilk baskıları gerçekleştirilen *Roman Özel Sayısı I* ve *Roman Özel Sayısı II*'nin birleştirilmiş tıpkıbasımıdır. Bu özel sayıda Türk romanı ile birlikte Fransız, İtalyan, Avusturya, İngiliz, Amerikan ve İspanyol romanı üzerine yazılarla, kimi romancıların yapıtlarından alınmış parçaları da bulacaksınız. Ayrıca dünyanın en beğenilen on romanını gösteren bir yazı ile tiyatro ve sinemaya aktarılmış romanlar üzerindeki iki incelemeyi de bu sayıda okuyacaksınız.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 154-159 D, Ankara 2019, 3. baskı)

2. Türk Dili Dergisi

Türk Dil Kurumu



Yayın hayatına 1951 yılının Ekim ayında başlayan *Türk Dili*, yayın hayatı boyunca ülkemizin sanat, dil, edebiyat ve düşünce hayatının şekillenmesinde belirleyici bir rol üstlenmiş, dil ve edebiyat dergiciliği içerisinde etkili ve önemli bir yere sahip olmuş ve yayın dünyasında kalıcı izler bırakmıştır.

Başlangıcından bugüne her ay okuyucusuna ulaşan *Türk Dili*, alanında yayımlanan en uzun soluklu dergilerin başında gelmektedir.

Türk Dili, sayfalarında yer verdiği Türk edebiyatının seçkin yazar ve şairlerinin edebî ürünleri başta olmak üzere Türk dilinin ve edebiyatının her alanı ve sorunuyla ilgili tartışmalar, soruşturmalar ve söyleşilerle gerek konulu gerek yazar merkezli hazırlanan özel bölüm ve dosyalarla yayımlandıkları dönemde alanında çoğu ilk olan ve hâlâ aranan özel sayılarla yayıncılığımız ve dergiciliğimiz içerisinde değerli bir yer işgal etmektedir.

Türkçe hassasiyeti olmak kaydıyla her türde edebî eserin yayımlanmasına imkân sağlayan *Türk Dili*'nde; birçok yazar, şair ve araştırmacı eserlerini, çalışmalarını yayımlama imkânı bulmuş, bunun yanı sıra Türk edebiyatına yeni şair ve yazarların kazandırılmasına da aracılık etmiştir.

2019 Yılında Türk Dili

Dergi	Dil ve Edebiyat Yazıları (İnceleme, söyleşi, gündem vb.)	Öykü/ Deneme	Şiir	Günlük	Kitap Tanıtım/ Değerlendirme	Gündem	Söyleşi	Çeviri
Ocak 805. Sayı	9	1	4	-	5	-	-	2
Şubat 806. Sayı	8	2	3	-	5	-	-	-
Mart 807. Sayı	10	3	3	-	2	-	-	1
Nisan 808. Sayı	10	2	4	-	2	1	-	1
Mayıs 809. Sayı	12	3	6	-	2	-	-	-
Haziran 810. Sayı	11	4	7	-	3	-	-	1
Temmuz 811. sayı	7	2	5	-	4	-	-	1
Ağustos 812. Sayı	10	2	5	-	4	-	-	1
Eylül 813. Sayı	9	3	6	-	2	1	1	1
Ekim 814. Sayı	7	2	8	-	1	-	-	3
Kasım 815. Sayı	12	1	6	-	4	-	-	2
Aralık 816. Sayı	7	4	5	-	2	-	-	-
Toplam	112	29	62	-	36	2	1	13

TABLO 23: 2019 yılının yazılarının sayılara göre dağılım tablosu.

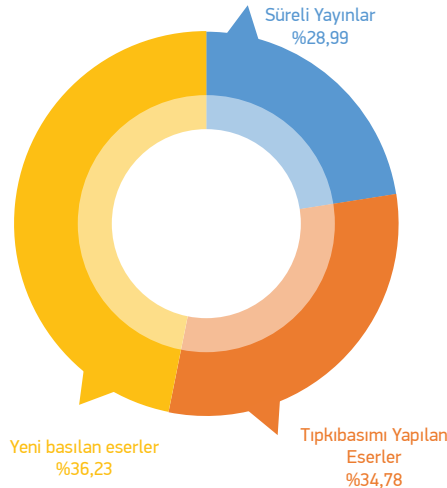
Türk Dili dergisi 2019 yılı Ocak ayından itibaren yeni bir tasarımla okuyucusuna ulaşmıştır. Kapak kalitesi ve türü, iç sayfa kalitesi ve türü olarak daha görsel ve baskı özelliğini büyük oranda tasarlandığı şekliyle yansıtır niteliğe ulaşmıştır. 2019 yılında sayfa tasarısı olarak da değişikliğe gidilmiş ve yeni bir tasarım şablonu oluşturulmuştur. Sayfa sayısında değişikliğe gidilmemiş, bir önceki yıl olduğu gibi bu yıl da 112 sayfa olarak hazırlanmıştır.

İçerik olarak dil, edebiyat, kültür ve sanat yazılarına yer verilmiştir. Daha önceki dönemlerde olduğu gibi kitaplık, gündem haberleri ve yitirdiklerimiz köşesi devam ettirilmiş, ek olarak belgelik köşesi oluşturulmuştur.

2019 yılı için iç kapak görseli kullanılmıştır. Ünlü Türk ressamlarından olan Âbidin Elderoğlu'na ait soyut resimler kullanılmıştır. Bununla birlikte 2019 yılında her yazının tür bilgisine sayfanın üst kısmında yer verilmiştir.

*Türk Dil'i*nde okuyucu ve araştırmacılara kolaylık sağlamak amacıyla gelenek hâline gelen 6 aylık dizin çalışması 2019 yılı için Haziran ve Aralık aylarında iki kez hazırlanmıştır.

Son olarak *Türk Dili* dergisi 2019 yılında, aylık 3000 adet olarak basılmıştır.



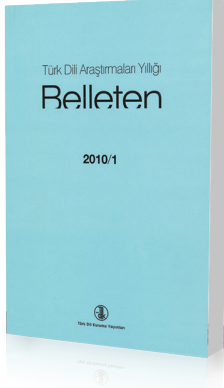
GRAFİK 8: 2019 yılında basılan eserlerin türlerine göre dağılımı.

Eser Türü	Adet	%
Süreli yayınlar	20	28,99
Tıpkıbasımı yapılan eserler	24	34,78
Yeni basılan eserler	25	36,23
Basımı yapılan toplam eser sayısı	69	100

TABLO 24: 2019 yılında basılan eserlerin türlerine göre sayıları.

3. Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten

Türk Dil Kurumu



1933'te yayın dünyasına *Türk Dili Türk Dili Tetkik Cemiyeti* Bülteni adıyla kazandırılan bu süreli yayın, 1937'de *Türk Dili Türkçe Fransızca Belleten* adıyla yayımlanmıştır. Derginin 1940'tan itibaren 20 sayı sürecek II. serisinin çıkarılmasına başlanmış ve adı da *Türk Dili – Belleten* olmuştur. 1951 yılından itibaren bu süreli yayın *Türk Dili* olarak aylık ve *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı – Belleten* olarak yıllık yayımlanmaya başlayan iki bağımsız dergi olmuştur. Türkiye'nin yıllık ilk akademik dergisi olan *Türk Dili Araştırmaları – Belleten* 1952'den beri kesintisiz olarak yayımlanmaktadır.

1984 sonrasında dergi ve Kurum yönetimindeki değişikliklerden sonra derginin yayımında bazı gecikmeler olmuşsa da bir süre sonra bu gecikmeler giderilmiş ve dergi olağan yayımına devam etmiştir. 1998 yılından itibaren yılda iki sayı yayımlanma kararı alınan dergide Türk dilinin tarihi, günümüzdeki durumu, grameri ve güncel sorunlarını ele alan ilmi yazılara yer verilmektedir.

Türk Dil Kurumu tarafından yayımlanan ve Türklük bilimi alanının marka dergilerinden biri olan *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*'in 67. sayısı 2019 Haziran ayında yayımlanmıştır. Derginin kapak ve sayfa tasarımı, logosu yenilenmiş; makalelerde esas alınan APA 6 yazım kuralları, makalelere eklenen Doi ve Orcid numaraları, makalelerin geliş ve yayımlanma tarihlerinin belirtilmesi, makalelerin sonunda geniş İngilizce özete (Extended Summary) yer verilmesi vd. dergimizin uluslararası nitelik kazanmasını ve ciddi tarama grupları tarafından dizinlenmesini sağlamıştır.

Dergimiz, tarama grupları tarafından dizinlenmeye başlayınca dergimize olan ilgi artmış ve birbirinden değerli bilim adamları da makalelerini dergimize göndermeye başlamıştır. Söz konusu makalelerin hakem süreçleri tamamlananlar, yayın ilkelerimiz gereğince geliş tarihleri esas alınarak yayımlanmaktadır.

Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten'in 68. sayısı 2019 Aralık ayında yayımlanmıştır. Böylece Belleten dergisi zamanında yayımlanma sürecini devam ettirmiştir.

Belleten'de son bir yıl içinde ULAKBİM TR Dizin ve APA 6 ölçütleri dikkate alınarak önemli değişiklikler ve uygulamalar gerçekleştirilmiştir. Söz konusu değişiklikler ve uygulamalar sayesinde dergimiz MLA, ERIHPLUS, MIAR, BRILL ONLINE, CITEFACTOR, SOBIAD dizinlerinde taranmaya başlamıştır. ULAKBİM TR Dizin, SCOPUS, SSCI, AHCI, ESCI, DOAJ dizinlerine de başvuruları yapılan dergimizin 2020 yılı içerisinde bu gruplar tarafından da taranmaya başlanması öngörülmektedir.

4. Türk Dünyası

Türk Dil Kurumu



Yirminci yüzyılın sonlarında Türk dünyasıyla ilişkilerin yeni bir yönde gelişmeye başlamasıyla birlikte, Türkiye ile Türk cumhuriyetleri arasında Türk dünyasının dili, edebiyatı ve tarihi konularında çalışmalar artmıştır. Bu dönemde Türk Dil Kurumu da Türk dünyasına yönelik çalışmalarını sözlük, dil bilgisi ve metin yayınları üzerinde yoğunlaştırmış, alanla ilgili eserler yayımlamıştır. Türk dünyasıyla ilgili benzer çalışmaların süreli bir yayın içerisinde değerlendirilmesi amacıyla 1996 yılının Nisan ayında *Türk Dünyası* dergisi yayın hayatına girmiştir.

Türk Dünyası dergisi, çok geniş bir coğrafyaya yayılan Türklerin dil, tarih ve kültürel iş birliğine yönelik ilmi ve edebî çalışmaları okuyucusuna duyurmayı ilke edinmiştir. Dergide bu doğrultuda Türk dünyasının dili, tarihi ve edebiyatına ilişkin inceleme yazıları, etkinlik haberleri, duyurular ve edebî metinlere yer verilmektedir. Dergi yazı kurulu, derginin düzenli bir biçimde ve yayımcılık ilkeleri doğrultusunda yayın hayatını sürdürmesi amacıyla çalışmalar yürütmektedir. Kurul, gönderilen yazıları değerlendirmekte, hakemlere göndermekte, gelen raporlar doğrultusunda makalelerin yayımı konusunda kararlar vermekte, böylece derginin sayılarının içeriğini belirlemektedir.

Dergimizin 2015 Bahar (39) ve 2016 Güz (40) sayıları Türk Dil Kurumunun genel ağ sayfasında daha önce yayımlansa da 2016 yılı içerisinde basılmıştır. Bu yıl içerisinde 2016 Bahar (41) sayısı da basılmış, 2016 Güz (42) sayısı ise önce Türk Dil Kurumunun ağ sayfasında yayımlanmış ve 2017 yılında da baskısı gerçekleşmiştir.

2017 yılına ait 43. sayı (Bahar 2017) ağ sayfamızda yayımlanmış ve basılmıştır. 2018 yılında 44. sayısı (Güz 2017) ve 45. sayısı (Bahar 2018) yayımlanmıştır. Türk Dünyası 46. Sayı / Güz 2018 (2019 yılında yayımlandı).

2019 yılında *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*'nin Yazı Kurulu tarafından altı toplantı yapılmıştır. Bu toplantılar neticesinde 2019 Bahar (47) ve 2019 Güz (48) sayıları yayımlanmıştır.

Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi görünürlüğünün artırılması için alan indekslerine başvurular yapılmıştır. TR Dizin, Index Copernicus, Scopus dizinlerine başvurular tamamlanmıştır. Bu başvuruların 2020'de sonuçlanması beklenmektedir. Dergide yayımlanan yazılara erişim kolaylığı sağlanması için ULAKBİM-Dergipark sayfasındaki <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/tdded/> adresinde dergimizin bütün sayıları yerini almıştır.

MLA, SOBIAD, Google Scholar dizinleri tarafından taranan *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*'nin 2019 yılında uluslararası standartlar gözetilerek Yazım İlkeleri güncellenmiştir.

Derginin daha nitelikli çalışabilmesi için Yayın Danışma Kurulu ve Yurt Dışı Temsilcilikler'i oluşturulmuş ve buralara alanındaki yetkin akademisyenler seçilmiştir. DOI (sayısal nesne tanımlayıcısı / digital object identifier) sistemiyle yazılara uluslararası ulaşım sağlanmaktadır.

1.4.4 Türk Dili Dergisi Abonelik Sistemi Hakkında

Türk Dili dergisi aboneliği için <https://emagaza-tdk.ayk.gov.tr> adresi kullanılmaktadır. E-mağaza sisteminin içinde yer alan abonelik sistemi üyelik üzerinden çalışmaktadır.

Türk Dili dergisi aboneliği için üye girişi veya e-devlet girişleri kullanılabilir. Üye girişi ile yapılan işlemlerde abonelere, abonelikleri ile ilgili bilgi e-postaları otomatik olarak gitmektedir. Havale ile ödemelerde ödemenin onaylandığına dair, aylık dergi çıkışlarında dergilerinin kargoya teslim edildiğine dair, iadelerinin sisteme girilmesi sonucunda iade sayılarının olduğuna dair ve abonelikleri bittiği zaman abonelik sürelerinin dolduğuna dair e-posta bilgilendirmesi yapılmaktadır.

Aboneler konuyla ilgili herhangi bir bilgi almak istediklerinde abonelik@tdk.gov.tr adresine yazabilmektedir.

Aboneler e-mağaza üyelikleri üzerinden kitap satın alabileceği gibi hesaplarındaki abonelik kısmından abonelik adres bilgilerini güncelleyebilmektedir.

31.12.2019 tarihi itibarıyla e-mağazanın üye (kullanıcı) sayısı 16.840 adettir. e-mağazanın her bir üyesi aynı zamanda bir *Türk Dili* dergisi abone adaydır.

1.5. Kütüphane Faaliyetleri

Türk dili alanında ülkemizdeki en büyük ihtisas kütüphanesi olan Türk Dil Kurumu Kütüphanesinin 2019 yılına ait yıllık çalışma raporu aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

Kütüphanemize yurt içi ve yurt dışı yayın katalogları izlenerek ve okuyucularımızdan gelen yayın istekleri değerlendirilerek Kütüphane Komisyonumuzca uygun görülen yayınlar satın alınmıştır. Yayın değişimi yaptığımız kuruluşlardan gelen yayın teklif listeleri incelenerek Kütüphane Komisyonumuzca uygun görülen yayınlar temin edilmiştir. Ayrıca Kütüphane kullanıcılarımızdan gelen bağışlar da kütüphanemize büyük katkı sağlamıştır.

2019 yılında kütüphane demirbaşına bağış, değişim ve satın alma yoluyla 1460 kitap, 155 ansiklopedi, 328 süreli yayın, 24 CD ve 105 adet el yazması, 4 nadir eser (el yazması olmayan), 244 sözlük olmak üzere toplam 2320 yayın kazandırılmıştır. Demirbaş kayıtlarının ayrıntısı aşağıdaki gibidir.

Tür	Kurumca Basılan	Satın Alma	Bağış Gelen	Toplam
Kitap	120	217	1123	1460
Süreli Yayın	15	54	259	328
Yazma Eser	0	105	0	105
Nadir Eser (El Yazması Olmayan)	0	4	0	4
Mikrofilm	0	0	0	0
Mikrofiş	0	0	0	0
Küpür	0	0	0	0
Tez	0	0	0	0
Harita	0	0	0	0
DVD/CD	0	0	24	24
Sözlük	27	47	170	244
Ansiklopedi	0	4	151	155
Gazete	0	0	0	0
Mevzuat Kitapları	0	0	0	0
TOPLAM	162	431	1727	2320

TABLO 25: 2019 yılında kütüphaneye kazandırılan demirbaş ve materyal türlerinin dağılımı.

Koleksiyona katılan yayınların kütüphaneye giriş işlemleri yapılmış; Anglo-Amerikan Kataloqlama Kurallarına göre katalog fişleri hazırlanmış; Dewey Sınıflandırma Sistemine göre sistematik konu numaraları verilip bibliyografik künyeleri hazırlanarak kütüphane veri tabanına aktarılmıştır.

Kütüphanemize satılmak istenen el yazması ve nadir eserler için, Kurumumuz Yazma ve Nadir Eserler Komisyonu toplanmış ve kütüphane koleksiyonumuza uygun olan 105 adet el yazması, 4 adet nadir eserin satın alınmasına karar verilmiştir.

2019 yılı içerisinde kütüphanemizden 278 öğrenci, 2.123 araştırmacı, 26 diğerleri olmak üzere toplam 2.427 kişi yararlanmıştır.

KÜTÜPHANEDEN YARARLANAN KİŞİ	
Öğrenci	278
Araştırmacı	2123
Diğer	26
TOPLAM	2427

TABLO 26: Kütüphaneden yararlananların sayıları.

Bu okuyucular için toplam 10.955 kitap, 13.551 süreli yayın hizmete sunulmuştur. Okuyucularımıza verilen fotokopi hizmetine devam edilmiş, bu dönemde 9.209 sayfa fotokopi çekilmiştir.

Kütüphane yönergesinin ilgili maddesi uyarınca ödünç verilen kitap sayısı 714'tür.

05.05.2017 tarihli 30057 sayılı *Resmî Gazete*'de yayınlanan 2017/10091 sayılı Bakanlar Kurulu kararınca 51 kişinin ücretsiz dijital görsel talebi karşılanmıştır.

Kütüphanemize yazılı olarak başvurmak suretiyle kütüphanemiz ve koleksiyonumuz hakkında bilgi isteyen 71 kişinin bilgi isteğine cevap verilmiştir.

Kütüphanemizce 2019 yılı içerisinde 102 kurum içi, 97 kurum dışı, 14 Başkanlık oluru olmak üzere toplam 213 yazışma yapılmıştır.

Kütüphanemizde güncel olarak 118 adet süreli yayının aboneliği devam etmektedir. Bunların 44 adedi satın alma yoluyla, 74 adedi ise bağış ve değişim yoluyla sağlanmaktadır. Kütüphanemizde bulunan süreli yayınların eksik sayıları tespit edilerek eksik sayılar sağlanmış, abonelik yenileme işlemleri yapılmıştır.

Kütüphanemizdeki yayınların eskimiş ve yıpranmış olanları tespit edilerek 185 adet yayın cilde gönderilmiştir.

Yıllık sayım yapılarak kütüphane demirbaş kayıtları kontrol edilmiş, depolardaki kitapların temizliği yapılmıştır.

Kütüphanemizde bulunan eserlerin bilgisayar ortamına geçirilmesi için çalışmalar sürdürülmüş 1393 kitap, 330 süreli yayın, 128 ansiklopedi, 24 CD, 2 nadir eser, 15 sözlük ve 91 adet makalenin bilgisayar ortamına giriş işlemi yapılmıştır.

Kütüphanemizde dijitalleştirme çalışmalarına devam edilmekte olup 2019 yılı içerisinde 563 adet yayının dijital görüntüsü kataloğa eklenmiştir.

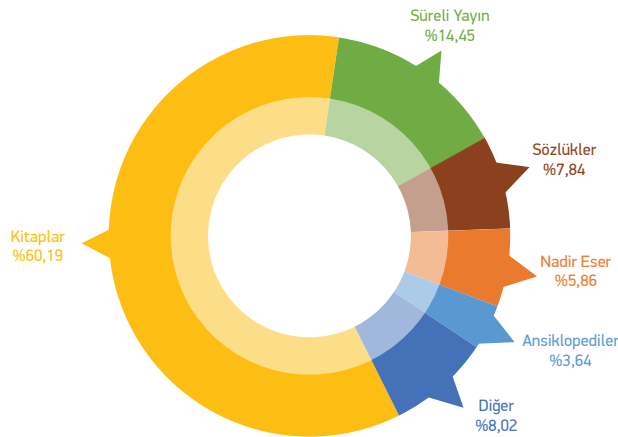
Sürelî yayınların içindekiler sayfasının internet sayfamıza aktarılması çalışmalarına devam edilmiştir.

Kütüphanemize yeni gelen yayınların duyurusu internet sayfamızdan duyurulmaya devam edilmiştir.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla kütüphane demirbaşımızda toplam 69.012 adet yayın bulunmaktadır.

KÜTÜPHANE MEVCUDU	2019 YILI İTİBARIYLA BİRİKİMLİ TOPLAM (Adet)	ORAN (%)
Ansiklopediler	2514	3,64
Arşivlenen kütüphane materyalleri	588	0,85
CD'ler ve DVD'ler	461	0,67
El Yazmaları	1.184	1,72
Gazeteler	1.662	2,41
Kitaplar	41.535	60,19
Mevzuat kitapları	110	0,16
Mikrofilm makaraları	305	0,44
Nadir eserler	4.042	5,86
Diğer Görsel ve Plaklar	4	0,005
Sözlükler	5.408	7,84
Sürelî yayınlar	9.973	14,45
Tezler ve Araştırmalar	1.226	1,78
TOPLAM	69.012	100

TABLO 27: Türk Dil Kurumu Kütüphanesi'nde bulunan materyallerin sayısı ve türlerine göre dağılımı.



GRAFİK 9: Türk Dil Kurumu Kütüphanesinde bulunan materyallerin türlerine göre dağılımı.



Okuma Salonu (Prof. Dr. Hasan EREN koleksiyonu)

Türk Dil Kurumu El Yazması ve Nadir Eserler Veri Tabanı Kitaplığı

Türk kültürünün zenginliklerinden biri de yüzyıllar boyunca bin bir emek ve göz nuru ile ortaya konulan yazma eserlerdir. Türk yazı dilinin başlangıcında kayalara, taşlara, ağaç kabuklarına Türkçe sözleri kazıyan atalarımız; en eski dönemlerden matbaanın kullanılışına ve yaygınlaşmasına kadar geçen yüzlerce yıllık dönemde edebî ürünlerini, bilim ve sanat eserlerini el yazılarıyla kâğıda dökerek ölümsüzleştirmişler ve bizlere miras bırakmışlardır. Bu eserlerle yazı, Türklerde geleneksel bir sanata dönüşmüştür. Şairlerin, yazarların, bilginlerin kaleme aldığı eserler, hattatların usta elinden çıkan her nüshada can bulmuş; kâğıdıyla, minyatürleriyle, süslemeleriyle, cildiyle büyük bir kültür ve sanat hazinesi oluşmuştur.

Hemen her konuda yazılan bu eserler, kültürümüzün zenginliği kadar dilimizin de tarihsel dönemlerini, yaşadığı gelişmeleri somut bir biçimde gözler önüne seren ve söz varlığını, anlatım gücünü gösteren en mühim kaynaklarımızdır.

Türkçenin beslendiği kaynakları, Türkçenin en güzel örneklerinin verildiği edebî ürünleri, Türk diliyle ilgili araştırma eserlerini toplayarak bir uzmanlık kütüphanesi kuran Türk Dil Kurumu; satın alma, bağış, açık artırma yoluyla raflarını yazmalarla, nadir basma eserlerle zenginleştirmektedir. Bu eserler bir yandan Türk Dil Kurumunun yürüttüğü ilmi araştırmalara konu ve malzeme olarak işlenirken bir yandan da araştırmacıların yararlanmasına sunulmaktadır.

Kuruluşundan bu yana araştırmacıların kütüphaneye gelerek yararlandığı, daha sonra posta yoluyla mikrofilmlerini veya tıpkıçekimlerini getirterek edindiği yazma eserler, artık tam metin olarak sayısal ve sanal ortama aktarılmış bulunmaktadır. Türk Dil Kurumu kütüphanesindeki yazma eserler, 12 Temmuz 2011 gününden itibaren sanal ortamda araştırmacıların hizmetine sunulmuştur. 1 Ekim 2013 gününden itibaren de nadir eserler sanal ortama aktarılmaya başlanmıştır.



Okuma Salonu (Ansiklopediler kısmı)

1.6. Eğitim Faaliyetleri

2019 yılında Türk dili alanında lisans ve lisansüstü düzeylerinde öğrenim gören 195 öğrenciye (Ortalama 119 lisans, 29 yüksek lisans ve 47 doktora) burs verilmiştir. Ayrıca burs verilerek öğrenciler desteklenmeye de devam edilecektir.

Eğitim Seviyesi	Kişi Sayısı	Miktarı (TL)
Lisans	119	1.008.700
Yüksek lisans	29	334.500
Doktora	47	768.000
Toplam	195	2.111.200

TABLO 28: Türk Dil Kurumu tarafından eğitim gören öğrencilere 2019 yılında ödenen maddi destek miktarı ve ortalama burs sayıları.

Kamu kurum ve kuruluşlarından gelen hizmet içi eğitim istekleri doğrultusunda uzmanlarımız; Türk Dilinin Doğru ve Etkili Kullanımı Eğitimi, Türkçe Dil Bilgisi Kuralları, Türkçe Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları, Türkçede Dil Bilgisi Anlam ve İmla Kuralları, Türkçede Yazım ve Söyleyiş Kuralları, Resmî Yazışma Kuralları ilgili toplam 28 semineri başarıyla vermişlerdir.

Eğitim Verilen Kurum	Konusu	Tarihler
1 Gelir İdaresi Başkanlığı	Türkçe Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları	22-23 Ocak 2019
2 Göç İdaresi Genel Müdürlüğü	Türkçe Dil Bilgisi Kuralları	21 Ocak 2019
3 Göç İdaresi Genel Müdürlüğü	Türkçe Dil Bilgisi Kuralları	28 Ocak 2019
4 Göç İdaresi Genel Müdürlüğü	Türkçe Dil Bilgisi Kuralları	4 Şubat 2019
5 Göç İdaresi Genel Müdürlüğü	Türkçe Dil Bilgisi Kuralları	11 Şubat 2019
6 Rekabet Kurumu Başkanlığı	Türkçe Dil Bilgisi Kuralları	13-14 Şubat 2019
7 Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu	Türkçe Dil Bilgisi Kuralları	25-26 Şubat 2019
8 Karayolları Genel Müdürlüğü	Türkçe Dil Bilgisi, Anlam ve İmla Kuralları	14 Mart 2019
9 Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği	Türkçe Dil Bilgisi Kuralları	20 Mart 2019
10 Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü	Türkçe Dil Bilgisi Kuralları	20 Mart 2019
11 Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	Türkçe Dil Bilgisi Kuralları	17 Nisan 2019

12	Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı	Türkçe Dil Bilgisi Kuralları	19 Haziran 2019
13	Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı	Türkçe Dil Bilgisi Kuralları	20 Haziran 2019
14	Yunus Emre Enstitüsü	Türkçe İmla Kuralları	31 Temmuz 2019
15	Karayolları Genel Müdürlüğü	Türkçe Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları	17 Eylül 2019
16	Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı	Türkçe Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları	17-18 Eylül 2019
17	Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı	Türkçe Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları	19-20 Eylül 2019
18	Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı	Türkçe Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları	25-26 Eylül 2019
19	Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı	Türkçe Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları	24-25 Eylül 2019
20	TRT İç Yapımlar Dairesi Başkanlığı	Türkçede Yazım ve Söyleyiş Kuralları	14-18 Ekim 2019
21	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Resmî Yazışma Kuralları	21 Ekim 2019
22	T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü	Yazışma Kuralları	22 Ekim 2019
23	T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü	Türkçe Dil Bilgisi Kuralları	22-25 Ekim 2019
24	TBMM	Türk Dilinin Doğru ve Etkili Kullanımı Eğitimi	31 Ekim-20 Kasım 2019
25	Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı	Türkçe Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları	27-28 Kasım 2019
26	Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı	Türkçe Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları	29 Kasım-2 Aralık 2019
27	Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı	Türkçe Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları	3-4 Aralık 2019
28	Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği	Türkçe Dil Bilgisi Kuralları	27 Aralık 2019

TABLO 29: Türk Dil Kurumu tarafından 2019 yılında verilen eğitimlerin kurumlara göre eğitimi ve günleri.

1.7. Diğer Faaliyetler

Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını yaygınlaştırmak amacıyla yurt içi ve yurt dışındaki üniversite kütüphaneleri ile çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarına Kurumumuz yayınları ücretsiz gönderilerek yayın desteğinde bulunmaktadır.

Armağan Yayınları

2019 YILI ÜCRETSİZ DAĞITILAN YAYINLAR

	Kitap	Sürelî yayın	YD (yoğun disk)
YURT İÇİ			
Üniversiteler	82	2	0
Kütüphaneler	2.450	531	0
Diğer Kamu, Kurum veya Kişiler	10.428	22.793	0
YURT İÇİ TOPLAM	12.960	23.326	0
YURT DIŞI			
Üniversiteler	38	0	0
Kütüphaneler	893	43	0
Diğer Kamu, Kurum veya Kişiler	124	1.999	0
YURT DIŞI TOPLAM	1.055	2.042	0
GENEL TOPLAM	14.015	25.368	0

TABLO 30: 2019 Yılı Armağan yayın çizelgesi.

2019 Yılı Kitap Satışı Yapılan Fuarlar ve Üniversiteler

Kurum yayınlarının satışı ve tanıtımı, iki satış biriminin yanında, sanal mağaza, yayın satış aracı ile illere ve üniversitelere gönderilmekte olup ayrıca yurt içi ve yurt dışı kitap fuarlarına katılım sağlanarak yapılmaktadır. Türk Dil Kurumu 2019 yılında toplamda 43 defa kitap satış aracı ile illere, çeşitli üniversitelere gitmiş, kitap fuarlarına katılmış ve yayınlarını okuyucusuyla buluşturmuştur.

	Katılım sağlanan yerler	Tarihler
1	Adana TÜYAP	05.01.2019-13.01.2019
2	İstanbul Zorlu Kitap Fuarı	11.01.2019-20.01.2019
3	Ankara Kitap Fuarı	15.02.2019-24.02.2019
4	Samsun TÜYAP	16.02.2019-24.02.2019
5	İstanbul Avrasya	23.02.2019-03.03.2019
6	Arapça Kitap Günleri (İstanbul)	22.02.2019-03.03.2019
7	İstanbul CNR	09.03.2019-17.03.2019
8	Bursa TÜYAP	09.03.2019-17.03.2019
9	İzmir Çakabey	16.03.2019-25.03.2019
10	Sakarya Araç Satış	20.03.2019-22.03.2019
11	Rize Araç Satış	26.03.2019-29.03.2019
12	Kayseri Araç Satış	03.04.2019-04.04.2019
13	İzmir TÜYAP	06.04.2019-14.04.2019
14	Sivas Araç Satış	16.04.2019-18.04.2019
15	Erzincan Araç Satış	25.04.2019-26.04.2019
16	Karaman Araç Satış	29.04.2019-30.04.2019
17	Edirne Araç Satış	02.05.2019-03.05.2019
18	Afyon Araç Satış	06.05.2019-07.05.2019
19	Muğla Araç Satış	09.05.2019-10.05.2019
20	Yozgat Araç Satış	13.05.2019-15.05.2019
21	Gaziantep Diyanet Fuarı	17.05.2019-26.05.2019
22	Bartın Araç Satış	21.05.2019-22.05.2019
23	Ankara Kocatepe Fuarı	16.05.2019-31.05.2019
24	Hala Sultan Kitap Günleri (Kıbrıs)	26.05.2019-03.06.2019
25	Sivas Fuarı	02.09.2019-08.09.2019
26	Ankara Kutadgu Bilig Kurultayı Satış	26.09.2019-28.09.2019
27	Manisa Kitap Fuarı	27.09.2019-06.10.2019
28	İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Araç Satış	03.10.2019-05.10.2019
29	Eskişehir Fuarı	04.10.2019-13.10.2019
30	Gaziantep Üniversitesi Araç Satış	07.10.2019-09.10.2019
31	Samsun Araç Satış	16.10.2019-18.10.2019
32	Ankara Fuarı	18.10.2019-27.10.2019
33	Pamukkale Üniversitesi Araç Satış (Denizli)	24.10.2019-25.10.2019
34	Konya Araç Satış	30.10.2019
35	İstanbul TÜYAP	02.11.2019-10.11.2019
36	Ağzı Araştırmaları Çalıştayı Araç Satış (Adana)	07.11.2019-08.11.2019
37	Şanlıurfa Fuarı	22.11.2019-01.12.2019
38	Osmaniye Fuarı	06.12.2019-15.12.2019
39	Muğla Araç Satış	10.12.2019-11.12.2019
40	Niğde Araç Satış	16.12.2019
41	Manisa Araç Satış	19.12.2019-20.12.2019
42	Bursa Fuarı	20.12.2019-29.12.2019
43	Karabük Araç Satış	25.12.2019

TABLO 31: Kurumunun 2019 yılında katıldığı fuarlar ve gittiği üniversitelere ait tablo.

1.7.1 Evrak İşleri

2009 yılında hizmete giren Elektronik Bilgi Arşiv Yönetimi Sistemi'nden Yüksek Kurum ve bağlı kuruluşlar için yeni oluşturulan Elektronik Belge Yönetim Sistemi'ne geçilmiştir. Kurumun organizasyon şemasına uygun olup "İş Akış Sistemi"ne göre çalışmaktadır. Bu sistem kurum içi ve kurum dışı "Genel Yazışma Kuralları"na uygun olup evraklar otomatik numaralama sistemi ile tutulmaktadır. Numaranın yeniden kullanımını önleyecek mekanizmalar mevcut olup, sistemden kayıt silinmeyip, silinmesi gereken kayıt pasif hâle getirilmektedir. EBYS, istenilen boyutlarda taranan belgeleri Tiff/Tiff Grup IV, JPEG, kelime işlemci, metin gibi düzenlerde saklama desteğine sahiptir.

Kullanıcı, EBYS ile yöneticinin vereceği kararlar doğrultusunda Kurumun defter kayıtlarında kullanılacak olan tarih ve evrak sayısını otomatik olarak kayda alma işlemi gerçekleştirmektedir. Evrak kayıt numarasında tekrara yer verilmemektedir. Bununla birlikte bir evrak üzerinde (Örneğin A kullanıcısı evrakı sorgularken B kullanıcısı evrakın eklerine bakıyor olabilir.) bu sistemden Kurumun isteyeceği defter ve raporlar (Çıkan Evrak-Giren Evrak Kayıt Defteri, Zimmet Defteri vb.) alınabilmektedir. Sistemde dolaşan evraklar, evrak kayıt bilgileri üzerinden (konu, gelen evrak sayısı, tarihi, evrak içinde geçen kelime gibi) sorgulanabilmektedir.

EBYS sisteminden evrakın defter kaydı sırasında; evrakın kayıt tarihi, evrak tarihi, gelen evrak numarası, konusu, geldiği/gittiği yer, geliş biçimi, gizlilik derecesi bilgileri tutulmaktadır. Gelen ve giden evraklara, ilgi tutulan evraklardan da ulaşılabilir. Evrak, ilgili tarafından yetkisi dâhilinde bir birimden diğer birime havale edilebilmekte, diğer kurum ve kişilere ise posta veya e-posta ile evrak gönderilmektedir. 2013 yılında Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu bünyesinde bulunan EBYS (elektronik yazışma) sistemine geçilmiştir.

Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) teşkilatımızda yazışmalar ile ilgili bütün süreçlerin elektronik ortamında yapılmasına olanak sağlayan yazılımdır. Resmi belgelerin üretim, kayıt, erişim ve muhafaza işlemlerini belli bir plan dâhilinde yürütülerek kayıtlı bilgilerin etkili bir biçimde işleme konmasını sağlamaktadır.

Başkanlığımızın bütün birimlerine gelen evrakların dağıtımını yaptıktan sonra evraklar asıllarıyla birlikte ilgili birimlere gönderilmektedir. Başkanlığımıza 2019 yılında gelen dış yazı 5.415, giden dış yazı 7.107, gelen iç yazı 1.089, giden iç yazı 1.890 toplam yazı sayısı 15.501 adettir.

Açıklama	Sayısı
Gelen dış yazı	5415
Giden dış yazı	7107
Gelen iç yazı	1089
Giden iç yazı	1890
Toplam	15.501

TABLO 32: Evrak durum tablosu.

1.7.2 Bilgi Edinme

Dilekçe veya e-posta iletilisi göndererek, telefon ederek, bilgi edinme belgesi doldurarak Türk dili ile ilgili sorularını Kurumumuza ulaştıran herkese en kısa süre içerisinde istedikleri bilgiler iletilmektedir. Kurumumuz Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğüne 2019 yılında ulaşan bilgi edinme başvurularının sayısı 1.455 olup bunlardan 475'i Kurumumuza CİMER üzerinden ulaşmıştır. Olumlu cevaplanarak bilgi veya belgelere erişim sağlanan

başvuru sayısı 1.440'tır. 4982 sayılı Kanun'un ve ilgili Yönetmelik'in istisnalarına girdiği için "olumsuz cevaplanan başvurular" ile Yönetmelik'in 9, 10, 11 ve 14'üncü maddelerinde belirtilen şekli şartları taşımadığı için işleme konulamayan ve ilgisine bildirilen başvuruların sayısı ise 12'dir. Ayrıca 475 CİMER başvurusundan 3'ü diğer kurum ve kuruluşlara yönlendirilmesi için Yüksek Kuruma iade edilmiştir.

1.7.3. Bütçe, Muhasebe ve İhale İşleri

Tür	Sayı
Açık ihale sayısı	4
Doğrudan temin ihale sayısı	400
Pazarlık usulü ihale sayısı	0
Yevmiye sayısı	3468

TABLO 33: Gerçekleştirilen ihale ve hazırlanan yevmiye durum tablosu.

Hizmet binaları

Türk Dil Kurumu kullanım alanı 4.864 m² olan ek bina ile kullanım alanı 1.680 m² olan ana binada (toplam 6.544 m²) çalışmalarını yürütmektedir. Binalarda 245 kişilik konferans salonu ve araştırma kütüphanesi bulunmaktadır. Ana bina ilmî çalışmalar için, ek bina ise idari çalışmalar için kullanılmaktadır.

Taşıt durumu

Açıklama	Sayısı
Demirbaşa kayıtlı araç sayısı	6
Kiralanen araç sayısı	1
Toplam	7

TABLO 34: Taşıt durumu.

Açıklama	Sayısı
Hizmette kullanılan araç sayısı	7
Makamda kullanılan araç sayısı	0
Toplam	7

TABLO 35: Araçların Kullanım durumu.

Açıklama	Tutarı (TL)
Akaryakıt ve yağ alımları	75.572,98
Taşıt Bakım ve Onarım Giderleri	25.545,33
Avadanlık ve Yedek Parça Alımları	4.870,16
Toplam	105.988,47

TABLO 36: Yıllık akaryakıt yedek parça ve öbür giderler.

Açıklama	Tutarı (TL)
Büro ve İşyeri Mal ve Malzeme Alımları	19.862,00
Büro Mefruşat Alımları	26.308,80
Büro ve İşyeri Makine ve Teçhizat Alımları	82.820,66
Bilgisayar Alımları	172.519,00
Basılı Yayın Alımları ve Yapımları	37.364,28
El Yazması Alımları	546.900,00
Toplam	885.774,74

TABLO 37: Mamul Mal Alımları (06.01).

Açıklama	Tutarı (TL)
Kırtasiye Alımları	247.779,13
Büro Malzemesi Alımları	8.226,96
Baskı ve Cilt Giderleri	3.086.102,81
Diğer Kırtasiye ve Büro Malzemesi Alımları	649,00
Su Alımları	993,44
Temizlik Malzemesi Alımları	44.165,54
Yakacak Alımları	120.000,00
Elektrik Alımları	170.240,19
İçecek Alımları	9.746,27
Giyecek Alımları (Kişisel kuşam ve donanım dâhil)	15.906,06
Diğer Özel Malzeme Alımları	885,00
Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları	24.057,84
Toplam	3.728.752,25

TABLO 38: Tüketime yönelik mal ve malzeme alımları (03.02).

Açıklama	Tutarı (TL)
Bilgisayar Yazılımı Alımları	57.951,98
Bilgisayar Yazılım Alımları ve Yapımlara	11.682,20
Fikri Hak Alımları	891.134,80
Toplam	960.768,98

TABLO 39: Gayri Maddi Hak Alımları (06.03).

Açıklama	Adet
Demirbaş malzeme	481
Tüketim malları	302.496

TABLO 40: Demirbaş ve tüketim malları ambar toplam çıkışları.

Bilgisayarlar

Açıklama	Sayısı
Cep bilgisayar	1
Dizüstü bilgisayar	66
Kişisel bilgisayar	180
Sunucu kabini	1
Sunucular	9
Tarayıcı	30
Yazıcı	41
Yazıcı-belge tarayıcı-tıpkıçekim (fotokopi)	4

TABLO 41: Kurumumuz birimlerinde kullanılan bilgisayar ve öbür malzemeler.

Açıklama	Tutarı (TL)
Bilgiye Abonelik ve İnternet Erişimi Gideri	54.747,08

TABLO 42: İnternet giderleri.

Tıpkıçekim (fotokopi) ve belgegeçer (faks) makineleri

Açıklama	Sayısı
Tıpkıçekim (fotokopi) makinesi	4

TABLO 43: Kurumumuz birimlerinde kullanılan tıpkıçekim makineleri.

Açıklama	Sayısı
Belgegeçer makineleri sayısı	1

TABLO 44: Kurumumuz birimlerinde kullanılan belgegeçer makineleri.

GSM hattı

Açıklama	Sayısı
GSM hat sayısı	2

TABLO 45: GSM hat sayısı.

Sabit telefon hattı

Açıklama	Sayısı
Belgegeçer hattı sayısı	3
Dâhili hat sayısı	140
Telefon hattı sayısı	25
TTNET Fiber optik (Metroeternet) özel devre 30 Mb.	1

TABLO 46: Birimlerde kullanılan haberleşme hatları sayısı.

Açıklama	Tutarı (TL)
Telefon abonelik ve kullanım ücretleri	31.498,88
Posta ve telgraf giderleri	121.002,57
Toplam	152.501,45

TABLO 47: Yıllık toplam haberleşme giderleri.

Yurt içi ve yurt dışı görevler

Açıklama	Tutarı (TL)
Yurt içi geçici görev yollukları	345.263,55
Yurt dışı sürekli görev yollukları	5.525,09
Yurt dışı geçici görev yollukları	84.600,40
Toplam	435.389,04

TABLO 48: Yurt içi ve yurt dışı görevlendirmeler.

Satın alma hizmetleri

Açıklama	Sayısı
Pazarlık usulü ihale	0
Yıllık yapılan ilanlı açık ihale	4
Yıllık yapılan ilansız doğrudan temin ihale	400
Toplam	404

TABLO 49: İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne yapılan ihalelerin sayısı.

Açıklama	Sayısı
Toplam tahakkuk sayısı	2417

TABLO 50: Toplam satın alma işlem sayısı.

Burslar ve harçlıklar

Açıklama	Tutarı (TL)
Yurt içi burslar ve harçlıklar	2.165.847,94

TABLO 51: Burslar ve harçlıklar.

1.7.4. Proje Bilgileri

Türk Dil Kurumunun Türk dilinin çeşitli alanlarına, dönemlerine ve konularına yönelik bilimsel araştırmaları bilim ve uygulama kollarının çalışmaları ile sınırlı değildir. Bilim ve uygulama kollarının yürüttüğü çalışmaların yanı sıra Türk Dil Kurumunun desteklediği projelerle Türk dili ile ilgili bazı alanlarda ve konularda da araştırmalar yürütülmesi, bu araştırmaların yayına dönüştürülmesi ile bilim dünyamıza yeni yayınlar kazandırılması amaçlanmaktadır.

a) Türkiye Türkçesi Köken Bilgisi (Etimolojik) Sözlüğü'nün Hazırlanması Projesi

Bu çalışma Türkiye Türkçesinin güncel söz varlığında yer alan kelimelerin köken bilgisi araştırmasını kapsayacaktır. Sözlük çalışmasında madde başlarını, Türkiye Türkçesinin ölçünlü biçiminde kullanılan kelimeler oluşturacaktır. Bunun için gerekli veri tabanı Türk Dil Kurumunun yayını olan Türkçe Sözlük'e dayanacaktır. Proje 2011 yılında başlatılmış olup önceki Komisyonun çalışmalarında görülen eksiklikler ve çalışma takvimine bağlı kalınmamış olması sorunu dolayısıyla 2019 yılı Nisan ayında Proje Yürütme Komisyonu değiştirilmiştir. 26 Temmuz 2019 tarihinde yapılan Proje Eğitim Toplantısı ile proje ekibi ile bir araya gelinmiş, projede kullanılacak yazılımın tanıtımı yapılmıştır. 2019 yılı Ağustos ayında proje fiilen başlamıştır. Projenin fiiliyata geçmesi ile birlikte kullanılan yazılımda pek çok güncelleme yapılmış, projede yazar olarak yer alan akademisyenlerle sık sık bir araya gelinerek yazılımın daha kullanışlı hâle getirilmesi sağlanmıştır. Projenin 2022 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

b) Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu Kampüs Yapımı Projesi

Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bünyesinde bulunan kurumların görev ve hizmet alanlarının genişlemesi, kurumların fiziki yapılarındaki yetersizlik, personel sayısındaki artış sebebiyle yer temin etmenin zorluğu ve Yüksek Kurum ile bünyesindeki kurumların Ankara ilinin farklı bölgelerinde bulunan üç ayrı hizmet binasında faaliyetlerini sürdürüyor olmaları, hizmet standartlarının istenilen düzeyde olmasını engellemektedir. Bütün bu etkenler, hizmet binası kira giderleri de dâhil genel giderlerde önemli bir artışa yol açmaktadır. Bunların önlenmesi için hizmet binası, konferans ve toplantı salonları, sosyal tesis alanları gibi ek tesislerin yaptırılması gerektiği öngörülmüştür.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bağlı kurumları, dış paydaşlarına (Kamu Kurumları, Üniversiteler, Yurt Dışındaki Türkoloji merkezleri, Yurt İçindeki Türkiyat Araştırma Enstitüleri, Yurt Dışındaki Türk Okulları, Yunus Emre Kültür ve Sanat merkezleri, TÖMER Başkanlıkları, Kitle İletişim Araçları, Sivil Toplum Örgütleri, Kütüphaneler ve Yararlanıcılar) tek bir merkezden ilmî çalışmalarını etkili, verimli ve iktisadi olarak sunacaktır.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bağlı kurumlar (Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk Kültür Merkezi), Eskişehir yolu 9. km. Lodumlu/Çankaya/Ankara 29.173 ada 1 parselde bulunan 499.820 m² arsanın 98.350 m²'lik taşınmazın 68.350 m² yüzölçümlü bir yerleşke içinde toplanacaktır. Yerleşke içerisinde hizmet binası, konferans ve toplantı salonları, sosyal tesis alanları, halkın yararlanacağı kütüphaneler ve kitap satış mağazaları yer alacaktır.

Bu kapsamda hizmet binasının, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) tarafından inşa edilmesi için hizmet satın alınarak, protokol yapılmış, Kampus Projesinin Master Planı Konsept Tasarımı ve Avam Projesi çizdirilmiş, bütün uygulama projesi, detay projesi, yangın tahliye projesi ve raporu, mahal listeleri, hizmet alım işine ait mimari kesin proje ve 3D perspektifleri uygun olarak hazırlanmış, Başbakanlık, ilgili Kamu Kurum ve kuruluşlardan projeye ait binanın yapılması için onay ve uygunluk alınmıştır.

Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu Yerleşkesi Yapımı Projesi inşaatı ihalesi 14.12.2017 tarihinde TOKİ tarafından yapılmış, yüklenici firma ile 26.01.2019 tarihinde sözleşme

imzalanmış, iş bitirme tarihi olarak 13.11.2019 tarihi (650 Gün) olarak belirlenmiştir. Projenin 2018 yılında %56'sı, 2019 yılında da %44'ü tamamlanması öngörülmüştür. Projenin maliyeti (158.735.000+KDV) olup Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumunun öz kaynaklarından karşılanacaktır. Bu kapsamda TOKİ'ye beş hak ediş ödemesi yapılmıştır.

Buna göre Sözleşme'nin "Ödeme yeri ve şartları" kenar başlıklı 11'inci maddesindeki hükümler ile onaylanmış iş programında, net imalat ve/veya ihzarat bedelinin toplam sözleşme tutarına oranlanması ile bulunan fiziki yatırım gerçekleşme oranının 2018 yılı için %56 olması gerekirken %4,70 olduğu görülmüş ve öngörülen net imalat miktarının çok gerisinde kaldığı tespit edilmiştir.

TDK tarafından gerek TOKİ ile imzalanan Protokol hükümlerinin, gerek yüklenici iş ortaklığı ve TOKİ arasında akdedilen Yapım Sözleşmesi hükümlerinde belirtilen taahhüt ve ödemeleri zamanında yerine getirmiştir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı da, işin fiziki ilerlemesinin %4.70 olduğunu tarafımıza bildirilmiş olup yüklenici firmanın 21.01.2019 tarihinde, 18.01.2019 tarihli ve 30659 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan "7161 nolu Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"da yapılan değişiklikten ötürü Sözleşme'nin tasfiyesi talebinde bulunmuştur.

TOKİ Başkanlığı bahse konu işin mevzuat çerçevesinde tasfiye edildiğini tarafımıza bildirmiş olup bu gelişmeler, Sektörler ve Kamu Yatırımları Genel Müdürlüğü tarafımızca bilgilendirilmiştir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) ile Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu arasında yapılan 09.06.2016 tarihli Protokol'ün yürürlükte olması sebebiyle, 2015H041500 proje numaralı Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumunun Kampüs Yapımı işine ilişkin ihalenin TOKİ tarafından 2020 yılı içinde yapılacağı şifahen tarafımıza bildirilmiştir.

1.7.5. Kurum Tarafından Desteklenen Bilimsel Araştırmalar

2019 yılında Türk dilinin zenginliğinin kavranması amacıyla bazı projelere maddi destek sağlanmış ve bu projeler tamamlanmıştır.

a) Türkçenin Ulu Çınarı -Dünya Şairi Ali Şir Nevai Araştırmaları (Şubat 2019'da tamamlandı.)

Bu projenin amacı, Türkçenin en önemli kurucusu ve savunucusu olan Ali Şir Nevai'yi hayatı ve eserleri çerçevesinde sunmaktır. Bununla onun sadece Türk dilinin zenginliğini kavraması ve modern zamanların Türkçesini öngörmesi değil; aynı zamanda Türklerin tarihinde edebiyatıyla, mimarisiyle, siyasi kişiliğiyle çığır açan bu büyük şair ve alimi yansıtmaktır. Bu amaçla çıkılan yolda geniş Türk coğrafyası gezilerek belgesel hazırlanmıştır. Ali Şir Nevai portresi, geniş bir seyirci kitlesi için sunulurken belgeselin eğitsel yönü akıcı ve duru bir üslupla oluşturulmuştur. Projenin mekânları, anlatının örölüş biçimi, kurgusal yapısı, ritmi ve bir bütün olarak kompozisyonu Ali Şir Nevai'nin hayatı ve eseriyile ahenkli şekilde stilize edilmiştir.

Projenin çıktısı olan Türkçenin Ulu Çınarı -Dünya Şairi Ali Şir Nevai belgeselinin, 26-28 Eylül 2019 tarihlerinde Ankara'da düzenlenen Uluslararası Kutadgu Bilig Kurultayı'nın ikinci gününde ön gösterimi yapılmıştır.

Belgeselin araştırma yürütücülüğü ve metin yazarlığını Prof. Dr. Mehmet ÖZTÜRK, yönetmenliğini Hüseyin ÖZDEN, araştırma danışmanlığını ise Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN ve Prof. Dr. Nodirxon KHASANOV üstlenmiştir.

b) Dil İlişkileri Açısından Halaççanın Durumu Araştırmaları (Temmuz 2019'da tamamlandı.)

Orta İran'da konuşulan Halaçça eskicil özellikleriyle Türk dilleri arasında özel bir yere sahiptir. Halaçça bulunduğu konum itibarıyla hem Farsça hem Oğuz dilleriyle dil etkileşimine girmiştir. Bu çalışmada Arş. Gör. Hasan Güzel, İran'da alan çalışması yapmıştır. Dilleriyle yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olan Halaçlardan derlemeler yapılmıştır. Elde edilen derlemeler dil ilişkileri açısından değerlendirilmiştir. Halaçça-Oğuzca, Halaçça-Farsça dil ilişkileri Lars Johanson'un kod kopyalama modeline göre değerlendirilmiştir.

c) Hive-Ürgenç Oğuz Ağızları Araştırmaları (Aralık 2019'da tamamlandı.)

Yürütücülüğünü Prof. Dr. Mustafa ARGUNŞAH'ın üstlendiği bu araştırmada, Özbek Türkçesinin üç ana ağız grubundan biri olan ve Oğuz Türkçesi özellikleri gösteren Harezmi bölgesi ağızlarından Hüve-Ürgenç ağızı dil bilimsel bakımdan ele alınmıştır. Harezmi olarak adlandırılan bölge, çok eski zamanlardan günümüze kadar çeşitli halklara ev sahipliği yapmış, verimli topraklara sahip bir bölgedir. Bu bölge, Türk dili tarihinin 13-14. yüzyılları arasında Harezmi Türkçesi olarak da adlandırılan bir devre adını vermiştir. Özbek Türkologları tarafından 'Özbek dilinin Oğuz lehçesi' (O'zbek tilining O'g'uz lahjasi) olarak adlandırılan Harezmi-Oğuz ağızları, çeşitli fonetik, morfolojik ve leksik bakımlardan Batı Türkçesiyle benzerlik göstermektedir. Konu ile ilgili Türkiye'de teferruatlı bir çalışmanın yapılmamış olması, bu araştırmaya değer kazandırmaktadır. Çalışma, alan araştırmasından elde edilen veriler çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda Arş. Gör. Mustafa CENGİZ tarafından bölgeye gidilip metin derlenmiş ve bu metinler dil bilimsel yöntemlerle ele alınmıştır. Nihayetinde Harezmi bölgesindeki en önemli ağız grubu olan Hive-Ürgenç ağızlarının mevcut durumu ortaya konmuştur.

ç) Türkiye Türkçesinin Açık Erişimli Sesletim Sözlüğü Araştırmaları (Aralık 2019'da tamamlandı.)

Türkiye Türkçesinin Açık Erişimli Sesletim Sözlüğü (sesletimsozlugu.tdk.gov.tr), Türk Dil Kurumunun desteği ile Dr. Öğr. Üyesi Gönül ERDEM NAS'ın yürütücülüğünde 2019 yılında tamamlanan aynı adlı araştırmanın ürünüdür. Araştırmada, Türkiye Türkçesinin Sıklık Sözlüğü'nde yer alan ilk beş bin (5.000) sözcüğün sesletim sözlüğü yapılmıştır.

Araştırma kapsamında, Sıklık Sözlüğü'nde geçen ilk beş bin sözcük bir kadın ve bir erkek ses sanatçı tarafından Bartın Üniversitesi ses laboratuvarında seslendirilmiştir. Her bir sözcük için alınan ses kaydı "wav" formatında kaydedildikten sonra ses alanında eğitim almış uzmanlar tarafından PRAAT ses işleme programında bu kayıtların spektrogramları çıkarılmıştır. Kaydedilen ses dosyaları, görselleri ve ses kayıtlarıyla birlikte açık erişimli bir genel ağ sayfası üzerinden kullanıma sunulmuştur. Araştırma, öğrencilerin ve bu alanda çalışan araştırmacıların yazılı-görsel öğretim araçlarında gördüğü ve kelime hazinesine eklemek istediği/isteyeceği sözcüklerin sesletimlerini duyabilmesini sağlayacaktır. Bu açıdan araştırma, özellikle Türkçe konuşma eğitiminde öğreticiye olan bağımlılığı da azaltacaktır. Aynı zamanda araştırmanın, söyleyiş sözlüğü niteliği de taşıması bu alanda çalışan/çalışacak olan –ulusal/uluslararası- araştırmacılara geniş bir veri havuzu sağlamaktadır.

2. Performans Sonuçları Tablosu

2019-2023 dönemini kapsayan stratejik planımıza uygun olarak 2019 yılı Performans Programı hazırlanmış ve 4 amaç altında 18 hedefe ait 49 performans göstergesi belirlenmiştir. Faaliyetlerimizin temelini performans değerlendirmesi oluşturmaktadır. 2019 yılı içerisinde faaliyetlerimiz ile ilgili yapılan çalışmalar kapsamında performans göstergelerinin değerlendirmesi yıl sonunda yapılmış olup hesaplamalar aşağıda gösterilmiştir.

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Yıl/Dönem		2019								
İdare Adı		40.05 - TÜRK DİL KURUMU								
Performans Hedefi		Hedef 1.1: Türk dilinin çeşitli dönem, alan ve konularına yönelik 250 kitap, 3 süreli yayın ve bu alandaki eserlerin tıpkıbasımı yapılarak yayımlanacaktır.								
Sıra	Performans Göstergeleri	2019-2023 Stratejik Plan Başlangıç Değeri	Hedef (a)	Yıl Sonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
					I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	PG. 1.1.1 Yayımlanan eser sayısı/yıl (birikimli)	883	933	50	0	0	18	1	902	19
2	PG. 1.1.2 Yayımlanan eserlerin tıpkıbasım sayısı/yıl (birikimli)	194	244	50	0	1	24	0	219	25
3	PG. 1.1.3 Yayımlanan <i>Türk Dili Dergisi</i> sayısı/yıl (birikimli)	804	816	12	3	3	3	3	816	12
4	PG. 1.1.4 Yayımlanan <i>Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten</i> sayısı /yıl (birikimli)	146	148	2	2	1	0	1	150	4
5	PG. 1.1.5 Yayımlanan <i>Türk Dünyası Dergisi</i> sayısı/yıl (birikimli)	46	48	2	0	2	0	1	49	3
Değerlendirme	PG. 1.1.1 Yayımlanan eser sayısı/yıl: Türk dilinin çeşitli dönem, alan ve konularına yönelik, 2019-2023 dönemine ait Stratejik Planımızda beş yıllık süre için 250 adet eserin baskısının yapılacağı planlanmış olup her yıl için 50 adet eserin baskısının gerçekleştirileceği planlanmıştır. 2019 yılında ilk kez baskısı yapılan kitap sayısı 19 adettir. Performans göstergesi %38 oranında gerçekleşmiştir.									
	PG. 1.1.2 Yayımlanan eserlerin tıpkıbasım sayısı/yıl: Türk dilinin çeşitli dönem, alan ve konularına yönelik, 2019-2023 dönemine ait Stratejik Planımızda beş yıllık süre için 250 adet eserin tıpkıbasımının yapılacağı planlanmış olup her yıl için 50 adet eserin tıpkıbasımının gerçekleştirileceği öngörülmüştür. 2019 yılında eserlerden tıpkıbasımı yapılanların sayısı 25 adettir. Performans göstergesi %50 oranında gerçekleşmiştir.									
	PG. 1.1.3 Yayımlanan <i>Türk Dili Dergisi</i> sayısı/yıl: Dergide yayımlanmak üzere toplumun çeşitli kesimleri tarafından gönderilen edebî türlerde ve dilin güncel konularıyla ilgili yazıların, Yazı Kurulu tarafından değerlendirilmesi sonucunda <i>Türk Dili</i> dergisinde yayımlanmasına karar verilmektedir. 2019 yılı içinde her ay bir sayı olmak üzere toplam 12 sayı dergi yayımlanarak öngörülen performans hedefi %100 oranında gerçekleşmiştir.									
	PG. 1.1.4 Yayımlanan <i>Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten</i> sayısı /yıl: Kurumun ilmî yazıların ve araştırmaların yayımlandığı dergisidir. 2019 yılı içerisinde 2 adet basımının yapılması öngörülmüş fakat ilmî içerikli yazı ve raporlarla ilgili çalışmalar tamamlandığından 2019 yılı içerisinde derginin 4 adet baskısı (sayı) gerçekleşmiştir. Bu sebeple öngörülen performans hedefine %200 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.									
	PG. 1.1.5 Yayımlanan <i>Türk Dünyası Dergisi</i> sayısı/yıl: Türk dünyasının dili, edebiyatı ve tarihi konularında Türk dünyası ile ilgili benzer çalışmaların süreli bir yayın içerisinde değerlendirilmesi amacıyla yayımlanmaktadır. 2019 yılı içinde <i>Türk Dünyası</i> dergisinin 3 (üç) sayısı yayımlanmıştır. Bu sebeple öngörülen performans hedefinde %150 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.									

Tablo 1

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Yıl/Dönem		2019								
İdare Adı		40.05 - TÜRK DİL KURUMU								
Performans Hedefi		Hedef 1.2: Türk dili konularında millî ve milletlerarası kongre, panel, konferans, çalışma toplantısı, bilgi şöleni vb. ilmî toplantılar düzenlenecek ve desteklenecektir.								
Sıra	Performans Göstergeleri	2019-2023 Stratejik Plan Başlangıç Değeri	Hedef (a)	Yıl Sonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
					I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	PG. 1.2.3 Güncel konularda düzenlenen ilmî faaliyet sayısı/yıl (birikimli)	52	57	5	1	1	1	2	57	5
2	PG. 1.2.4 Dilin çeşitli dallarına ve ürünlerine yönelik düzenlenen toplantı sayısı/yıl (birikimli)	7	12	5	1	1	1	1	11	4
3	PG. 1.2.5 Maddi destek verilen ve iş birliğiyle düzenlenen ilmî faaliyet sayısı/yıl (birikimli)	44	58	14	0	6	2	4	56	12
Değerlendirme		PG. 1.2.3 Güncel konularda düzenlenen ilmî faaliyet sayısı/yıl: Kurumumuz tarafından 2019 yılı içerisinde güncel konularda düzenlenecek bilimsel faaliyet sayısı olarak 5 adet toplantı düzenlenmiştir. Bu sebeple performans hedefinde %100 gerçekleşme sağlanmıştır. PG. 1.2.4 Dilin çeşitli dallarına ve ürünlerine yönelik düzenlenen toplantı sayısı/yıl: Kurumumuz tarafından 2019 yılı içerisinde dilin çeşitli dallarına ve ürünlerine yönelik düzenlenecek bilimsel faaliyet sayısı olarak 5 adet toplantı öngörülmüş ancak üniversitelerden talep olmayınca 4 adet toplantı düzenlenmiştir. Bu sebeple performans hedefinde %80 gerçekleşme sağlanmıştır. PG. 1.2.5 Maddi destek verilen ve iş birliğiyle düzenlenen ilmî faaliyet sayısı/yıl: Türkçenin bir bilim dili olarak yurt içinde ve yurt dışında incelenmesi ve araştırılması çalışmaları, Türk dilinin saygın bir dünya dili olmasına katkı sağlayacaktır. Bu sebeple Kurumumuz, 2019 yılı içinde bu konuyla ilgili 14 adet bilimsel faaliyete maddi destek verilmesi planlanmış olup üniversite ve sivil toplum kuruluşlarından gelen maddi destek talepleri çerçevesinde öngörülen performans göstergesinin %86'ı olan 12 adedini gerçekleştirerek performans göstergesinde makul seviyede gerçekleşme sağlanmıştır.								

Tablo 2

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Yıl/Dönem		2019								
İdare Adı		40.05 - TÜRK DİL KURUMU								
Performans Hedefi		Hedef 1.3: Türk dili alanında Kurum dışında yürütülen ilim araştırmalarından, belirlenen ölçütlere uygun bulunanlar desteklenecektir.								
Sıra	Performans Göstergeleri	2019-2023 Stratejik Plan Başlangıç Değeri	Hedef (a)	Yıl Sonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
					I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	PG. 1.3.1 Desteklenen ilmî araştırma sonucu basılacak eser sayısı/yıl (birikimli)	7	8	1	0	0	0	0	7	0
2	PG. 1.3.2 Desteklenen ilmî araştırma sayısı/yıl (birikimli)	10	20	10	0	0	0	2	12	2
Değerlendirme		PG. 1.3.1 Desteklenen ilmî araştırma sonucu basılacak eser sayısı/yıl: Kurumsal desteğin verilmesiyle Türkoloji'nin gelişimi desteklenerek Türk dilinin nüfuz alanının genişlemesine katkı sağlanacaktır. Kurumumuz tarafından 2019 yılında 1 adet bilimsel araştırmaya maddi destek verilmesi planlanmış ancak bilim adamlarından, üniversitelerden ve toplumun diğer kesimlerinden bilimsel çalışma teklifi yeterli seviyede gelmediği için 2019 yılında eser baskısı gerçekleşmemiştir. Bu sebeple hedeflenen performans göstergesinde gerçekleşme sağlanamamıştır. PG. 1.3.2 Desteklenen ilmî araştırma sayısı/yıl: Türkoloji'nin gelişimi ve Türk dilinin nüfuz alanının genişlemesine katkı sağlaması amacıyla yurt içi ve yurt dışındaki bilimsel araştırmaların desteklenmesi planlanmıştır. 2019 yılı içerisinde Türkoloji ve dili bilimi alanında 2 adet bilimsel destek verilmiş olup faaliyetin performans göstergesinde %20 oranında gerçekleşme sağlanamamıştır.								

Tablo 3

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Yıl/Dönem		2019								
İdare Adı		40.05 - TÜRK DİL KURUMU								
Performans Hedefi		Hedef 1.4: Her yıl Türk dili alanında öğretim programlarına devam eden 125 kişiye lisans, 50 kişiye yüksek lisans ve doktora eğitimi alan 50 bilim adamına burs sağlanacaktır.								
Sıra	Performans Göstergeleri	2019-2023 Stratejik Plan Başlangıç Değeri	Hedef (a)	Yıl Sonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
					I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	PG. 1.4.1 Lisans düzeyinde destek sağlanan kişi sayısı/yıl (birikimli)	751	876	125	152	145	98	82	870	119
2	PG. 1.4.2 Lisansüstü düzeyinde destek sağlanan kişi sayısı/yıl (birikimli)	337	387	50	34	32	29	23	366	29
3	PG. 1.4.3 Doktora düzeyinde destek sağlanan kişi sayısı/yıl (birikimli)	64	114	50	49	47	45	45	111	47
Değerlendirme		PG. 1.4.1 Lisans düzeyinde destek sağlanan kişi sayısı/yıl: Türk dili alanında lisans düzeyinde her yıl öğrenim gören 125 öğrenciye maddi destek sağlanması öngörülmüş olup 2019 yılında ortalama 119 lisans düzeyinde öğrenciye her ay maddi destek sağlanmış hedeflenen performans göstergesine %95.2 oranında hedeflenen performans göstergesine makul seviyede ulaşılmış olduğu görülmektedir. PG. 1.4.2 Lisansüstü düzeyinde destek sağlanan kişi sayısı/yıl: Lisansüstü öğrenim gören öğrencilerden, 2019 yılı içerisinde 50 öğrenciye maddi destek sağlanması stratejik planda karara bağlanmıştır. 2019 yılında 29 öğrenciye maddi destek sağlanmış olup performans göstergesinde %58 oranında gerçekleşme sağlanmıştır. PG. 1.4.3 Doktora düzeyinde destek sağlanan kişi sayısı/yıl: Doktora düzeyinde ilmi araştırma yapan öğrencilere 2019 yılı için 50 öğrenciye maddi destek sağlanması planlanmıştır. 2019 yılı içerisinde 47 öğrenciye maddi destek sağlandığı ve %94 oranında performans göstergesine ulaşıldığı görülmektedir.								

Tablo 4

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Yıl/Dönem		2019								
İdare Adı		40.05 - TÜRK DİL KURUMU								
Performans Hedefi		Hedef 1.5: Türkiye Türkçesinin Köken Bilgisi ve Osmanlı Türkçesi sözlükleri ile bilim, sanat ve spor dallarındaki yabancı terimlerin Türkçe karşılıkları bulunarak 25 adet sözlük hazırlanacaktır.								
Sıra	Performans Göstergeleri	2019-2023 Stratejik Plan Başlangıç Değeri	Hedef (a)	Yıl Sonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
					I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	PG. 1.5.1 <i>Türkiye Türkçesi Köken Bilgisi Sözlüğü'nün</i> tamamlanma oranı/ yüzde (birikimli)	%20	%40	%20	3	4	6	7	%40	%20
2	PG. 1.5.2 <i>Türkiye Türkçesi Köken Bilgisi Sözlük</i> toplantı sayısı/ yıl (birikimli)	3	4	1	0	0	1	0	4	1
3	PG. 1.5.3 Hazırlanan Sözlük sayısı/ yıl(birikimli)	258	263	5	0	0	6	0	264	6
4	PG. 1.5.5 <i>Türkçe Sözlük ve İmla Kılavuzu'nun</i> yenilenme oranı/yüzde (birikimli)	%30	%50	%20	6	6	4	4	%50	%20
Değerlendirme		PG. 1.5.1 <i>Türkiye Türkçesi Köken Bilgisi Sözlüğü'nün</i> tamamlanma oranı/yüzde: Türkiye Türkçesinin güncel söz varlığında yer alan kelimelerinin köken bilgisi araştırmalarını yapmayı amaçlamaktadır. Proje kapsamında kelimelerin kökenleri; eldeki en eski kaynaklardaki biçimlerine, bunların tarih boyunca geçirdikleri değişimlere, varsa ilişkide bulunulan dillerdeki biçimlerine kadar uzanılarak değerlendirilecektir, aynı gelişmeleri gösteren benzer yapıdaki öğelerle paralellik kurularak temel sözcüğün kökeninin aydınlatılması hedeflenmektedir. 2019 yılı içerisinde yapılan toplantıda sözlükte kullanılacak yazılımın hazırlandığı görülmüş, bilim kurulu üyesinden oluşan etimolojik sözlük hazırlama ekibi yeniden oluşturulmuş, sözlük hazırlama çalışmalarının altyapısının %20'si gerçekleşmiş durumdadır. Bu sebeple öngörülen performans göstergesi %100 oranında gerçekleşmiştir.								
		PG. 1.5.2 <i>Türkiye Türkçesi Köken Bilgisi Sözlük</i> toplantı sayısı/yıl: Türkiye Türkçesi Köken Bilgisi (Etimoloji) Sözlüğü proje ekibinde yer alan yazar ve madde hakemi belirlenen vazifeler çerçevesinde sözlükte yer alacak maddeleri hazırlayacaklardır. Bir nevi eşik olarak nitelenebilecek bu aşamada proje ekibiyle bir araya gelerek, projede gelinecek nokta hakkında proje ekibini bilgilendirmek ve onların görüşlerini almak maksadıyla bir adet toplantı düzenlenmiş ve performans hedefinde %100 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.								
		PG. 1.5.3 Hazırlanan Sözlük sayısı/yıl: Terim çalışma gruplarınca kurum ve kuruluşlar tarafından hazırlanan sözlüklerin baskı işlemlerinin geliştirilerek kamuoyunun hizmetine sunmak üzere 2019 yılında 5 adet sözlük baskısının yapılması planlanmış olup bilim adamları tarafından 6 adet sözlüğün hazırlandığı ve baskısının gerçekleştirildiği görülmüştür. Bu kapsamda öngörülen performans göstergesinin %120 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.								
		PG. 1.5.5 <i>Türkçe Sözlük ve İmla Kılavuzu'nun</i> yenilenme oranı/yüzde: Türkçedeki bozulma ve yabancılaşmanın önüne geçmek amacıyla bilim, eğitim, öğretim ve yayın kuruluşları başta olmak üzere, hayatın tüm alanlarında Türkçenin doğru ve etkin kullanılmasının sağlanması için <i>Türkçe Sözlük ve İmla Kılavuzu'nun</i> 2019 yılında %20'sinin yenilenmesi çalışmaları planlanmış olup bu yılda %20'sinin tamamlanmış olduğu, %100 oranında gerçekleşme sağlandığı, performans göstergesi hedefine ulaşıldığı görülmüştür.								

Tablo 5

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Yıl/Dönem		2019								
İdare Adı		40.05 - TÜRK DİL KURUMU								
Performans Hedefi		Hedef 2.1: Halkın her kesiminin günlük hayatta dili doğru kullanmasıyla ilgili çalışmalar yapılacaktır.								
Sıra	Performans Göstergeleri	2019-2023 Stratejik Plan Başlangıç Değeri	Hedef (a)	Yıl Sonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
					I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	PG. 2.1.1 Türkçenin dil bilgisi kuralları ve güzel örneklerinin yer aldığı genel ağ sayfalarının yenilenme sayısı/yıl (birikimli)	117	118	1	0	1	0	0	118	1
2	PG. 2.1.2 Türk dili ve ürünleri ile ilgili hazırlanacak afiş, bilgi kartı, bilgilendirme filmi vb. basılı malzeme sayısı/yıl (birikimli)	82	102	20	0	0	1	0	83	1
3	PG. 2.1.3 Türk dili ve ürünleri ile ilgili hazırlanacak afiş, bilgi kartı, bilgilendirme filmi vb. basılı malzeme baskı sayısı/yıl (birikimli)	142.654	143.904	1.250	0	0	1.000	0	143.654	1.000
Değerlendirme	PG. 2.1.1 Türkçenin dil bilgisi kuralları ve güzel örneklerinin yer aldığı genel ağ sayfalarının yenilenme sayısı/yıl: Genel ağ ortamında, doğru ve güzel Türkçe kullanılmasına yönelik olarak Türkçenin dil bilgisi kuralları ve güzel örneklerinin yer aldığı sayfalar 2019 yılında yenilenmiş ve performans göstergesine %100 oranında ulaşılmıştır.									
	PG. 2.1.2 Türk dili ve ürünleri ile ilgili hazırlanacak afiş, bilgi kartı, bilgilendirme filmi vb. basılı malzeme sayısı/yıl: Kurumun amaç, hedef ve faaliyetleri çerçevesinde yapılan çalışma toplantısı, sempozyum, konferans ve kongre çalışmaları çerçevesinde 2019 yılı içinde eğitici ve bilgilendirme amaçlı afiş vb. materyalin baskısının yaptırılması planlanmış, ancak 2019 yılında 1 adet baskı yapılması sebebiyle öngörülen performans hedefinde %5 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.									
	PG. 2.1.3 Türk dili ve ürünleri ile ilgili hazırlanacak afiş, bilgi kartı, bilgilendirme filmi vb. basılı malzeme baskı sayısı/yıl: Yapılan çalışma toplantısı, sempozyum, konferans ve kongre çalışmaları çerçevesinde 2019 yılı içinde eğitici ve bilgilendirme amaçlı afiş vb. materyalin baskısının yapılması planlanmış olup 2019 yılında 1.000 adet materyal baskısı yapıldığı ve öngörülen performans hedefinde %80 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.									

Tablo 6

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Yıl/Dönem		2019								
İdare Adı		40.05 - TÜRK DİL KURUMU								
Performans Hedefi		Hedef 2.2: Türkçenin doğru ve güzel kullanılması konusunda kamu kurumlarının düzenlediği hizmet içi eğitimler desteklenecektir.								
Sıra	Performans Göstergeleri	2019-2023 Stratejik Plan Başlangıç Değeri	Hedef (a)	Yıl Sonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
					I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	PG. 2.2.1 TDK çalışanlarının kamu kurumlarında verdiği eğitim sayısı/yıl (birikimli)	196	226	30	10	3	6	12	227	31
Değerlendirme	PG. 2.2.1 TDK çalışanlarının kamu kurumlarında verdiği eğitim sayısı/yıl: Kamu kurum ve kuruluşlarından gelen hizmet içi eğitim istekleri doğrultusunda uzmanlarımız, 2019 yılı içerisinde 30 adet eğitim semineri verilmesi planlanmış olup 31 adet semineri başarıyla vermişlerdir. Kurumumuza ulaşan talepler çerçevesinde performans hedefinin %103'ü oranında gerçekleşme sağlanmıştır.									

Tablo 7

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Yıl/Dönem		2019								
İdare Adı		40.05 - TÜRK DİL KURUMU								
Performans Hedefi		Hedef 2.3: Türkçenin halkın farklı kesimlerinde bilinçli kullanılmasına yönelik olarak fuarlarda açık oturum, konferans, sergi vb. etkinlikler düzenlenecektir.								
Sıra	Performans Göstergeleri	2019-2023 Stratejik Plan Başlangıç Değeri	Hedef (a)	Yıl Sonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
					I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	PG. 2.3.1 Kitap satış etkinliklerinde düzenlenen açık oturum, konferans vb. sayısı/yıl (birikimli)	68	71	3	0	2	0	3	73	5
2	PG. 2.3.2 Yurt içinde katıldığımız fuar ve sergi sayısı/yıl (birikimli)	110	125	15	7	3	3	12	135	25
3	PG. 2.3.3 Yurt dışında katıldığımız fuar ve sergi sayısı/yıl (birikimli)	1	2	1	0	1	0	0	2	1
Değerlendirme		PG. 2.3.1 Kitap satış etkinliklerinde düzenlenen açık oturum, konferans vb. sayısı/yıl: Kitap satış fuarlarında, Türkçenin doğru kullanılması konusunda bilim insanları ve Kurum Uzmanları tarafından açık oturum, konferans, vb. 3 adet etkinlik düzenlenmesi öngörülmüş ancak 2019 yılı içinde 5 adet etkinlik düzenlenmiştir. Öngörülen performans hedefinde %167 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.								
		PG. 2.3.2 Yurt içinde katıldığımız fuar ve sergi sayısı/yıl: 2019 yılında 15 adet kurum yayınlarının tanıtımının yapılması planlanmış olup yurt içinde düzenlenen kitap fuarlarında ve üniversitelerden gelen talepler üzerine Kurum yayınlarının 25 fuar alanlarında ve üniversitelerde tanıtımı yapılmıştır. 2019 yılında taleplerin yoğun olması sebebiyle performans hedefi %167 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.								
		PG. 2.3.3 Yurt dışında katıldığımız fuar ve sergi sayısı/yıl: Kurum yayınlarının sergilenmesi ve tanıtımın yapılması için yurt dışında düzenlenen fuarlardan katılım teklifi, 2019 yılında 1 adet sergi düzenlenmiş olup performans hedefi %100 gerçekleşmiştir.								

Tablo 8

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Yıl/Dönem		2019								
İdare Adı		40.05 - TÜRK DİL KURUMU								
Performans Hedefi		Hedef 2.4: Türkçenin korunmasına katkıda bulunan kişi, kurum ve kuruluşlar desteklenecek, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim öğrencileri arasında Türkçenin kullanılması konusunda yarışmalar düzenlenecek ve ödüller verilecektir.								
Sıra	Performans Göstergeleri	2019-2023 Stratejik Plan Başlangıç Değeri	Hedef (a)	Yıl Sonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
					I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	PG. 2.4.1 Türkçenin korunmasına katkıda bulunanlara sağlanan destek sayısı/yıl (birikimli)	29	34	5	0	0	3	2	34	5
2	PG. 2.4.2 Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını teşvik amacıyla düzenlenecek yarışmalara sağlanan destek sayısı/yıl (birikimli)	7	12	5	0	0	2	0	9	2
3	PG. 2.4.3 Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını teşvik amacıyla verilen ödüllere sağlanan destek sayısı/yıl (birikimli)	5	10	5	0	1	0	0	6	1
Değerlendirme		PG. 2.4.1 Türkçenin korunmasına katkıda bulunanlara sağlanan destek sayısı/yıl: Türkçenin korunmasına katkıda bulunan tüzel ve gerçek kişilerin desteklenmesi amacıyla konferans, seminer, çalışma toplantısı vb. etkinliklere 2019 yılında 5 adet maddi destek sağlanması planlanmış olup 2019 yılında 5 adet destek sağlanmış olup performans hedefinde %100 oranında gerçekleşme sağlanmıştır. PG. 2.4.2 Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını teşvik amacıyla düzenlenecek yarışmalara sağlanan destek sayısı/yıl: Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını teşvik amacıyla, ilköğretim, ortaöğretim, yükseköğretim öğrencileri arasında ödüllü yarışmalarına 2019 yılında 5 adet destek verilmesi planlanmış ancak 2019 yılında 2 adet ödül verilmiş ve performans hedefi %40 oranında makul seviyede gerçekleşmiştir. PG. 2.4.3 Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını teşvik amacıyla verilen ödüllere sağlanan destek sayısı/yıl: Türkçenin doğru ve güzel kullanımını teşvik amacıyla ilköğretim, ortaöğretim, yükseköğretim öğrencileri arasında düzenlenen ödüllü yarışmalara 2019 yılında 5 adet ödül desteği verilmesi planlanmış ancak yılı içinde 1 adet ödül desteği verilmiş olup eğitim kurumundan talep olmayınca performans göstergesinde %20 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.								

Tablo 9

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Yıl/Dönem		2019								
İdare Adı		40.05 - TÜRK DİL KURUMU								
Performans Hedefi		Hedef 3.1: Türk dilinin gelişme sürecinde emeği geçen kişilerin ve yaşanan belli başlı vakaların anılmasına yönelik etkinlikler yapılacaktır.								
Sıra	Performans Göstergeleri	2019-2023 Stratejik Plan Başlangıç Değeri	Hedef (a)	Yıl Sonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
					I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	PG. 3.1.1 Yapılan anma etkinlikleri sayısı/yıl (birikimli)	10	13	3	0	0	1	2	13	3
Değerlendirme	PG. 3.1.1 Yapılan anma etkinlikleri sayısı/yıl: Türkoloji alanında seçkin eserler ortaya koyarak Türk dilinin gelişimine katkı sağlamış şair ve yazarlar ile Türkçenin tarihî dönemlerinde yaşanan belli başlı olayların anlatılması, bilim ve kültür çevrelerinden konu ile ilgili kişilerin konuşmacı olarak katılımı sağlanarak anma etkinliklerinin yapılması hedeflenmiştir. 2019 yılında 3 adet anma etkinliği yapılması planlanmış yıl içerisinde 3 adet anma etkinliği yapılmış olup performans hedefinde %100 gerçekleşme sağlanmıştır.									

Tablo 10

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Yıl/Dönem		2019								
İdare Adı		40.05 - TÜRK DİL KURUMU								
Performans Hedefi		Hedef 3.2: Türkçenin özelliklerini, tarihini, gücünü sonraki nesillere aktaracak belgesel hazırlattırılacaktır.								
Sıra	Performans Göstergeleri	2019-2023 Stratejik Plan Başlangıç Değeri	Hedef (a)	Yıl Sonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
					I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	PG. 3.2.1 Türk dilinin tarihini konu alan belgeselin tamamlanma oranı/yüzde (birikimli)	%15	%50	%35	0	0	0	0	%15	0
Değerlendirme	PG. 3.2.1 Türk dilinin tarihini konu alan belgeselin tamamlanma oranı/yüzde: Türk Dil Kurumunun kuruluşundan bugüne tarihini konu alan bir belgeselin uzman kişilere hazırlanması hususunda çalışma yapılmamıştır. 2019 yılı içinde performans hedefinde gerçekleşme sağlanamamıştır.									

Tablo 11

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Yıl/Dönem		2019								
İdare Adı		40.05 - TÜRK DİL KURUMU								
Performans Hedefi		Hedef 3.3: Osmanlı alfabesi ile yazılmış eserler günümüz alfabesine kazandırılacaktır.								
Sıra	Performans Göstergeleri	2019-2023 Stratejik Plan Başlangıç Değeri	Hedef (a)	Yıl Sonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
					I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	PG. 3.3.1 Türk Edebiyat tarihleri dizisinden yayımlanan eser sayısı/yıl (birikimli)	0	1,00	1,00	0	0	0	0	1	0
2	PG. 3.3.2 Günümüz alfabesine kazandırılan edebî eser (hikaye, roman, şiir, tiyatro vb.) sayısı/yıl (birikimli)	0	1,00	1,00	0	0	0	0	1	0
Değerlendirme	PG. 3.3.1 Türk Edebiyat tarihleri dizisinden yayımlanan eser sayısı/yıl: Türk dilinin zenginliklerini, tarihini ve gücünü gelecek nesillere aktarmak için 2019 yılı içinde 1 adet Türk Edebiyat tarihleri dizisinden yayımlanması planlanmış olup yıl içerisinde eserin hazırlanmaması sebebiyle performans göstergesinde gerçekleşme sağlanmamıştır.									
	PG. 3.3.2 Günümüz alfabesine kazandırılan edebî eser (hikaye, roman, şiir, tiyatro vb.) sayısı/yıl: Osmanlı alfabesi ile yazılmış eserlerin günümüz alfabesine ve Türkçesine kazandırılması için 2019 yılında 1 adet eserin çevirisinin yapılması planlanmıştır. Ancak yıl içerisinde bu alanda eser çevirisi yapılmadığı için performans göstergesinde gerçekleşme sağlanamamıştır.									

Tablo 12

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Yıl/Dönem		2019								
İdare Adı		40.05 - TÜRK DİL KURUMU								
Performans Hedefi		Hedef 3.4: Yaşayan dillerde iki dilli sözlükler hazırlanacaktır.								
Sıra	Performans Göstergeleri	2019-2023 Stratejik Plan Başlangıç Değeri	Hedef (a)	Yıl Sonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
					I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	PG. 3.4.1 Arapça-Türkçe Sözlük'ün tamamlanma oranı/yüzde (birikimli)	0	%20	%20	6	6	5	3	%20	%20
2	PG. 3.4.2 Kazakça ve Çuvaşça sözlüklerinin tamamlanma oranı/yüzde (birikimli)	%20	%100	%60	10	45	5	20	%100	%80
3	PG. 3.4.3 Makedonca-Türkçe Sözlük'ün tamamlanma oranı/yüzde (birikimli)	%45	%100	%55	10	15	15	15	100	%55
Değerlendirme		PG. 3.4.1 Arapça-Türkçe Sözlük'ün tamamlanma oranı/yüzde: Kurumumuz terim çalışma gruplarınca ve kurum kuruluşlar tarafından 2019 yılında Arapça-Türkçe sözlük hazırlanması ve %20'sinin tamamlanması planlanmış olup yıl içerisinde %100 oranında performans göstergesi hedefinde gerçekleşme sağlanmıştır. PG. 3.4.2 Kazakça ve Çuvaşça sözlüklerinin tamamlanma oranı/yüzde: Kurumumuz terim çalışma gruplarınca ve kurum kuruluşlar tarafından 2019 yılında Kazakça ve Çuvaşça sözlük hazırlanması ve %80'nin tamamlanması planlanmış, yoğun bir çalışma ile anılan sözlük'ün performans göstergesi hedefinde %100 oranında gerçekleşme sağlanmıştır. PG. 3.4.3 Makedonca-Türkçe Sözlük'ün tamamlanma oranı/yüzde: Kurumumuz terim çalışma gruplarınca ve kurum kuruluşlar tarafından 2019 yılında Makedonca-Türkçe sözlük hazırlanması ve %55'nin tamamlanması planlanmış olup anılan sözlük'ün %55'i tamamlanmış ve %100 oranında performans göstergesi hedefinde gerçekleşme sağlanmıştır.								

Tablo 13

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Yıl/Dönem		2019								
İdare Adı		40.05 - TÜRK DİL KURUMU								
Performans Hedefi		Hedef 4.1: Bilgi teknolojilerinin sağladığı imkânlardan da yararlanılarak kütüphane hizmetlerinin etkinlik düzeyi yükseltilecektir.								
Sıra	Performans Göstergeleri	2019-2023 Stratejik Plan Başlangıç Değeri	Hedef (a)	Yıl Sonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
					I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	PG. 4.1.1 Sayısal hâle getirilen nadir eser sayısı/yıl (birikimli)	1.387	1.942	555	184	92	232	55	1.950	563
2	PG. 4.1.2 Türkoloji alanındaki bütün yayınların kütüphaneye kazandırılma sayısı/yıl (birikimli)	63.983	65.983	2.000	2.930	1.672	148	279	69.012	5.029
Değerlendirme		PG. 4.1.1 Sayısal hâle getirilen nadir eser sayısı/yıl: Türk Dil Kurumu Kütüphanesindeki yazma eserler 12 Temmuz 2011 tarihinden itibaren sanal ortamda araştırmacıların hizmetine sunulmuştur. 2019 yılında 555 adet nadir eserin sayısal hâle getirilmesi planlanmış olup yıl içerisinde 563 nadir eserin sayısal hale getirilmiş olması sebebiyle %101,4 oranında performans hedefinde gerçekleşme sağlanmıştır. PG. 4.1.2 Türkoloji alanındaki bütün yayınların kütüphaneye kazandırılma sayısı/yıl: Türkoloji alanında yayımlanan eserlerin takip edilmesinin güç olması sebebiyle bu yayınların kütüphaneye kazandırılması için 2019 yılında 2.000 adet eserin kazandırılması öngörülmüş olup kütüphanenin 2018 yılından devir eden 2.709 adet yayını Ocak 2019 yılına devir etmesi sebebiyle ve yıl içerisinde 2.320 adet eser kazandırılarak toplam 5029 adet yayın 2019 yılında kayıtlara geçmiştir. Bu sebeple performans hedefinde %251 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.								

Tablo 14

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Yıl/Dönem		2019								
İdare Adı		40.05 - TÜRK DİL KURUMU								
Performans Hedefi		Hedef 4.2: Kurumun insan kaynakları nitelik ve nicelik olarak güçlendirilecektir.								
Sıra	Performans Göstergeleri	2019-2023 Stratejik Plan Başlangıç Değeri	Hedef (a)	Yıl Sonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
					I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	PG. 4.2.1 Personele verilen eğitim sayısı/yıl (birikimli)	20	24	4	0	0	1	0	21	1
2	PG. 4.2.2 Eğitime katılan personel sayısı/yıl (birikimli)	310	413	103	0	0	30	0	340	30
3	PG. 4.2.3 İstihdam edilen nitelikli personel sayısı/yıl (birikimli)	64	67	3	0	0	0	0	64	0
Değerlendirme		PG. 4.2.1 Personele verilen eğitim sayısı/yıl: Teknik ve akademik altyapının oluşturulmasına yönelik olarak personel istihdam edilmesi ve uzman personel görevlendirilmesi, personel gereksiniminin belirlenmesi, yasal mevzuat hükümlerine göre personel alımıyla ilgili işlemlerin yürütülmesi ve bunların hizmet içi eğitim ihtiyacının yerine getirilmesi için 2019 yılında mevzuat gereği 4 adet hizmet içi eğitimi verilmesi planlanmış yıl içerisinde 1 adet eğitim verilmiştir. Bu kapsamda performans hedefinde %25 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.								
		PG. 4.2.2 Eğitime katılan personel sayısı/yıl: Personelin eğitim ihtiyaçları düzenli olarak belirlenerek, eğitim ihtiyaçları tahlil edilecektir. Gerekli olduğu süre içinde personelin eğitime katılmaları sağlanacaktır. Bu kapsamda 2019 yılı içinde 103 personelin eğitim alması öngörülmüş olup yıl içerisinde 30 personel eğitim almıştır. Bu sebeple performans göstergesi hedefinde %29,13 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.								
		PG. 4.2.3 İstihdam edilen nitelikli personel sayısı/yıl: Türk dili, lehçeleri, dil bilimi, yabancı diller, bilgisayar, grafik ve musahhihlik konularında personel istihdam edilecektir. Çerçevesinde 2019 yılında 3 adet uzman personel istihdam edilmesi planlanmış ancak bu alanlarda personel istihdamı sağlanamamış olması sebebiyle performans göstergesinde gerçekleşme sağlanamamıştır.								

Tablo 15

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Yıl/Dönem		2019								
İdare Adı		40.05 - TÜRK DİL KURUMU								
Performans Hedefi		Hedef 4.3: Kurumun fiziki ve teknolojik donanımı güçlendirilecektir.								
Sıra	Performans Göstergeleri	2019-2023 Stratejik Plan Başlangıç Değeri	Hedef (a)	Yıl Sonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
					I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	PG. 4.3.1 Kurum binasının onarımının tamamlanma oranı/yüzde (mevcut değeri korumak)	%65	%65	%65	20	15	15	15	65	65
2	PG. 4.3.2 Hizmet binası ve sosyal tesis yerleşkesi inşaatının tamamlanma oranı/yüzde (birikimli)	%5	%56	%51	0	0	0	0	51	0
3	PG. 4.3.3 Kurumun yıllık fiziki donanım ve altyapı ihtiyaçlarının karşılanma oranı/yüzde (mevcut değeri korumak)	%85	%85	%85	22	21	21	21	85	85
4	PG. 4.3.4 Kurumun yıllık teknolojik donanım ihtiyacının karşılanma oranı/yüzde (mevcut değeri korumak)	%85	%85	%85	22	21	21	21	85	85
Değerlendirme		PG. 4.3.1 Kurum binasının onarımının tamamlanma oranı/yüzde: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yönetim Kurulu kararı ve 4734 ve 4735 sayılı Kamu İhale Kanunu çerçevesinde Kurum hizmet binasının boya, badana, elektrik tesisatı yenilenmesi, çatının bakım ve onarımı yapılmış, fiziki ortam iyileştirilmiş, Kurum hizmetleri yürütülürken dış etkenlerin olumsuz etkileri giderilmiştir. 2019 yılı içinde fiziki ortamın yeterli seviyede iyileştirilmesi sebebiyle performans hedefinde %100 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.								
		PG. 4.3.2 Hizmet binası ve sosyal tesis yerleşkesi inşaatının tamamlanma oranı/yüzde: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bağlı kurumları, dış paydaşlarına (Kamu Kurumları, Üniversiteler, Yurt Dışındaki Türkoloji merkezleri, Yurt İçindeki Türkiyat Araştırma Enstitüleri, Yurt Dışındaki Türk Okulları, Yunus Emre Kültür ve Sanat merkezleri, TÖMER Başkanlıkları, Kitle İletişim Araçları, Sivil Toplum Örgütleri, Kütüphaneler ve Yararlanıcılar) tek bir merkezden ilmî çalışmalarını etkili, verimli ve iktisadi olarak sunacaktır. Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu Yerleşkesi Yapımı Projesi inşaatı ihalesi 14.12.2017 tarihinde TOKİ tarafından yapılmış, yüklenici firma ile 26.01.2019 tarihinde sözleşme imzalanmış, iş bitirme tarihi olarak 13.11.2019 tarihi (650 Gün) olarak belirlenmiştir. Projenin 2019 yılında %51'i hedeflenmiş ancak TOKİ tarafından işin feshedilmesi sebebiyle performans hedefinde gerçekleşme sağlanamamıştır.								
		PG. 4.3.3 Kurumun yıllık fiziki donanım ve altyapı ihtiyaçlarının karşılanma oranı/yüzde: 2019 yılı içerisinde çalışma ortamının iyileştirilmesi hususunda gerekli fiziki ve altyapı çalışmaları yerine getirilmiş olup performans hedefinde %100 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.								
		PG. 4.3.4 Kurumun yıllık teknolojik donanım ihtiyacının karşılanma oranı/yüzde: 2019 yılı içerisinde personelin hizmet sunumunda bilgi ve iletişim teknolojilerinden azami ölçüde yararlanmasının sağlanması amacıyla bilgi işlem altyapısı güçlendirilmiş, hizmet gereksinimleri doğrultusunda mal ve hizmet alımları yapılarak iş ve işlemlerin hızlı ve etkin yürütülmesi sağlanmış olup performans göstergesinde hedefinde %100 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.								

Tablo 16

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Yıl/Dönem		2019								
İdare Adı		40.05 - TÜRK DİL KURUMU								
Performans Hedefi		Hedef 4.4: Kurum yayınlarının daha geniş kitlelere ulaşması sağlanacaktır.								
Sıra	Performans Göstergeleri	2019-2023 Stratejik Plan Başlangıç Değeri	Hedef (a)	Yıl Sonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
					I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	PG. 4.4.1 E-Mağaza olarak satışa sunulan toplam yayın sayısı/yıl (birikimli)	622	688	66	66	3	38	0	729	107
2	PG. 4.4.2 E-Kitap olarak satışa sunulan toplam yayın sayısı/yıl (birikimli)	0	2	2	0	0	0	1	1	1
3	PG. 4.4.3 Kitap satış aracıyla ziyaret edilen yer sayısı/yıl (birikimli)	74	89	15	2	9	0	10	95	21
Değerlendirme		PG. 4.4.1 E-Mağaza olarak satışa sunulan toplam yayın sayısı/yıl: Kurum yayınlarımızın toplumun geniş kesimlerine tanıtılması ve ulaştırılması kapsamında Kurum yayınlarının elektronik ortamda satışının yapılması için 2019 yılı içerisinde 66 adet yayının e-mağaza olarak elektronik ortamda satışa sunması planlanmıştır. Özel firma e-mağaza uygulamasından kurum e-mağaza uygulamasına geçilmiş olması sebebiyle yayınlarımızın e-mağaza sistemine aktarma çalışmaları devam etmekte olup 2019 yılı içerisinde bu alanda 107 yayın e-mağazada satışa sunulmuştur. Bu kapsamda 2019 yılında performans hedefinde %162 gerçekleşme sağlanmıştır.								
		PG. 4.4.2 E-Kitap olarak satışa sunulan toplam yayın sayısı/yıl: Kurum yayınlarının künye bilgilerinin düzenlenmesi, taranabilir yapıda bir sunucu bilgisayar üzerinde depolanması ve görüntülerle eşleştirilmesi suretiyle bir sistem oluşturulması ve bu sistemin kredi kartı ile bir alt sistem vasıtasıyla kullanıcıların hizmetine sunulması amacıyla 2019 yılında 2 adet yayının e-kitap olarak elektronik ortama aktarılması planlanmış ancak bu alanda 1 adet yayın e-kitap olarak elektronik ortama aktarılmış olup performans hedefinde %50 gerçekleşme sağlanmıştır.								
		PG. 4.4.3 Kitap satış aracıyla ziyaret edilen yer sayısı/yıl: Kuruma gelen talepler üzerine 2019 yılında toplam 21 sefer Kurum yayınlarının kitap satış aracı ile çeşitli üniversite ve illere gidilerek tanıtma ve satışı yapılmıştır. Bu sebeple planlanan hedefin %140 oranında performans hedefinin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır.								

Tablo 17

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Yıl/Dönem		2019								
İdare Adı		40.05 - TÜRK DİL KURUMU								
Performans Hedefi		Hedef 4.5: Kurum kaynaklarının etkin kullanılması için planlı çalışma düzenine süreklilik kazandırılacaktır.								
Sıra	Performans Göstergeleri	2019-2023 Stratejik Plan Başlangıç Değeri	Hedef (a)	Yıl Sonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
					I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	PG. 4.5.1 Stratejik Plan Uygulama, İzleme ve Değerlendirme tamamlanma oranı/ yüzde(birlikimli)	%0	%20	%20	0	0	0	20	20	20
2	PG. 4.5.2 İç kontrol sisteminin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunun sağlanma oranı/yüzde (mevcut değeri korumak)	%88	%88	%88	24	22	21	21	88	88
3	PG. 4.5.3 Üretilen rapor sayısı/yıl (birlikimli)	41	49	8	4	1	1	2	49	8
Değerlendirme		PG. 4.5.1 Stratejik Plan Uygulama, İzleme ve Değerlendirme tamamlanma oranı/yüzde: 2019-2023 dönemini kapsayan stratejik planımızın izleme ve değerlendirmesi çalışmaları yıl içerisinde yüzde %20'sinin tamamlanması öngörülmüş olup anılan yılda %100 oranında performans hedefinde gerçekleşme sağlanmıştır. PG. 4.5.2 İç kontrol sisteminin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunun sağlanma oranı/ yüzde: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda yer alan Kanun'un İç Kontrol Tanımı başlıklı 55'inci maddesine dayanılarak hazırlanan, 2019-2020 yılı İç Kontrol Uyum Eylem Planına göre 5 bileşenin altında oluşan 22 adet gelen şart için eylem öngörülmüştür. Sorumlu birimler ön görülen 22 eylemin 2019 yılları içerisinde 13 adedini yerine getirmiştir. Bu kapsamda mevcut değer korunmuş olup performans hedefinde %100 oranında gerçekleşme sağlanmıştır. PG. 4.5.3 Üretilen rapor sayısı/yıl: Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından 2019 yılı içinde 2018 Yılı Faaliyet Raporu, İç Kontrol Uyum Eylem Planı Gerçekleşme Raporu, 2019-2023 Stratejik Plan, Kesin Hesap, 2020 Yılı Performans Programı, Bütçe, Mali Durum Beklentiler Raporu, 2018 yılı Yatırım Programı İzleme ve Değerlendirme Raporu hazırlanmıştır. Bu çalışmalar kapsamında hedeflenen performans göstergesine %100 oranında ulaşıldığı görülmüştür.								

Tablo 18

3. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Kurumumuzun performans programı bilindiği üzere, performans esaslı bütçelemenin ana unsurlarından performans programları, Maliye Bakanlığı (mülga) Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik ve Performans Programı Hazırlama Rehberi çerçevesinde hazırlanmıştır.

Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımının sağlanması amacıyla mali saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri çerçevesinde performans esaslı bütçelemeye geçilmiştir. Söz konusu bütçeleme anlayışıyla, üst düzey politika belgelerinde yer alan hükûmet önceliklerinin kurum düzeyine taşınması, tahsis edilen kurum kaynağı ile elde edilecek çıktı ve sonuçların ilişkilendirilmiş, harcama önceliğine ve performans bilgisine dayalı bütçe karar mekanizması oluşturulmuş ve böylece plan, program ve bütçe bağlantısı güçlendirilmiştir.

Performans değerlendirilmesi yoluyla kamusal politikaların seçimi ve uygulanması sonucunda oluşan başarı ve başarısızlığın ortaya çıkarılması, başarısızlık ile karşılaşılması durumunda sebeplerinin araştırılarak gerekiyorsa devam eden faaliyet ve proje uygulamalarına son verilmesi, geleceğe dönük politikaların doğru bir şekilde oluşturulması amacıyla karar vericilere gerekli bilgileri sağlanması amaçlanmaktadır.

Faaliyetlerimizin temelini performans değerlendirmesi oluşturmaktadır. Kullandığımız temel kaynaklar harcama birimi tarafından üretilen performans bilgisidir. Amaç-Hedef uyumunun olduğu ve performans göstergelerinin faaliyetleri ölçmede yeterli bilgiyi sağladığı görülmektedir.

Performans programında yer alan hedef, göstergeler ve faaliyetler üçer aylık dönemler halinde ilgili birimlerden elde edilen uygulama sonuçlarına göre göstergeler seviyesinde izlenmiş ve sonuçları üst yönetime sunulmuştur.

2019-2023 dönemini kapsayan stratejik planımıza uygun olarak 2019 yılı Performans Programı hazırlanmış ve 4 amaç altında 18 hedefe ait 49 performans göstergesi belirlenmiştir. Faaliyetlerimizin temelini performans değerlendirmesi oluşturmaktadır. 2019 yılı içerisinde faaliyetlerimiz ile ilgili yapılan çalışmalar kapsamında performans göstergelerinin değerlendirmesi yıl sonunda yapılmıştır. Bu kapsamda %100'ün üzerinde 10 adet, %100 oranında 17 adet, %100 ile %50 arasında 9 adet, %50 ile %0 arasında 7 adet olmak üzere toplam 43 adet faaliyetin performans göstergesinde çalışma yapılarak gerçekleşme sağlanmış olup 6 adet faaliyetin performans göstergesinde gerçekleşme sağlanamamıştır.

4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, mali saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri çerçevesinde kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanımının sağlanması amacıyla performans yönetimi anlayışını getirmektedir.

Bilindiği üzere, performans esaslı bütçelemenin ana unsurlarından performans programları, Maliye Bakanlığı (mülga) tarafından yürürlüğe konulan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik ve Performans Programı Hazırlama Rehberi çerçevesinden hazırlanmıştır.

Bu kapsamda, performans programlarının izleme, değerlendirme ve raporlanması sürecine altyapı sağlamak amacıyla e-bütçede Performans Bütçe Modülü altında Performans İzleme ve Değerlendirme Bölümü oluşturularak, idarelerin kullanımına açılmıştır.

Performans yönetimi, performansın sürekli iyileştirilmesini amaçlayan sonuç odaklı bir yönetim anlayışıdır. Performans yönetiminin en önemli bileşenlerinden biri de performans değerlendirmesidir. Performans değerlendirmesi, program değerlendirmesi, performans yönetimi, performans esaslı bütçe, bütçe sistemleri, performans ölçümü, performans denetimi ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında değerlendirilmektedir.

Değerlendirmenin etkili bir araç olabilmesi için politika oluşturulması ve uygulanması sürecinin ayrılmaz bir parçası olması gerekmektedir. Buna karşın uygulamada Stratejik Plan, Bütçe ve Performans Programının denetim ve değerlendirme (maliyetlendirme) arasındaki ilişkinin tam olarak kurulmadığı görülmektedir. Değerlendirme sonucunda elde edilen bulguların bütçe sürecinde kullanılması ile ilgili beklentiler gerçekçi bir şekilde oluşturulamamaktadır. Sonuçta bütçeleme politik tercihleri içerir ve değerlendirme ise bu tercihleri etkileyen pek çok faktörden sadece bir tanesidir.

Performans değerlendirilmesi yoluyla kamusal politikaların seçimi ve uygulanması sonucunda oluşan başarı ve başarısızlığın ortaya çıkarılması, başarısızlık ile karşılaşılması durumunda sebeplerinin araştırılarak gerekiyorsa devam eden faaliyet ve proje uygulamalarına son verilmesi, geleceğe dönük politikaların doğru bir şekilde oluşturulması amacıyla karar vericilere gerekli bilgileri sağlanması amaçlanmaktadır.

5. Diğer Hususlar

Başkanlığımız yatırım projelerinin gerçekleşme ve uygulama sonuçlarına ilişkin yıllık yatırım değerlendirme raporu hazırlayarak Sayıştay Başkanlığına, Hazine ve Maliye Bakanlığına ve Strateji ve Bütçe Bakanlığına göndermiştir. 17.03.2006 tarihli ve 26111 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 11'inci maddesi gereğince hazırlanan ilgili mali yıla ilişkin idare faaliyet raporu kamuoyuna açıklanmak üzere genel ağ sayfamızda yayımlanmış ve raporun birer örneği Sayıştay, Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmiştir.

2019 Yılı Programı'nda yer alan ekonomik ve sosyal hedeflere ulaşmak için; makroekonomik politikaların, sektör stratejilerinin, bölge planlarının, bölgesel gelişmeye yönelik programların ve bunlarla ilgili yatırımların koordineli bir şekilde yürütülmesidir.

10.12.2003 tarihinde kabul edilen ve 24.12.2003 tarihli *Resmî Gazete*'de yayımlanan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun Kamu Yatırım Projeleri başlıklı Madde 25- (Değişik birinci fıkra: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Kamu yatırım projeleri ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde hazırlanır, uygulanır ve izlenir. Bu kapsamda Kamu yatırım projelerinin gerçekleşme ve uygulama sonuçları, ilgili kamu idaresi tarafından izleyen yılın Mart ayı sonuna kadar bir rapor halinde Sayıştay Başkanlığına, Cumhurbaşkanlığına ve Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilir. Hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda 2019 Yılı Programında yer alan tedbirlerin gerçekleşme durumları yılın ilk üç ayı için Mart ayı sonunu, yılın ilk altı ayı için Haziran ayı sonunu, ilk dokuz ayı için Eylül ayı sonunu ve ilk on iki ayı için Aralık sonunu takip eden 15 gün içinde ve yılın tamamı için takip eden yılın Mart ayı sonunda, Kurumumuzun sorumlu Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından uygulama raporları Strateji ve Bütçe Başkanlığı Sektörler ve Kamu Yatırımları Genel Müdürlüğüne gönderilmektedir.

Mali işlemler, yapılan duyurular ve ilgili mevzuat hükümlerine dayanılarak yerine getirilmiştir. (Ayrıntılı finansman ve harcama programlarının hazırlanması, ödenek gönderme, tenkis, ekleme ve aktarma işlemleri, kesin hesabın hazırlanması, yıl sonu işlemlerinin yapılması vb.) 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ile Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri gereği Kurumumuza yapılan bilgi edinme başvuruları diğer birimlerle irtibat kurulmak suretiyle cevaplandırılmıştır.

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2019-2023 dönemini kapsayan stratejik plan çalışmalarında, Kurum yöneticileri ve çalışan temsilcilerinden oluşan bir çalışma kuruluyla ve çalışanların kolaylaştırıcılığında gerçekleştirilen çözümlemeyle, kurumun mevcut durumdaki güçlü ve zayıf yönleri ile karşı karşıya olduğu fırsatlar ve tehditler ortaya konmaya çalışılmıştır. GZFT çözümü sonucunda öne çıkan belli başlı maddeler aşağıda başlıklar hâlinde yer almaktadır.

A) ÜSTÜNLÜKLER

Güçlü Yönler

1. Anayasal bir kurum olması ve Kurumun Cumhurbaşkanlığının gözetiminde, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve Kültür ve Turizm Bakanlığı gibi güçlü iki kuruma ilgili olması.
2. Kurumun akademik bir kimliğinin olması.
3. Bilimsel eser ve süreli yayıncılık alanlarında, Türk Dil Kurumunun güçlü bir birikim ve deneyime sahip olması.
4. Kurumun, birçok farklı disiplinle ortak çalışmalar yapma yeteneğine sahip olması.
5. Türk dili alanında çok güçlü bir ihtisas kütüphanesinin olması.
6. Kurumun teknolojik altyapısının güçlü olması, özellikle kimi önemli kaynakların elektronik ortama aktarılmasında, teknolojinin sunduğu imkânlardan etkin olarak yararlanılması.
7. Kurumun, Türkoloji alanındaki millî ve milletlerarası her türlü uzman desteğini talep edebilecek bir konumda olması.
8. Kurumun, yalnızca Türkiye'ye yönelik olarak değil, ülke dışına yönelik olarak da etkinliklerde bulunması.
9. Türk dili gibi toplum üzerinde etki gücü yüksek bir alanda danışmanlık görevi üstlenmesi.
10. Her yıl Türk dili alanında öğretim programlarına devam eden lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerine burs verilmesi.
11. Üniversitelerin en önemli dış paydaşımız olması.

Fırsatlar

1. Sosyal politikaların uygulanmasında siyasi erkin güçlü desteğinin alınması.
2. Bankacılık sektörünün büyüme eğilimi göstermesi Türk Dil Kurumu gelirlerinin artma eğiliminde olması.
3. Norm ve değerlerin değişimden dolayı faaliyet alanlarımızın genişlemesi ve içeriklerin değişmesi.

4. Ülke nüfusunun yaş ortalamasının genç ve dinamik olması. Ülkemizde yaşanan dış göç olaylarından dolayı çok dillilik ve göç eden ailelerin çocuklarının Türkçeyi öğrenme isteği ve gerekliliği. Bütün bu demografik değişimlerin sonucu ise Sözlük çalışmalarının çeşitlilik gösterecek olması.
5. Türk dünyası içindeki akademisyenlerin, iletişim dili olarak Türkiye Türkçesini benimsemiş olması.
6. Üniversitelerin Türkoloji, dil bilimi, felsefe vb. ilgili bölümlerindeki araştırmacıların, Türk Dil Kurumu ile ortak çalışmalar yapmaya eğilimli olması.
7. Özellikle ilköğretim çağındaki öğrencilerin, ödevler yoluyla, Türk Dil Kurumunun çalışmalarını incelemeye özendirilmesi.
8. Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmelerin sözlük, çeviri, tarama vs. çalışmaları hızlandırması ve daha geniş kitlelere ulaşımının sağlanması.
9. Yasal düzenleme ile Türk Dil Kurumunun akademik bir kurum olarak yetkilerini daha etkin kullanması daha yararlı sonuçlar verecek olması.
10. Yöneticinin 3 yıllık süre ile atanmış olması, yöneticinin uygulamadaki başarı ve başarısızlığını kısa sürede göstererek görevine devam edip etmemesini belirleyecektir. Bu sayede başarısız yöneticinin uzun süre görev yapmasının önüne geçilecek olması.
11. Çevresel düzenlemelere yönelik alınacak kararlar sonucunda eserlerin basılı materyaller yerine elektronik ortamda yayımlanması eserlerin daha büyük kitlelere ulaşmasını kolaylaştıracak ve eser basım maliyetlerinde azalmaya yol açacak olması.

B) ZAYIFLIKLAR

Zayıf Yönler

1. Türkiye'nin bölgelerinde yayın satış temsilciliklerimizin bulunmaması; özellikle İstanbul başta olmak üzere büyük şehirlerde herhangi bir temsilciliğin bulunmaması sebebiyle, iş ve işlemlerde güçlükler yaşanması.
2. Kurumun kendi görev alanında birçok nitelikli faaliyeti ve yayını olmasına rağmen bunların tanıtılması konusunda eksikliğin olması.
3. Kurumun iç dinamikleriyle yayınlar hazırlanmaması.
4. Kol başkanlarının bilim kurulu üyeliği süresince geçici görevlendirme ile kurumda bulunmaması.
5. Nitelikli personel sayısının yetersiz olması.
6. Türk dili alanında ödül verilmemesi.
7. Geçmişte hem dil hem edebiyat alanında belirli bir işlev ve konum üstlenmiş olan Türk Dil Kurumunun, bugün yalnızca dil alanında kalmış olması.

Tehditler

1. Kurumun Cumhurbaşkanlığının gözetiminde, Kültür ve Turizm Bakanlığına ilgili, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumuna bağlı olması, halkın Kurumu politik olarak algılamasına yol açması.
2. Sosyal politikaların oluşturulmasında ideolojik faktörlerin baskın olması.
3. Bankacılık sektörünün düşük yönde eğilim göstermesi Türk Dil Kurumu gelirlerini azaltacak olması.
4. Norm ve değerlerin değişimden dolayı Türk Dil Kurumu çalışmalarının çağın gerisinde kalma ihtimalinin yüksek olması.
5. Demografik değişimlerin sonucu olarak faaliyet alanlarımıza yönelik talebin artması durumunda Kurumun beklentilere cevap verememesi.
6. Dil gibi çok geniş bir alanda etkinlik gösteriliyor olmasının Kurumdan aşırı beklentiler içine girilmesine yol açması.
7. Küreselleşme olgusunun tek kültürlülük ve tek dillilik (İngilizce) gibi dayatmaları olması, eğitim ve öğretim dili olarak İngilizcenin günden güne daha fazla geçerli kabul ediliyor olması.
8. Gelişen teknolojinin gerisinde kalarak beklentiye cevap verilmemesi.
9. Bilgi teknolojileri ve yaygın medyanın da etkisiyle, dil konusundaki bilinç düzeyinin günden güne düşmesi.
10. Yeni mevzuat değişikliği sonucunda ortaya çıkabilecek yasal boşluk ve uyum sürecindeki oluşabilecek aksaklıklar.
11. Stratejik Plan'ın 5 yıllık süre için hazırlanması, üst yöneticilerin ise 3 yıllık süre için atanmaları sürecin kesintiye uğramasına yol açabilir.
12. Elektronik ortamda yayımlanan eserler ve hizmetlerin, elektronik araç ve gereçleri kullanma imkânı olmayanlara ulaşamaması.

C) DEĞERLENDİRME

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yönetim Kurulunun 10/03/2016 tarihli ve 717-1 sayılı kararı gereğince Türkiye Türkçesinin Köken Bilgisi Sözlüğü Projesi, ile Yönetim Kurulunun 29/01/2015 tarihli ve 697-1 sayılı kararı gereğince Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu Kampüs Projesi, uygulama çalışmaları yürütülmektedir.

Bu olumlu gelişmelere rağmen Türkçenin kullanımında yaşanan olumsuzluklara da değinmek gerekmektedir. Binlerce yıllık geçmişiyle, 12 milyon kilometrekarelik geniş bir coğrafya parçasında çeşitli lehçeleriyle ve yaklaşık 220 milyon konuşuruyla; mükemmel ses, biçim ve söz dizimi özellikleriyle; geniş söz varlığıyla yeryüzünün en güçlü dillerinden biri olan Türkçe, hiç de hak etmediği olumsuzluklarla karşı karşıyadır. Hayatın çeşitli alanlarında yaşanan yabancılaşma akımı içerisinde yabancı kaynaklı sözlerin olur olmaz her yerde kullanılması; iş yerlerine, ürünlere yabancı kaynaklı adlar verilmesi ve kitle iletişim araçlarında Türkçenin yanlış ve bozuk kullanılması karşısında birtakım kanuni düzenlemelere gidilmesi gerekmektedir.

Türkçenin kullanımı konusunda yaşanan boşlukları giderecek kanuni düzenlemelerin yapılması gereğine inanıyoruz. Bu kanuni düzenlemelerin yapılmasına kadar geçecek zaman içerisinde Türk Dil Kurumu boş durmamakta, iş yerlerinde Türkçe ad kullanılması yolunda belediyelerimizle iş birliği içerisinde çalışmalar yürütmektedir.

Bütün bu çalışmalar ilmi yapılanmanın ve kurumsal kimliğin sonucunda gerçekleştirilmiştir. Yöneticilerinden uzmanlarına, ilim kadrosundan bütün çalışanlarına kadar herkesin bu üretimde payı bulunmaktadır. Kurumumuz zayıf yönlerimizde belirtilen olumsuzluklara rağmen elinde bulundurduğu kaynakları etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanarak hedeflerine ulaşma yolunda azami gayreti göstermiştir.

Türk Dil Kurumu olarak bütün çalışanlarımızla Türk dilinin hizmetindeyiz.

V. ÖNERİ VE TEDBİRLER

Kamu yönetiminde son yıllarda meydana gelen köklü ve reform niteliğindeki mevzuat değişikliklerinin tam olarak uygulanabilmesi, Kurum çalışmalarının daha verimli ve istenilen düzeyde yürütülebilmesi için hizmet içi eğitimlere daha çok zaman ve kaynak ayrılarak bu eğitimlerin çeşitlendirilmesi gerekli görülmektedir.

EKLER

Ek-1: Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak yetkim dâhilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim. Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin, işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller ile Sayıştay raporları gibi benden önceki yöneticiden almış olduğum bilgiler dâhilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim. (31.12.2019, Ankara)



Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN

Türk Dil Kurumu Başkanı

Ek-2: Harcama Yetkilisinin İç Kontrol Güvence Beyanı

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Harcama yetkilisi olarak yetkim dâhilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için idare bütçesinden harcama birimimize tahsis edilmiş kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanıldığını, görev ve yetki alanım çerçevesinde iç kontrol sisteminin idari ve mali kararlar ile bunlara ilişkin işlemlerin yasallık ve düzenliliği hususunda yeterli güvenceyi sağladığını ve harcama birimimizde süreç kontrolünün etkin olarak uygulandığını bildiririm.

Bu güvence, harcama yetkilisi olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dâhilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim. (31.12.2019, Ankara)



Özge BAŞIBÜYÜK

İdari İşler Müdürü V.
(İnsan Kaynakları ve
Destek Hizmetleri)

Ek-3: Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dâhilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve denetim mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü; kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini; izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve tekliflerinin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin "2019 Yılı Faaliyet Raporu"nun III/A Mali Bilgiler bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim. (31.12.2019, Ankara)



Hüseyin DOĞANAY

Strateji Geliştirme Müdürü V.